

יהוה אלהים זכארת:

TOTIQUE, CELESTIS EXERCITVS SPIRITVALIS, MILITIÆ;
PROXIMO SVO FIDELI, ET SIBIMETIPSI;
NATVRÆ ATQVE ARTI;

AMPHITHEATRVM
SAPIENTIÆ ÆTERNÆ, SOLIVS VERÆ,

nec non

Virginum velut, ei à cubiculis atq; secretis, castissimarum,
quibus, in totius machina Mundi, non sanctiores, non præstantiores ullæ,

puta,

CABALÆ, MAGEJÆ, ALCHEMIÆ,

Dominæ suæ miraculosæ, in ORATORIO & LABORATORIO, MICRO ac MACROCOSMICE, artificio mirifico sapienter administrantium,
secundum Christianæ & Philosophicæ veritatis normam, à diabolicis Sophismatum execrandorum, pro veritate sese falsò substituentium, larvis fucatis, repur-
gatarum, Catholicæq; dexteritate, ad Archetypi exemplar reformatarum, primordialive simplicitati triuni, Catholicæ, dignè restitutarum,

CABALISTICVM, MAGEJCVM, PHYSICOCHEMICVM,
TERTRIVNV, CATHOLICON,

HOC;

OPVS, θεωρητικὸν καὶ πρακτικόν, eximium, recens absolutum, exornatum figuris quatuor Theosophicis, forma Regali in as affabrè sculptis, in publicum
vix mittendum, ne margaritæ projiciantur porcis diabolo obsessis; nec omnibus omnia conveniunt, est quibus, quando, & quantum:

SAPIENTIA Christiana, Cui, Quid, Vbi, quibus Auxiliis, Cur, Quomodo, Quando fieri possit, verè docens;
Summumq; HOMINIS BONVM, DEI DONVM, Tertrinum, Catholicon,

videlicet,

Agnitionem, Cognitionem, Cognationem, Vnionem, Fruitionem,

JEHOVÆ, CREATVRÆ ATQVE NATVRÆ, NOSTRI IPSIVS,

TRIVNIVS,

hoc est,

CATHOLICE OMNIA,

tanquam in liquido speculo THEOSOPHICE ostendens:

QVOD, Lege certa, æqua & iusta, solis debetur Disciplinæ atq; Doctrinæ filiis, SS. SAPIENTIÆ hæredibus fidelibus dilectis;
laborem, sumptibus non exiguis, at, gratia DEO, præpriis, plus duodecim annorum,

ANIMI GRATI, AC REVERENTIÆ,
CHARITATIS, ET GRATVLATIONIS,
ADMIRATIONIS, ATQ; HONORIS DEBITI

ergò,

Consecrat, Offert, Ponit,

HENRICVS KHVNRATH LIPS. THEOSOPHIÆ AMATOR, ET MED. DOCT.

Veritate SS. SCRIPTVRÆ, Luce NATVRÆ, Christianæq; CONSCIENTIÆ Lege,
JEHOVAH afflante, incendente, stimulante ac dante, doctus, ductus, inventor, autor.

Anno MASCHIACH juxta promissionem missi, M. D. VC. atq; XXXV.

Cum Gratia & Privilegio SS. tremendaq; Maiest. DIVINÆ,
ad perpetuum: NON FVRTVM FACIAS.

Quod violentem

Commendo Psalmis, DEO, & Executoribus ejus.

Ab improbis & Mysteriorum DEI,
Secretorumq; NATVRÆ ignaris
rideri, penè laudari est: talibus
placuisse, vituperari.

O felices Scientias recondi-
tas, Artesq; bonas, si de eis soli
Magistri atq; Artifices boni,
censerent.

PAVCIS, IISq; THEOSOPHICE DOCTIS, PLACERE,
SIGNVM VERITATIS.

Hallelu-Jáh: Hallelu-Jáh: Hallelu-Jáh:
phi Diabolo.

SOLI DEO GLORIA.

E MILLIBUS VIX UNI,

NON INTELLIGET,

NISI CUI SPIRITUS SAPIENTIÆ ADSISTIT.

ANNOTATA
HENRICI
LIPS. THEOSOPHIAE
QVIBUS TEXTUS PROLOGI
borum, quod factum per alios, verum
cos, THEOSOPHICAE veritatis norma
Naturae, & testimonium
vindictur

ΠΡΟΛΟΓΟΣ
IN
AMPHITHEATRUM
SAPIENTIAE AETERNAE,
SOLIUS VERAE, &c.
AD
UNIVERSOS, OMNES, CUNCTOS & SINGULOS
CATHOLICE.

T I O N E S

KHVN RATH,

AMATORIS, & MED. Doct.
HUIUS, NON SOLUM AVER-
potius à rerum, quod hactenus per pau-
Catholica, triuna, (qvæ est, SS^a Scriptura, Liber
Confscientiæ) DEO auxiliante,
obscuritate.

VETUS.

NOVA PROVERBIORUM
ex Hebraeo, Sapiencia ex Græco,
tralatia.

1. **UDI** Auribus tam rationis, intellectus
& mentis, quam sensum five corporis: ne in
numero reperiaris istorum, qui aures habent
& non audiunt, oculos & non vident, quos
surdastros, mutos ac cecos reddidit princeps Mundi hu-
jus immundi, malitiosa superbia cæcus. **Fili** Filius
perinde est Hebræis, atq; Latinis **HOMO**, five **VIR**:
hinc, cum Rex sapiens alloquatur omnes, voce hac Ca-
tholica utitur. Vocat enim **SAPIENTIA** omnes,
Proverb. 8. 4. & 9. 4. Hæc incarnata dicit: Venite
ad me omnes, qvilibet laboratis & onerati estis: ego refici-
am vos. **Reg^a exor^a**, hoc est, secundum præstanti-
am, Filius, puta, **DOCTRINAE & DISCIPLI-
NAE, SAPIENTIAE AETERNAE** hæres
fidelis dilectus, intelligitur. **Præco magnifici** Quia
Rex, Regis filius, & **IEHOVAH IPSO, SA-
PIENTIAE DIVINAE SPIRITU** (3. Reg.
3.) illuminatus, doctus ac ductus. Cui, ut expertus,
nec non à **SOPHIA SVPERCELESTI** in
hunc usum, sapienter electo constitutoq; maxime cre-
dendum.

2. **Viam SAPIENTIAE** **Via SAPIEN-
TIAE** Regia est **TIMOR DOMINI**, qvæ itur
ad astra Divinitatis. **Semita** Aequitatis sunt **LE-
GES** atq; **MANDATA VERBI DIVINI**.
Hæc lux & lucerna Mentis, Spiritui ac Corpori, ad
BONVM HOMINIS (DEI DONVM)
tertrium, Catholicon, **SVMMVM**, de quo in
Amphitheatro agitur hoc, feliciter adipiscendum. **Per-
lix**, terq; quaterq; felix, recta incedens.

3. **Currens** In stadio five curriculo totius vitæ
ruæ; tam activæ, quam contemplativæ. Non habe-
bis, &c.) Nec seduceris à veritatis Theosophicæ cen-
tro, ad lubricam Sophismatum mundanorum menda-
ciumve diabolicorum circumferentiam. In centro,
veritas: in circumferentia, mendacium. Centralem
esse, studero: nam Medio tutissimus ibis.

4. **Tenellus** Etiam pueros, tenellos, juvenes, abs-
ineunte statim ætate, instituendos educandosq; in **S. A-
PIENTIAE VERAE DISCIPLINAE**, exem-
plum atq; mandatum huius loci clarè docent. Omnes,
ne? **Vitam**: Sed non ex quovis ligno **Mercurius** fin-
gitur: & **ἐξ ὧν ἀγκυλον ἐνδ[ε]ξι[α]** ἐρθόν, hoc est, **Li-
gnum prævum**, haud unquam rectum: quod hemisti-
chium apud Galenum legitur. **Qvosnam**, igitur, quæ-
so? **Eximij ingenij indole præditos**, sicuti est **vers. 26.**
bonamq; animam sortitos. Non expectanda cum his
senectus annorum. Nam, ut verè inquit **Horatius**,
Quo

UDI fili mi, inquit Solo-
MON, Rex sapiens, filius DA-
VID, Regis ISRAEL, **SAPIENTIAE AETER-
NAE, solius veræ**, & **præco**
magnificus, omniumq; longè dignissimus, &
**suscipe verba mea, ut multiplicentur tibi an-
ni vitæ.**

2. **Viam SAPIENTIAE** monstrabo
tibi, ducam te per semitas **AQUITATIS**.

3. **Quas cum ingressus fueris, non ar-
buntur gressus tui**, & **currens non ha-
bebis offendiculum**.

4. **Nam Ego filius fui patris mei**, & **te-
nellus**, & **unigenitus coram matre mea**.

5. **Et docebat me atq; dicebat: suscipiat**
verba mea cor tuum, custodi præcepta mea,
& **ex vires.**

6. **Posside SAPIENTIAM, posside**
PRUDENTIAM: ne obliviscaris, neq;
declines à verbis oris mei.

7. **Ne dimittas eam, & custodiet te: di-
lige illam, & conservabit te.**

8. **Principium SAPIENTIAE: posside**
SAPIENTIAM, & in possessione tua
acquire PRUDENTIAM.

9. **Arripe illam, & exaltabit te: glorifi-
caberis ab ea, cum eam fueris amplexatus:**

10. **Dabit capiti tuo augmenta gratia-
rum, & corona inclyta proteget te.**

11. **Tene DISCIPLINAM, ne di-
mittas eam: custodi illam, quia ipsa est via**
& **vita tua.**

12. **Vt audiat SAPIENTIAM auris**
**tua: inclina, mi fili, cor tuum, ad cogno-
scendam PRUDENTIAM.**

13. **Si enim SAPIENTIAM invoca-
veris, & inclinaveris cor tuum PRU-
DENTIAE;**

Si qvæ

UDI fili mi, inquit **Selemoh,**
Rex sapiens, filius David, Regis
ISRAEL, SAPIENTIAE
**AETERNAE, solius veræ, præco magni-
ficus, omniumq; longè dignissimus, & sus-
cipe eloquia mea, & multiplicabuntur tibi**
anni vitæ.

Per viam **SAPIENTIAE** docui te in-
dere, calcare te feci semitas Rectas.

Quum ambulaveris, non arctabitur gres-
sus tuus: & si cucurreris, non impinges.

Quando filius fui patri meo tener, & u-
nicus inter filios matris meæ:

Ipsæ docebat me, dicebatq; mihi, teneat
eloquia mea cor tuum: Custodi præcepta
mea, & vives.

Compara **SAPIENTIAM**, com-
para **INTELLIGENTIAM: neob-
liviscaris, neq; declines ab eloquiis oris mei.**

Ne dimittas eam, & custodiet te: dilige
eam, & conservabit te.

Principium **SAPIENTIAE: ac-
quire igitur SAPIENTIAM, & om-
ni substantia tua acquire INTELLI-
GENTIAM.**

Exalta eam, & exaltabit te: glorifica-
bit te, quum amplexatus fueris eam:

Dabit capiti tuo augmentum gratiæ,
coronam decoris tradet tibi.

Apprehende **CORRECTIONEM**, ne
dimittas: custodi eam, qvæ ipsa est vita tua.

Vt attendere facias **SAPIENTIAE**
aurem tuam, & si inclinaveris cor tuum
ad **INTELLIGENTIAE:**

Imò, si ad **INTELLIGENTIAM**
clamaveris, & **INTELLIGENTIAE**
dederis vocem tuam;

Si qvæ

Quo semel est imbuta recens servabit odorem testa diu. Adeo
à teneris assuere multum. Possunt enim, nisi in tempore ad-
hibeatur institutio, etiam seduci boni.

5. Et vives) Longævus eris super terram, vitæq; fûeris in
æternum, in Iobilaio ultimo.

6. Posside **SAPIENTIA** Neminem enim diligit **DEVS**,
nisi qvæ cum **SAPIENTIA** inhabitat, aut consuetudinem
cum ea habet, inquit Sapiens, **vers. 24j.**

7. Ne dimittas eam) **Qvæ**, dimittentem **SAPIENTIAM**,
ipsum **SAPIENTIA** iure dimittit. Dilige illam) Dilige,
& diligeris. Sapiens, quod observatione dignum, filium initi-
tuens ad **SAPIENTIAM** veram, tantum operæ sumit (passim
in hoc prologo) in hortando ad **SAPIENTIAE** amorem,
quantum in docendo: qvæsi **SAPIENTIAM** amasse, propemo-
dum præparasse sit. vide **vers. 189.**

8. Principium **SAPIENTIAE** Præca & puppis con-
fili, in omni actione tua, theoretica & practica, sit Spiritus **S. A-
PIENTIAE DEI**, magni consilij Angelus. A Iove,
hoc est, **IEHOVA**, Principium Musæ, etiam Ethnica sapienter
dixit antiquitas. Omni substantia) Bonis corporis, Ani-
mi atq; Fortunæ dictis, præ universis qvæ possides: toto cor-
de, tota Anima, omnibus viribus, tota Mente, Deo eam inspi-
rante ac dante. Vnde Sapiens **vers. 267.** Adj **DOMINVM**,
cumq; oravi, ac dixi ex toto corde meo.

9. Exaltabit te) Vt præsis, thesaurarius, gazophilacio
ejus: Constitutis enim thesaurorum ipsius (ut ex sequentibus
latius patebit) in exhaustum hæres, & possidebis Regnum per-
petuum, Sabbatho Sabbathorum, in ultimo Iobilaio.

10. Augmenta gratiarum) Sertum gratiæ elegans. Lau-
rea coronaberis gratiæ divinæ, non tantum coram populo, sed
& creatura universa. Vide **vers. 4j. & 253.** Cum aliquot ses-
quentibus. Corona inclyta) Honoris, propter virtutem.
Seneca: Nunquam Stygiis mergitur undis Inclyta virtus.

11. **DISCIPLINAM** Doctrinam & pietatem,
qvæ ad **OMNIA** utiles: hoc est, **Timorem DOMINI**. Vitam)
Emendet igitur vitam, & ambulet in **SAPIENTIAE** vijs,
qvæ vult acquirere vitam.

12. **INTELLIGENTIAE** Institutioni.

13. Invocaveris) Vt pium est Misericordiam implora-
re Divinam, auxiliumq; Omnipotentæ Dei: sic ipsissima Chris-
tianitas, pro **SAPIENTIA** Theosophicè impetranda, invo-
care **SAPIENTIAM IEHOVAE** ipsam, in ultimo se-
culo incarnatam: qvæ sapiens noster invocavit incarnan-
dam.

14. Si qvæ

7. SOLO-
MON
SAPIEN-
TIAE
DIVINAE
oraculū.

6. Sapien-
tiam, euf-
que trus-
ctum &
viam que
rendam
præcipit.

13. Monet
Sapien-
tiam am-
plectē-
dam, qvæ
timorem
& scienti-
am **DO-**
MINI do-
cet, non
eam, qvæ
animi el-
ationem,
VERBI
que **DEI**,
in Libris
SSæ Scri-
pturæ atq;
que **Natu-
ræ**, **Mens-
tisq; Ho-**
minis
Theoso-
phiæ illu-
minatæ,
supercilio
sum cons-
temptū.

2 Psalm. 110. Eccl. 1.16. SAPIENTIA, Scientia & Intelligentia: dona DEI sunt.	14. Si quæseris) Si SAPIENTIAE Christiane possideris mundi immundi vanitates, quantumvis etiam splendidas atque pecuniosas, & quæseris SAPIENTIAM. Atque dices, Vbi, quibus Auxilijs, Cur, Quomodo, quando? Audi, pulchro fore SAPHIAE supercelestis, verbi. 118. annotatas, in Oratorio & Laboratorio, iuxta Leges atque Doctrinam Amphitheatri hujus, & eam, DEO annuente, invenies. Sicut thesaurus, &c.) E terra Mundana, montiumque saxorum profunditatibus effodiuntur opes, irritamenta malorum: & terra SAPIENTIAE, fortunatissima effodiuntur opes, irritamenta bonorum. SAPIENTIAE terra est LIBER triunus, Catholicus, pura, SSa. SCRIPTURAE, CREATURAE atque NATURAE, & MENTIS nostrae Divinitus illuminatae hujus ditissime venas, secundum Leges atque Doctrinam Amphitheatri praesentis, rimare, SAPIENTIAM, IEHOVAH largiente, invenies: hanc, sicut thesaurum, effode, inque pectoris scrinio reconde: ausim tibi polliceri, qui hac scribo, quod placebis DEO, hauries voluntatem a DOMINO, impertrabis ab eo, per eam, in actionibus tuis, nosse, esse & posse, corporis, Spiritus & Animae sic elicies salutem. Nulla, crede veridico, unquam calamitas adversitatumve hyems, sic extinguit fiduciam, adherentis DEO, fructuose impetranter ardorem, quin, ex SAPIENTIAE Lapide, quem reproba verunt adhuc cantes, Psalm. 118. possit restitui, Petra, SAPIENTIA caro facta, IHSVH CHRISTVS, seminarium habens ignis celestis, & venas aquae vivae, salientes in vitam aeternam. ADO MINO factum est istud, & est miraculum in oculis nostris, dico cum Psalmista. 15. Tunc) Posteaquam Theosophice quæseris, & scriptatus fueris SAPIENTIAM. Mentis & manus sapienter admoveantes, Diu adjuvant. Non datur ad Musas currere lata via, hoc est, mundana. 16. TIMOR DOMINI) Non est hic TIMOR, quo nocentes cruciatum formidant, Theologis dictus SERVILIS, qui furor & nocentis conscientiae vermis, rodens quotidie, atque urens malam mentem, animumve mali sibi conscium: sed divinus & salutaris, a DEO ipso proveniens, dictus FILIALIS, superior & excellentior amore, ut loquar cum Cabalisticis. Sic quoque vers. 191. & 304. 17. DOMINVS dat, &c.) Hinc D. Jacob in sua Canonica 1. vers. 5. Si quis vestrum indiget SAPIENTIA, postulet a DEO, qui dat omnibus affluenter. Et non improperat (exprobrat), & dabitur ei. Postulet autem in fide, nihil haesitans. Qui enim haesitat, similis est fluctui Maris, qui a vento movetur & circumfertur. Non ergo aestimet homo ille, (Summus ille sit, vel minimus, nobilis aut plebejus, Gressu oler Klein Hans) quod accipiet aliquid (quicquam) a DOMINO. Vir duplex animo, est inconstans in omnibus vijs suis. Vide vers. 143. & 267. Si igitur, quod verum, IEHOVAH dat SAPIENTIAM, frustra innititur prudentia nostra, laborando arte aliqua humanitas eam addiscere. Liber, sine clavis Spiritus sancti, non prodest quicquam. Apud IEHOVAM THEOSOPHICE quærenda est: a DOMINO, qui eam inspirat, impetranda. Donum DEI est. Unde doctus. Capito (cujus memoria sit sempiterna) lib. de verbo mirifico. p. Cap. 7. Philosophiam (quæ a SAPIENTIAE amore nomen habet) recte definit, Spiraculum DEI, & illustrationem DIVINAM. Ex Oceano SAPIENTIAE, per Libri ejus terribitius Catholici siphones, gratia divina ducitur, derivandum est, in Paradysum mentis nostrae, veræ SAPIENTIAE flumen: non ex putridis principis mundi hujus immundi, squamarumque istius, per Sophismatum errorumque canales, fatidis lacunis. Ille, rerum Divinarum & humanarum dat scientiam veram & salutarem: hic, vitiosam, turgescens, vulpecularem, sophisticam, sterilem & mundanam Sapientiam immundam. Vide vers. 230. 18. Praevenire Solem) Antevertere Solem; non tantum visibilem illum, hoc est, lumen in Firmamento majus, verum quoque DIVINVM: & ad ortum lucis ejus, in nobis, tibi, IEHOVAH, obviam procedere, occurrere, te adire, convenire, supplicationibus, (1. Tim. 2.1.) orationibus, postulationibus: & gratiarum actionibus (siquidem gratiarum actio est ad plus dandum invitatio) ad benedictionis tuae radios, tam mentibus quam actionibus laboribusve nostris, benigne influendos, locoque ac tempore opportunis, te praevenire: aut, super negotijs omnibus Theosophicè te consilium, tecumque agere. Ad orientem lucis hoc est, summo manè, in crepusculo matutino, sub exortum Solis, in aura, quæ grata Musis, & verè aurea hora, non dumtaxat diet naturalis, sed & ætatis tuae, piae devotionis, conceptuum mentis bonorum, &c. confestim, cum tale quid in te exoritur, (qui exortus in Schola Cabalarum Aurora dicitur) quando impulsu Spiritus boni bonum in te sentis motum, dum cor inflammatur, dilatatur ac gliscit, ad opus tale perficiendum, tunc micro & macrocosmicè ingredi Oratorium: & Ora, meditare, soliloquia Theosophicè exerce Christiana: (scias jam tibi fas vere & servare Tempus, Locum, Celum, Sidera, Genium, Cæslestis exercitus militiam, DEVM, hoc est, OMNIA: audi, vide, observa, iuxta Leges atque Doctrinam Amphitheatri hujus,	Si quæseris eam tanquam argentum, & sicut thesauros scrutatus fueris eam: Tunc intelliges TIMOREM IEHOVAE, & COGNITIONEM DEI invenies. TIMOR IEHOVAE PRINCIPVM SCIENTIAE. Quia IEHOVAH dat SAPIENTIAM, & ex ore ejus egreditur COGNITIO & INTELLIGENTIA. Quo notum esset, Solem ad gratias tibi agendas praeveniendum esse, atque te sub lucis ortum salutandum. Tunc intelliges Iustitiam, & Iudicium, & Rectitudines, & omnem semitam bonam. Nam nosse te, o IEHOVAH, consummata est Iustitia: & tuam intelligere potentiam, radix immortalitatis. In TIMORE IEHOVAE esto tota die. Quando intraverit SAPIENTIA cor tuum: & COGNITIO animae tuae dulcis fuerit: COGITANTIA custodiet te, & INTELLIGENTIA conservabit te. Vt eruat te a via mala, a viro loquente perversitates: Qui derelinquunt semitas rectas, ut ambulent per vias tenebrosas: Qui latantur facere malum, exultant in perversitatibus mali. quidnam IEHOVAH, in TEIPSO, in NATURA, in SSa. SCRIPTURA, suggerit tibi. Ingredere quoque Laboratorio, secundumque Cabalisticam, id est, Receptoriam institutionem praedictam Divinam, Sapienter Labora: Sic DEVS dabit sine mora. Exercitia haec, quando Spiritus sancti vel boni stimulum sentis, noli differre: Nam fronte capillata, quæ post Occasio calva. Omnia enim Solomone & Experientia testibus, tempus habent suum. Quapropter, quando & quò Fata trahunt, obedienter sequendo, eundem, Hodic, syadet Psalmographus Regius, cum audieris vocem IEHOVAE, nolite fieri sicut mulus & equus, quibus non est intellectus: hoc est, qui (ut Paraphrastice interpretatur Ioh. Campensis) non solum nihil intelligunt beneficiorum in se collatorum, sed capistro vel freno os eorum confringere oportet, ne appropinquent & mordeant vos. Invoca igitur DEVM, Sole (macro & micro) cosmicè) oriente, non occidente. Vide vers. 188. 19. Tunc) Non, nisi prius SAPIENTIAM sapiens ter quæseris: ut thesaurum sollicitè scrutatus fueris, effoderis: Solem praeveris, & ad Orientem lucis, ut dictum, adoraveris. Omnem semitam bonam) Tam in corporalibus, (ut docent sequentia) Naturalibus, humanis & secularibus, quam Spiritualibus, hyperphysicis, Divinis atque æternis. Venerunt mihi OMNIA bona pariter cum illa, inquit Sapiens. v. 211. 20. Nosse te, &c.) Agnitio DEI, solida, integra, vera & perfecta est Iustitia, quæ in se virtutes complectitur omnes. Est autem NOSSE DEVM, non solum de Natura Divina (licet mihi cum Petro 1.1. vers. 4. naturam Divinam dicere) sapienter differere, verum quoque voluntatem ejus, quæ in LEGE (voce Iustitiae Divinae) & VERBO IPSIVS, μακρό και μικρόκοσμος scripto, est declarata, intelligere ac facere, hoc est, timere DEVM, & credere misericordiae ejus. Sic enim Hieremias: In hoc gloriatur vir, nosse me, quod sim DOMINVS faciens Iudicium, & Iustitiam, & misericordiam, hoc est, puniens peccatores, & ignoscens (propter	Si quæseris eam, quasi pecuniam, & sicut thesauros effoderis illam: Tunc intelliges TIMOREM DOMINI, & SCIENTIAM DEI invenies. TIMOR DOMINI PRINCIPVM SAPIENTIAE. Quia DOMINVS dat SAPIENTIAM, & ex ore ejus PRUDENTIA & SCIENTIA. Ut notum omnibus esset, quoniam oportet praevenire Solem, ad benedictionem tuam, & ad orientem lucis, te adorare. Tunc intelliges Iustitiam, & Iudicium, & Aequitatem, & omnem semitam bonam. Nosse enim te, o DOMINE, consummata Iustitia est, & scire Iustitiam Virtutem tuam, radix est immortalitatis. In TIMORE DOMINI esto tota die. Si intraverit SAPIENTIA cor tuum, & SCIENTIA animae tuae placuerit: CONSILIUM custodiet te, & PRUDENTIA conservabit te. Ut eruaris a via mala, & ab homine, qui perversa loquitur: Ab his, qui relinquant iter rectum, & ambulant per vias tenebrosas: Qui latantur cum malefecerint, & exultant in rebus pessimis: SAPIENTIAM incarnatam, hoc est, IHSVM CHRISTVM crucifixum) agentibus poenitentiam: & misericordiam praestans erga eos, qui me timent, mihique credunt. Sic complexus est summam Doctrinam Psalmus: Beneplacitum est DOMINO, super timentes eum, & super his, qui sperant super misericordiam ejus. Et Christus apud Iohannem 17.3. Haec est vita aeterna, ut cognoscant te solum DEVM verum, & quem misisti IHSVM CHRISTVM. Hic solus immortalitatis radix. SAPIENTIAE revera pars magna, nosse Creaturam atque Naturam: major, seipsum, maxima & summa, DEVM. Rectè sanè, verè ac sapienter dictum ab Augustino: Da, DOMINE, nosse me, & noverim te. Sit quoque a me repetitum. o IEHOVAH, adjuva & perfice meum velle! Amen. Addo: TELPSVM cognosces, quando collucet luce DEIFICA, in speculo maiestatis DIVINAE triunus triuno (quod est, VNIVERSVM creatura, VERBVM scriptum & incarnatum, ANIMAE Divinitus inspirata) oculis & corporis & mentis, Theosophicè, Physicè, Physicomedicè, Physicochemicè, Physicomagicè, Hyperphysicomagicè, Cabalicè conspicis, intueris, contemplaris Teipsum. Tunc videris, qualis sis: videbis naevos, menda & maculas corporis, spiritus & animae: habebis, cur cum Psalmographo Regio Psalm. 51. panitentia clames ad IEHOVAM: Miserere mei DEVS, secundum magnam misericordiam tuam, & secundum multitudinem miserationum tuarum dele iniquitates meas. Amplius lava me, ab iniquitate mea, & a peccato meo munda me. & quæ sequuntur. Lava, o DOMINE, quod est fordidum: riga, quod est aridum: Sana, quod est saucium: rege, quod est devium. Tunc lavaberis, & mundaaberis: tunc, Theosophicè sic lotus atque purgatus, nosces DEVM: quia beati mundi corde, hi enim videbunt DEVM. Matth. 5.8. Tunc quævisisti invenisti Regnum DEI, & Iustitiam ejus: tunc cætera OMNIA (Bona ac dona Spiritus SAPIENTIAE, Si Theosophicè Oraveris, & sapienter Laboraveris) adjicientur tibi: (μακρό και μικρόκοσμος) Beatus ergo & sapiens, qui se rectè cognovit. Qui se atque DEVM noverit, huc OMNIA nota. Vide figuram Amphitheatri hujus secundam. Scire Vndenam? Ex Libris SSa. Scripturae, Naturæ, & Temptipso, Theosophicè radio illuminato,	Tota die) Tota vita. Omnibus diebus vitæ tuae: & TVNC, (non prius) SAPIENTIAE desuper rorantem mannam, (ut est secunda huius Amphitheatri figura) supercelestis nectaream & aquam (mentis vellere) & ignis (cordis ardore) pluviam concipies, gustabisque Animæ, sitientis veritatem, linguam, quam svasis & jucundus sit DOMINVS: erisque totus (Corpore, Spiritu, & Anima), tanquam lignum, quod plantatum est secus decursus aquarum, quod fructum suum dat in tempore tuo, cuius folium non defluit: & OMNIA quæcunque facies (Orabit enim & Laborabit IEHOVAE SAPIENTIA tecum, vers. 277.) prosperabuntur. Psalm. 1.3. 22. Si intraverit) Si nectar SAPIENTIAE gustaverit cor tuum. Placuerit) Ita, ut decernas ad usum vitæ ac consuetudinem tibi adjungere eam, vers. 252. eique ex toto corde dicere, Soror mea es, & PRUDENTIAM vocare amicam tuam, vers. 25. Sponsam eam tibi assumere, vers. 245. & convivere cum illa, vers. 262. 23. Custodiet te) Ne in deceptionum & errorum lapidem impingat pes mentis tuae. 24. A via mala) Hoc est, a dogmate Sapientiae mundanae aut secularis: quæ Philosophia ut prorsus destituta luce veritatis, ita tota sophistica & insipiens, stultitiaque coram DEO, teste Paulo 1. Corinth. 1. Vnde ad Coloss. 2.8. Videte, ne quis vos decipiat per Philosophiam, & inanem fallaciam, secundum traditionem hominum, secundum elementa mundi, & non secundum Christum. Id est, per Philosophiam, quæ caret spiraculo DEI & illustratione Divina: innitentem prudentiae suae phantasticæ atque mundanae, non loci veritatis, in Libris SSa. Scripturae, Naturæ & Consistentiae, Divinitus scriptae, traditæ ac manifestatae. Qui perversa loq.) In quocunque vis scibili. Dialogus ille sit, aut Iure perversus, Cacomedicus, Pleurophysicus, Sophista, aut quivis alius, per rectis falsa substituens, specie veritatis fucata. Adeo in quovis status genere (super quo conquiruntur omnis Iustitiam amans) rerum gerendarum isti gubernacula paissim hodie tenent, ut inter Sapientes, hoc seculo ferè minime tutum sit, SAPIENTIAE Doctrinam purè profiteri. Tantum invaluit malitia fumus! Nam, si qui sunt, (Dij geniti) qui VERITATI rotos se dedicant, infanti, ignari, irreligiosi, interdum haeretici vocantur, odio habentur, etiam periculum capitale in eos constituitur, contumelijs afficiuntur, sæpe lucis huius usura privantur. Hæc præmia SAPIENTIAE amatorum, apud mundum immundum: hisce injuriose affecta ipsa SAPIENTIA incarnata, caput: similia patienter feramus, membra. O tempora, o mores! DEVS, det istis funem & linem. Amen, dicat omnis Theosophiae amator. 25. Qui relinquant, &c.) Nimium, semitas SAPIENTIAE veræ: quos propterea SAPIENTIA vicissim relinquit, & iure optimo tradit (Rom. 1.28.) in reprobum sensum, ut ambulent per vias tenebrosas, & faciant ea, quæ non conveniunt: repleti omni iniustitia, (perpendite hæc, quæso, qui Ecclesiasticè, Politicè atque Scholasticè, Terræ iudicatis, v. 137) scortatione, versutia, avaritia, malicia, plenitudine, corde, contentione, dolo, malis præditi moribus, suffurrones, obretractores, DEI olores, contumeliosi, elati, gloriosi, ex cogitatores malorum, parentibus immorigeri: expertes intelligentiae, pactorum haud quaquam tenaces, alieni à charitatis affectu, necque foederis, immisericordes. Lapidem Lydio huic affricet unusquisque (cujuscunque sit ordinis, status ac facultatis) Conscientiam, examinetque acta & facta sua, qui vult ac gaudet SAPIENTIAE veræ filius esse & nominari. SIGNATURAE hæc certo certius demonstrant, tales qui sunt, nihil firmi, solidi aut recti scire, opinari tantum: dum opinantur, sunt semper discentes ac disputantes, ad veritatis finem nunquam pervenientes. Nimium enim altercant, iuxta P. Clodij atque Varronis proverbium, veritas amittitur. 26. Cum malefecerint) Cum falsum pro vero, iniquum pro bono, nefas pro iure, fraudulentiissimi subdole substituerint atque defenderint: apud quos Ius & Iustitia, Veritas & Conscientia, nihil est, nisi publica merces, vanitasque, apud vulgum imperitum & profanum, qui ex veritate pauca, ex opinione multa æstumat, gloriae aucupium. In rebus pessimis) Væ autem illis: quia committunt, quod haud facile remittetur, peccatum contra Conscientiam.
--	--	---	---	--

27 Via perversa) Ah, cur non perversa? Cum lar-
vas superbia, lophismatum, mendaciorum, litigiosarum ratio-
num conclusivumque, deceptionum & falsitatum perniti-
tiosissimas, supercilio alto malitiose praeferant formosae veritas
faci. Ob quod verè infames gressus eorum.

28 A muliere aliena) Sapiens hic non simpliciter de scor-
ratione agit carnali, verum quoque sensum, rationis ac mentis,
quemadmodum versu apparet 32. Ut enim corrumpunt boi-
nos mores colloquia prava; sic bonas mentes dogmata falsa.
Sapientia mundana, vulpecularis, tumida, superba, litigiose di-
sputatoria, ampullosa, verborum inanum garrulitate sine mente
sonos blaterans, & Dialecticis praestigijs (distingvo, amice Les-
ctor, usum verum ab abusu) per lophismatum ambages, sedu-
ctionum retia tendens, est illa illex, blanda & aliena mulier (Pros-
verb. 7) extranea, stulta & clamosa, quae mendacissimo titulo,
pro S A P I E N T I A vera, se diabolice venditat stultis: cum
iuxta Paulum, nulla verior sit stultitia apud D E V M, quam
terrena Sapientia; dediscenda ei, qui verè cupiat sapere. In Phi-
losophicis Ludovicum Vives audite Philosophum (cui, ut artis
fici in sua arte, credendum) senem, doctrina & experientia vas
lentem: Quae, inquit, in juventute elato supercilio putabam esse
thesaurus in Philosophia, jam conversus & senex, video vix
stercora esse, & tantum remoras vitae prae, studiorumque necessa-
riorum fuisse. Haec ille. Alios quamplurimos vix in senec-
tute respicientes, (ob veritatem, Conscientiae stimulo, motos)
studens brevitati, lubens praetereo. Audiendi igitur, exemplo
Imperatoris Maximiliani I. Ethnice aut mundane Philosophan-
tes, ut ranæ, non ut philomelæ. Qui (diabolo non impeden-
te) potest capere, capiat. dixi.

29 Ducem pubertatis) Hoc est, D E V M ipsum: qui
per S A P I E N T I A M suam, in Libro Naturæ magno, Lege
(in Micro & Macrocosmo) Divinitus tradita, Verboque suo scrip-
pto, ab usque initio Mundi, à malitia ad Regiam VERITATIS
viam, advocavit, invitavit: hodie invitat, vocat. Pacti DEI
sui, &c.) Exemplo Parentis, hoc est, diaboli, qui in veritate
non permansit. Iohan. 8. 44. Cuius illa filia obediensissima,
Omnes qui jungunt & conjungunt secum hanc matrem, per-
didit obliuiscuntur pacti DEI sui, & generi sunt diaboli, for-
ciumque habent hostem DEI, Creaturæ atque Naturæ, totiusque
generis humani. *Sine christe Gesellschaft.* Ut caveas, mor-
nitor sum, amicus.

30 Inclinata est) Ducit ad interitum Corporis, Spiritus
& Animæ, in vita hac & in æternum, doctrina illius: at, Lex
Sapientis sors vitae, ut declines à ruina mortis. Prov. 13. 14.

31 Qui ingrediuntur, &c.) Qui docendo & exercendo
tractant eam, delectantur ea, associantur illi, amplectuntur, &
sequuntur eam: qui bibunt ex crateri illius, repente ex homini-
bus, tanquam aliquo Circae poculo inebriati, incantantur, trans-
formantur in beluas & fues immundas. Semitas vitae) D E
C E M: quas vide figura Amphitheatri huius secunda. Qui
vestimentis Regenerationis decem Theosophicè vestitus ambu-
lat in illis, VNITVR D E O: ad vitam enim fontem, S A
P I E N T I A E Oceanum, feliciter deducunt Magos, Cabalistas
rum ab Oriente (ut est y 18.) venientes, prælucente S A P I E N
T I A E Stella, Micro & Macrocosmicè orta.

32 Ne abstrahatur, &c.) Sanctos Patres, Hieronymum,
Ambrosium, Augustinum, Cyprianum, Hilarium, Basilium,
Cyrillum, Tertullianum, Bernhardum, Prudentium, Isidorum,
multosque alios viros pios & doctos, (quorum possem, si ferrent
tempus & locus, prolixum instituere catalogum, scriptis illorum
id abundè testantibus) non parum penituit insuntæ operæ,
quam locarunt in tractanda Philosophia seculari, semper dispu-
tatoria, Ethnica, terrena: omnesque post multos in illa exanthla-
tos labores, in eo tandem conveniunt, istam pestem esse veritas-
tis, Scientiæ solidæ, Legis, D E I, & Religionis Christi. Dis-
cite ergo nunc, o mortales, tot tantorumque monitis, hanc cave-
re, non ipsorum in juventutis ignorantia fervore errantium imi-
tari errorem potius, quam ætate deinde plus Sapientium poenit-
centiam.

33 Multos vulneratos dejecit) Multi qui concubere
cum meretrice hac, viri (quidam) ingenij alias nos admodum
pravi, veneno ejus subtili, tanquam epidemicalue, graviter infe-
cti, vix tandem, in mortis agone, aliquid levaminis senserunt:
multi, fortissimi, hoc est, docti & sapientissimi (à sui similibus)
habiti, (cum tamen erant stultissimi) in Sapientia tam insipien-
tis caligine, lethaliter sauciati, decumbentes, miserè expirant,
(exempla sunt in promptu innumera) & perierunt in vanitati-
bus suis, inq̃ tenebrarum abyssu sepulti jacentes manent. Alte-
rius igitur exemplo, fili, discito. Nam felix, quem faciunt alie-
na pericula cautum.

34 Via inferi, &c.) Ducentes eò, undè venerunt.

35 Qui cum Sapientibus, &c.) Hoc est, cum ijs, qui se-
quuntur doctrinam Librorum Naturæ, & SSæ. Scripturæ,
Conscientiaque testimonium propriæ: qui hoc facit, is fideliter
Orando, sapienterque Laborando, recta & certissima via ascen-
dit ad summam Divinarum atque humanarum rerum scientiam,
verèq̃ sapit. Ad Leges & Testimonia horum, OMNIA:
sine quibus erubescimus loqui VERITATIS Studiosi. Quod
si animus tuus, o fili, S A P I E N T I A E æternæ radio, sic Cas-

27 Quorum via perversa sunt, & infames
gressus eorum.

28 Ut eruaris à muliere aliena, & ab
extranea, quæ molliit sermones suos,

29 Et relinquit ducem pubertatis suæ, &
pacti DEI sui oblita est.

30 Inclinata est ad mortem domus ejus,
& ad inferos semita ipsius.

31 Omnes, qui ingrediuntur ad eam, non
reverentur, nec apprehendunt semitas vitæ.

32 Ne abstrahatur in viis illius Mens
tua, neq̃ decipiaris semitis ejus.

33 Multos enim vulneratos dejecit, &
fortissimi quoque interfecti sunt ab ea,

34 Via inferi domus ejus, penetrantes
interiora mortis.

35 Qui autem cum Sapientibus gradi-
tur, Sapiens est, & amicus stultorum similis
efficitur.

36 Ut ambules in via bona, observa hæc:
& calles justorum custodias.

37 Ut addatur gratia capiti tuo, & tor-
ques collo tuo.

38 O, fili mi, ne obliviscaris Legis meæ,
& Præcepta mea cor tuum custodiat:

39 Longitudinem dierum, & annos vitæ,
& pacem, apponent tibi.

40 Misericordia & Veritas te non dese-
rent, & circunda eas gutturi tuo, & describe
in tabulis cordis tui:

41 Et invenies gratiam & disciplinam
bonam, coram D E O & hominibus.

42 Beatus homo, qui invenit S A P I E N
T I A M, & qui affuit PRUDEN-
T I A:

43 Melior est acquisitio ejus negotiatio-
ne auri, & argenti: primi & purissimi fru-
ctus ejus.

balicè fuerit illuminatus; (est enim, secundum Mercurium Tri-
megistum, DEVS IPSE nostræ oculus Mentis, sine cuius lumi-
ne (dico) manet cæca tam in Phisicis quam hyperphisicis atque
Divinis; nec unquam videbimus livè SSæ. Scripturæ, si vè Natu-
ræ Nostriq̃ ipsius cognitionis lumen) tunc huius tam ineffabilis
luminis ductu, per omnes errorum tenebras securè ambula-
bis: tunc citra læsionem liberè omnia disciplinarum genera, bona &
mala, (suo modo) fructuose penetrare poteris: tunc Vlysis in-
star (H. C. Agrippæ utar verbis, quem, ex scriptis suis ge-
nuinis, novi bonum, quia verba præsupponunt mentem Theos-
ophicam, non nigromanticam) si Cyclopium specus ingredia-
mini, & ad inferos descenderitis, remigrabitis illæsi: Si ad Los-
tophagos, ad Syrtas accesseritis, regrediemini securi: si Cir-
ces poculum biberitis, non permutabimini: si Scyllam præter
navigaveritis, non periclitabimini: si Sirenes audieritis, non ob-
dormietis, sed eritis de omnibus judicantes, ut ait Apostolus, &
à nullo iudicati. Amicus stultorum) Ex omni omnium
vitiarum genere contracta colluvies, à Sapiente nostro & Stoicis
cis, gravissimis assertoribus virtutis, stultitia vocatur, in sacris
litteris Malitia dicitur: idem, ut omnibus suis numeris absoluta
Probitas, utrisque S A P I E N T I A nominatur. Stultorum,
id est, vitiosorum aut malorum (ut est y 56. & 303. quorum,
proh dolor, pleni status, scientiæ & artes ferè omnes) consortia
fuge: nullum enim venenum, nulla pestis perinde nocet, atque
istiusmodi stultorum diabolicorum familiaritas. In Cabalæ &
Magiæ studio, nigromanticos (tanquam Diabolum ipsum, cus-

15 Quorum semitæ perversæ sunt, & per-
versi sunt in viis suis.

16 Vteruat te, inquam, à muliere extra-
nea, ab aliena, quæ eloquia sua molliit.

17 Quæ deserit ducem adolescentiæ suæ, &
pacti DEI sui oblita est.

18 Quia inclinatur ad mortem domus ejus, &
ad mortuos semitæ ejus ducunt.

19 Omnes ingredientes ad eam non rever-
tentur, nec apprehendunt semitas vitæ.

20 Ne declinet ad vias ejus cor tuum, neq̃
oberres in semitis ejus.

21 Multos enim vulneratos cadere fecit; &
fortes omnes occisi ejus.

22 Via inferni, domus ejus, descendentes
ad cubacula mortis.

23 Qui autem graditur cum Sapientibus,
Sapiens erit: sed qui est amicus stultis, con-
teretur.

24 Ut ambules, inquam, per viam bono-
rum, & semitas justorum custodias.

25 Quia adjectio gratiæ erunt capiti tuo
Leges meæ, & torques gutturi tuo.

26 Fili mi, Legis meæ ne obliviscaris, &
Præcepta mea cor tuum custodiat:

27 Quia longitudinem dierum, & annos
vitæ, & pacem apponent tibi.

28 Misericordia & Veritas ne deserant te,
liga eas ad guttur tuum, scribe eas in tabula
cordis tui:

29 Et invenies gratiam & intellectum bo-
num, in oculis DEI & hominum.

30 Beatus homo, qui invenit S A P I E N
T I A M, & homo qui producit in lucem
I N T E L L I G E N T I A M.

31 Quia melior est negotiatio ejus nego-
tiatione argenti: & auro melior est proven-
tus ejus.

ius isti organa) devita; in Alchemiæ, Sophisticæ & differentes
& laborantes: quia stulti sunt. Noli dicere eis, ave; nedum
familiares sint tibi. Contrahit pestem vicinus à vicino. Vva,
inquit Juvenalis, conspecta livorem ducit ab ova. Magna vis
consuetudinis aut conversationum in partem utramque. Cum
paucis, ijsque bonis, ambulandum. Nam, noscitur ex comite, qui
non cognoscitur ex se. Socius socij umbra. Malitiam autem (Sap.
7. 30.) vincit S A P I E N T I A: in S A P I E N T I A igitur DEI, caro
facta, de malitia triumphum referre queamus, si modò in ea sa-
puerimus, in qua & vincemus. VNVS igitur esto tecum, at
non solus, quia in VNO: Trium in TRIVNO. Dicit
S A P I E N T I A incarnata, ubi sunt duo vel tres congregati
in nomine meo, EGO SVM in medio illorum. Mas & famina,
DVO: Corpus, Spiritus & Anima, TRES essentia distinctæ, in
persona Theosophicæ studiosæ congregatæ in nomine I H S V H
CHRISTI crucifixi, S A P I E N T I A E Patris incarnatæ, VNVM
sunt: in medio horum QVIERAT, QVI EST, QVI ERIT, DEVS; DEI S A P I E N T I A, SPIR-
TVS S A P I E N T I A E DIVINAE. Tunc rectius &
verius (quam Scipio) dices, nunquam te minus otiosum, quam
cum otiosus: nec minus solum, quam cum solus. Et: Otio-
sum, te plura facere. o otium beatum, haudquaquam ignavum!
quod mundus non capit immundus. Hoc otio fruitur solus ami-
cus DEI, non stultorum.

36 Ut ambules in via bona) Dicebat S A P I E N T I A
incarnata (Ioh. 8. 31.) ad eos, qui crediderunt ei, Iudæos, si vos

maneritis in sermone meo, verè discipuli mei eritis, & cognosce-
tis veritatem, & veritas liberabit vos. Quapropter maneat,
syadeo, in S A P I E N T I A E sermone, ut discipulus sis S A
P I E N T I A E, præceptoris fidelissimæ & fallere nesciæ: cos-
gnoscas veritatem OMNEM, tam in Phisicis & hyperphisicis,
quam Divinis: ambules, Cabalista, Magus, Phisicochemicus, in
via bona: & veritatis dogmate libereris ab errore, & deviatione.

37 Gratia) Ornamentum gratiæ, quod Doctrinæ &
Disciplinæ filijs, S A P I E N T I A E hæredibus fidelibus dilectis,
in Prologo hoc, toraq̃ SSæ. Scripturæ, à veritate Divina sanctè
promittitur, atq̃ realiter in vita utraq̃ præstatur.

38 Fili) Svarissimi filij nomen, patrum fideliter In-
stituentis affectum indicat.

39 Pacem) Vtramque: Externam, temporalem & mun-
danam; undè Sapiens, (Proverb. 16. 7.) cum placuerint D O
M I N O viæ hominis, mimicos quoque ejus convertet ad pacem:
Et, internam, animi, æternam ac supercelestem, quam S A P I E N
T I A incarnata, una & sola, donodat, mundus dare non potest
immundus. Ad hanc pervenit vera ratio est, si cum nobis
met ipsis bellum geramus, tam Corporale, quam Spirituale, ex-
ternum & internum: Si B I N A R I V M (ut est figura Am-
phitheatri huius secunda) Christianè rejicimus, quod est, cum
vitijs nostris acriter depugnemus, eaq̃, in S A P I E N T I A,
vincamus. Cum istis hostibus implacabili odio disidet DEVS,
pax nostra; cum naturâ sit virtus ipsa, virtutumque omnium, o-
mnibus in nobis, parens & auctor. Vide y 46. I E H O V A M
cum Davide Psal. 144. i. invocemus, qui doceat manus nostras
ad prælium hoc, & digitos ad bellum erudiat, nobisque ad vincen-
dam vires suppeditet, noxiâ D V A L I T A T I S bestiam.

40 Misericordia, &c.) O hominem beatum, circumfus-
sum Misericordia & Veritate Divina, in omnibus actionibus &
laboribus suis! hic, quæcumque vult, feliciter impetrat (Orando
& Laborando) à I E H O V A H. In hisce ut sitis toti, mo-
neo vos, qui quæritis S V M M V M B O N V M. Circunda
eas, &c.) Sint Leges meæ tibi semper in ore, corde, gutturi,
& lingua: præfige eas oculis, tum animi tum corporis, inq̃ eis
mediare, lege, stude, die ac nocte, tota vitæ. Eructet cor tuum
verbum D O M I N I, non Diaboli.

41 Invenies gratiam, &c.) Ut virtus magna, placere magnis,
hoc est, bonis; nam solum verè magnum, quod bonum: sic ma-
xima, placuisse Opt. Max. Vox audita de Celo, Matth. 3. 17. Hic
est filius meus dilectus, in quo mihi benè complacitum est. Hunc
audite. Hunc si audieris, Christianeq̃ (tanquam Archetypum)
imitatus fueris, etiam tu filius eris D E I adoptivus, in
filio genuino: dilectus, in dilecto; Sapiens, in S A P I E N T I A;
placabis D E O, quoniam inhabitas cum S A P I E N T I A,
y 241. eris amicus DEI, y 214. & 240. inveniesque gratiam,
&c. ut est in textu. Vide y 10. & 257. Cum aliquot sequentibus.

42 Beatus homo, qui, &c.) Quid, quæso, beatius eo,
qui invenit S A P I E N T I A M? Cum in toto universo nihil sit
præstantius, excellentius, utilius S A P I E N T I A. Ratio est,
quia dat D E V M; Semetipsam; Amicos facit DEI; Prophe-
tas constituit; dat longitudinem dierum; honores; divitias; O-
M N I A. Vide y 263. & 264. Quis, ergo, mortalium non
quæreret, totaq̃ vitæ amaret eam? Occupet ultimum magna
scabies, exuletq̃ è limine Mundi.

43 Negotiatione auri, &c.) Negotiatione mundana,
quæ finanziaria, feneratoria, Parthen, deceptoræ, &c. omni;
instituta, exercitio indefesso, propter solas divitias pecuniarias,
aurum & argentum. S A P I E N T I A acquiritur praxi tan-
tum Theosophica mentali, ex inspiratione Divina, in Oratorio
utroque; S A P I E N T I A E fructus non infimi nanciscuntur nego-
tiatione laborum manualium Sapientij, in Laboratorio. Hermes
cap. 1. In tam longa ætate, inquit, non destitit experiri, nec Ani-
mæ à labore peperci, artem & hanc scientiam Solius DEI
vivi inspiratione habui, qui mihi famulo suo pandere dignatus
est. Et paullo post: D E O gratias ago, qui hanc scientiam
vos docuit (mediatè & immediatè): gratos enim diligit. Primi
& puriss. &c.) B O N V M enim S V M M V M, (DEI D O
N V M) Homini ad Monadis simplicitatem reducto, reductivè
Theosophicè student, confert, videlicet, Agnitionem, Cogni-
tionem, Cognationem, Unionem & Fruitionem I E H O V A E,
C R E A T V R A E atq̃ N A T V R A E, H O M I N I S Q̃
I P S I V S, hoc est, Catholicè OMNIA: in quo tertriuno,
plusquamperfecta, vera, summa, Catholica, hic & in æternum
fructuose duratura, consistit BEATITVDO. Omnia namq̃
DEI mysteria (quæ nos scire vult) Naturæq̃ secreta, omnis
morum & Legum ratio iustarum, omnis prætorum, præsen-
tium & futurorum notitia, ex S A P I E N T I A E æternæ, solius
veræ, fonte inexhausto, scaturiunt, emanant & derivantur in
nos, per eloquia ejus Librorum SSæ. Scripturæ, Macro & Mi-
crocosmi mirabilia, mirabiliter revelantur & traduntur nobis;
audiuntur, videntur, observantur à Doctrinæ & Disciplinæ filijs.

Non cuius faciliè adire Corinthum, nedum S A P I E N T I A E
gazam! Theosophicè Orandum, Sapienter Laborandum: Chris-
tiano Cabalisticè, Phisico Magicè, & Phisico Chemicè curren-
dum, sudandum, in Oratorij & Laboratorij studio. Victori
B e g b e o r, quod est, victoriæ præmium, decernitur; non somno
vitiarum dormienti, aut pigro.

Scortatio
nem tam
rationis
ac mentis
quam cor-
poris via
tandam.

Cum hos
nis ama-
bula,

Deut. 8. 1.
& 30. 18.

Miseria
cordiæ &
veritatis
inveniens
di ratio.

Sapientia
laus, do-
na, fru-
ctus,

44 Omnia) Mundana, quorum gloria vana: Quia SAPIENTIA ex se, ex fonte Benignitatis suae perenni, largissima donat (modo, quo dictum) opes innumeras, thesaurum infinitum: Bona & dona Animi, Corporis atque Fortunae, dicta. Vide 77. 103. & 208.

45 Longitudo dierum, &c.) Mediante enim PHYSICO COCHEMIA, (quae SAPIENTIAE verae, in hoc seculo, pedissequa est fidelis, & virgo quasi Cubicularis à secretis Naturalibus) filio Disciplinae industrioso, DOMINA benignè largitur vegetabilium, Animalium partiumque eorundem, Mineralium, Lapidum, Gemmarum, Margaritarum, & Metallorum Essentias pretiosas, subtilitatesque salutariter efficacissimas: imò, & LAPIDEM PHILOSOPHORVM, restauratoris ac conservatoris nostrae verissimam Medicinam Catholicam: ex quorum usu legitime Medico, longitudo dierum. DIUITIAE vero, ex Lapidis catholici praefati benedicti vi mirifica, quae Metalla inferiora in superiora, hoc est, in Argentum & Aurum, reuera convertuntur, & in esse & in forma fructuosissime transmutantur. GLORIA denique, ex usu Lapidis plusquamperfecti Christiano Cabalistice Divino. Vide figuram Amphitheatri huius quartam. Observandum: quò dextera dignior sinistra, eo longius preferendus divitijs pecuniarijs sanus & longae vitae status. Vide vers. 102.

Sequens
tibus vers
hum Dei,
& eius co
siliu, o
mnia pro
spera pol
licentur,

46 Vix ejus pulchra.) Tota pulchra est SAPIENTIA, foror mea, ob veritatem in Doctrina & Laboribus: Pacifica sive pax, quia animi irrequietudinem, etiam super Physicoartificialibus (de qua tertia huius Amphitheatri parte, sub numero 1. Probat. 5.) fructuosè sedat: desiderium ardens sufficienter implet; & hominem totum tranquillum, quietum ac vera pace (vers. 39.) interne & externae pacificum reddit.

47 Lignum vitae.) Secundum corpus, Spiritum & Animam: in vita hac atque futura. Ab effectu ergo & consequenti (tanquam Signatura indicante) judicandum quoque & concludendum, quod Theosophi, SAPIENTIAE Labores (puta, Christiano Cabalisticos, Physico Magicos, & Physico Chemicos) sapienter exercentes, (hi enim SAPIENTIAM cum fructibus illius apprehendunt tenentesque) sint etiam immatriculati in album iustorum. Nam fructus iusti lignum vitae. Prov. 11. 39. Palse sive & activè. Magnum solatium hoc Cabale, Magiae & Alchemie Theophrastice operam danti. Certificatio vocationis divinae.

48 DOMINVS SAPIENTIA fundavit, &c.) Quapropter, si rectè cupis institui de Mundi creatione: de Chao; de TAH primordiali, sive Materia prima: de Mundi Anima, dicta Natura: de Medio, hoc est, Spiritu aethereo, (qui Celum) duo extrema, Materiam puta & Formam; Corpus ac Animam, in globo sublimari (Dei nutu) copulante & uniente: de Celo, hoc est, Spiritu aethereo superius firmato, unde Firmamentum: de Principijs, Elementis, eorumque Fructibus: de quo toto ornatu Macrocosmi: (quod Cabalisticè est Opus de BEREITH, hoc est, Sapiencia Naturae) si cupis, inquam, in Bereith (ut certò scias, non opineris) erudiri, institui ac informari, SAPIENTIAM IEHOVAE (Dei VERBVM, per quod OMNIA facta sunt, & sine eo factum est nihil, quod factum est, Ioh. 1. 3.) iuxta Leges atque Doctrinam Amphitheatri huius, Theophrastice adito: hanc audi, vide, observa, in 8a. Scriptura, libro Naturae, & Mente tua Divinitus illuminata, mirabiliter docentem; invenies eam solam & unicam praeceptorum veracem, teque ducentem in veritatem Naturalem, hyperphysicam, atque Divinam; OMNEM. Tu Christiano Cabalista, Physico Mage, & Physico Chemista, Orando & Laborando (quod admodum docet Amphitheatrum hoc) Sapienter ingrediendo per quinquaginta Intelligentiae portas, circa quas studia tantopere desudant Cabalistarum, Divinitus à Mose DEI servo receptas, & Genesi. 1. ordine annotatas, olei Spiritus Sancti unctio: ne imbutus, ascendes (veluti per scalam Iacob) ad Opus de MERCAVA, quod est SAPIENTIA Divinitatis, de sublimioribus contemplationibus, scientia verè spiritualis, ut fruaris Deo Paterno, Fraternali atque Amico, quod est Sabbatum Sabbathorum, lobel ultimus, aeternus. Hae via ad Lapidem (quem anxii multi sinistrè quæsierunt, & adhuc quærent) inventendum Physicorum Regiae, atque Catholicae, à IEHOVAH Saturnine collocatum in centrum Mundi: Ceterae, ambages Labyrinthae, omnes, Tu, qui scis, SAL SATVRNI fusibile, cuius mysterium in Denario Philosophicè fulgens, ille. Dandum est fœnum bovi, psittaco saccharum tantum. o stulti & impii, qui, posthabentes unctionem Spiritus Sancti, laboratis à perfidis nonnullis Ethnicorum Philosophis (errorum magistris) discere ea, quae à SAPIENTIA aeterna, in seculo incarnata, sola vera, Spiritus sancti afflatu Sancto, ingressi (ducti manu DEI) in vosmetipsos, suscipere possitis, cognoscereque deberitis. SAPIENTIA unica & sola nos Sapienter docere debet, potest ac vult. Vide vers. 276. Stabilivit Celos Id est, Spiritum aethereum, qui Celum est & dicitur, firmavit. Hinc Firmamentum, Gen. 1. VERBO DOMINI Celi firmati sunt, & Spiritus oris ejus, omnis ornatus eorum. Psal. 36. 6. Vide figuram Amphitheatri huius tertiam. Quæst. v.

De custo
dia verbi
DEI.

49 Sapiencia illius.) Cuius? IEHOVAE. Si Dei, qui aeternus, cur non & illa aeterna?

50 Oculis.) Antè oculos non tantum Corporis, verum

44 Præciosior est margaritis, & omnia desiderabilia tua non aequantur ei.

45 Longitudo dierum est in dextera illius: & in sinistra illius, divitiæ & gloria.

46 Via ejus, viae delectabiles: & omnes semitæ ejus pax.

47 Hæc LIGNVM VITAE est apprehendentibus eam; & qui tenent eam, beati.

48 IEHOVAH in SAPIENTIA fundavit Terram, stabilivit Celos in INTELLIGENTIA.

49 In SCIENTIA ejus abyssi ruperunt sese, & Celi stillant rorem.

50 Fili mi, ne recedant hæc ab oculis tuis: custodi Legem & cogitationem:

51 Et erunt vita animæ tuæ, & gratia gutturi tuo,

52 Tunc ambulabis cum fiducia viam tuam, & pes tuus non impinget.

53 Si accubueris, non timebis: cum quiesces, squalis erit somnus tuus.

54 Non timebis à pavore repentino, & à desolatione impiorum, cum venerit.

55 Quia IEHOVAH erit fiducia tua, & custodiet pedem tuum à captione.

56 Gloriam Sapientes hereditate accipient: & stulti sustinent ignominiam.

57 Fili mi, verbis meis attende, ad eloquia mea inclina aurem tuam:

58 Ne recedant ab oculis tuis, sed custodi ea in medio cordis tui:

59 Vita enim sunt invenientibus ea, & universæ carni sanitas.

60 Acquirere SAPIENTIAM multo præstantius est, quam acquirere aurum pretiosum: & acquirere INTELLIGENTIAM multo præstantius est, quam acquirere electum argentum.

& Mentis diu nocturne tibi observentur. Legem.) In qua doctrina sana veritasque ipsa quiescit.

51 Vita animæ tuæ.) Lege verbaque Dei, animæ morienti Christianæ restituitur vita, DEVS: quam mori, infelicitatis extremæ. De morte Animæ, & signis indicantibus eam, vide cap. 1. Enchiridij militis Christiani, Erasmi Roterodami. Quare, ut Anima tua sit semper vivens, custodi Legem atque consilium.

52 Tunc ambulabis fid. &c.) Si DEVS, vita nostra, pro nobis, quis contra nos? Si ille sustinet, quis deiecit? Tu modò victoriæ votum toto pectore Christianè concipe. Tu modò cura, ut membrum sis SAPIENTIAE DEI incarnatae, imitans Archetypum: & sic in corpore, omnia poteris in capite. In teipso quidem nimis es imbecillus, in illo nihil non vales. Hæc gloria, hæc victoria nostra. Hæc via Theophrastica impetrandi bene velle, nosse & posse, à IEHOVAH, in Cabalisticis, Magicis, Chemicis, OMNIA IN OMNIBVS.

53 Squalis erit somnus.) Et dormiens, in Mentis virgineæ, hoc est, à peccatorum sordibus, poenitentiae lotionem mundata, speculo visionis Divinitus admoneberis, doceberis, institueris, doctrina lætifica plene refoveris. Mens secura, quasi iuge convivium. Proverb. 15. 15. De Visionibus hypnoticis, aut Revelationibus somnialibus, sive Infomnijs præfagientibus atque Divinis, hoc tibi Laconicè habeto: ANIMA, à curarum vituperandaru mole libera, sobria ac sana in corpore sano, vitiorum Domina affectuumque Regina, sui compos ac sibi sese Theos

15 Præciosior est cunctis opibus: & omnia quæ desiderantur, huic non valent comparari.

16 Longitudo dierum in dextera ejus, & in sinistra illius divitiæ, & gloria.

17 Via ejus pulchra: & omnes semitæ ejus pacifica.

18 Lignum vitæ est his, qui apprehendent eam, & qui tenuerint eam, beati.

19 DOMINVS, SAPIENTIA, fundavit Terram, stabilivit Celos PRUDENTIA.

20 SAPIENTIA illius erupuerunt abyssi, & nubes rore concreverunt.

21 O fili mi, ne effluant hæc ab oculis tuis: custodi Legem atque Consilium:

22 Et erit vita animæ tuæ, & gratia faucibus tuis.

23 Tunc ambulabis fiducialiter in via tua, & pes tuus non impinget.

24 Si dormieris, non timebis: quiesces, & squalis erit somnus tuus.

25 Ne paveas repentino terrore, & irruentes tibi potentias impiorum.

26 DOMINVS enim erit latere tuo, & custodiet pedem tuum, & ne capiaris.

27 Gloriam Sapientes possidebunt, stultorum exaltatio, ignominia.

28 Fili mi, ausculta sermones meos, & ad eloquia mea inclina aurem tuam.

29 Ne recedant ab oculis tuis, custodi ea in medio cordis tui:

30 Vita enim sunt invenientibus ea, & universæ carni sanitas.

31 Posside SAPIENTIAM, quia auro melior est: & acquirere PRUDENTIAM, quia pretiosior est argento.

sophicè insinuata, totius Universi creati (quia DIVINAE, CREATORIS Universi, particula auræ jure aggredditur assequi & exponere secreta; jungi Spiritibus bonis; vetera recensere: Nova contemplari; præfagire futura; denique parentem parentisque (irradiatione parentis) tanquam in speculo, Divinitus repræsentare mysteria. Summa: SPIRITVS SAPIENTIAE DEI iuncta Mens nostra, poenitentialiter lota atque mundata, Theophrastice elevata alis, & sublimata, igne amoris Divini, in 276. hoc est, Sanctuarium Spirituum bonorum, hæc vè DEI Angelorum, (quod fieri potest homine tam vigilante, quam dormiente) Spiritualia, Cabalisticè recipiendo, patitur; SuperCelestia contemplatur, Physica, ex & in hyperphysicis (non solum per se, verum etiam sensibus & sensibilibus intermediantibus) videt multa: Viribus autem sopitis & absorptis inferioribus, hoc est, in extasi, sive excessu aut raptu in DEV M summo, patitur Summa, hoc est, Divina: videt apprehenditque ineffabiliter OMNIA. Mercurij Trismegisti (qui spiritu afflatus Divino) exordium Pymandri, ob Doctrinæ excellentiam, hinc iubuit apponere: Cum, inquit, de rerum Natura cogitarem, ac Mentis aciem ad superna erigerem, sopitis jam corporis sensibus, quemadmodum accidere solet ijs, qui ob saturitatem, vel defatigationem, somno gravati sunt: subito mihi visus sum cernere quendam immensam magnitudinem corporis, quæ me nomine vocans, in hunc modum clamaret: Quid est, o Mercuri, quod discere & intelligere cupis? Sum ego Pymander, Mens Divinæ potentiae, vide quid velis: nam tibi ubique adero.

At ego, cupio rerum Naturam discere, DEV Mque cognoscere. Ad hæc Pymander, tua me Mente complectere, & ego in cunctis, quæ optaris, erudiam. Cum hæc dixisset, mutavit formam, & universa subito revelavit. D. Cyprianus lib. Epist. 9. Epist. 9. Memini, inquit, quid mihi sit ostensum, & quid mihi inter cætera revelare dignatus sit DOMINVS; nec ridicula illa, & visiones ineptæ sunt habende, sicut de Ioseph fratres sui dixerunt, ecce, somnator venit. Hæc ille. Et fratrum de fratre iudicium hoc? Sat secommaticum! Non mirum, si iudicium fratres mundani de me idem præposuissent. Vi ut sit, certum tamen manet, inter vanos somnatores non habendos, quibus (sive mediata, sive immediata) DEV S revelat. Cicero: Est quiddam in nobis præfagientis & Divinans. Quid illud? Mens; præfagienti vel mali. Exempla tam atatis nostræ, quam vetustatis plura, in locum rejectio commodiorum; cur multa, cum fusiore deductione, studiosè reservavimus. Colophonis loco Iulij Cæsaris Scaligeri, ex lib. Epidorpidum addam hoc, de Somniorum veritate:

Qui vera negat somnia, somnians profatur. Nam non semel invenimus, & nimis frequenter, nox præterit absque sensatione. (ter. Hæc, veritatis scientissimus, non mei, sed Thomistarum causa, adduxi. O quid solutus est beatus curis!

54 Ne paveas.) Non terreberis spectrorum larvis, quod viris eorum mundo immundo magnis & multis (etiam nostro tempore) accidisse citio: nec Conscientia mala: furis stimulis laboris. Vide Sap. 18. 17. Magna vis Conscientia. Bona, dulcis nutrimenta fœdētis; mala, medullitus vorat melleos. Nulla deest voluptas, ubi hæc adeest tranquillitas: nulla tristitia, ubi ea mala. Animæ tranquillitate homini nihil dulcius. Ratio sequitur.

55 DOMINVS erit, &c.) Est enim IEHOVAH murus, hoc est, CIRCULVS Theosophorum igneus, inclusione defensoria circumdatus timentes eum: excludens hostium terribilissima, fugansque procul partes adversas. Angelus DOMINI in circuitu timentium eum. Psal. 34. 8. Ne capiaris.) Adversariorum vi, astutia, aut doctrina falsa: nec seduceris sophistis diaboli captationibus à veritatis linea recta. Quapropter DOMINI DEI Omnipotentis consilium & auxilium implora, ut te laiciat Opera de Bereith & Mercava, id est, rerum humanarum & divinarum cognitionem, (quæ Philosophia atque Theologia) in Oratorio & Laboratorio, super lineam rectam, (cum Moreno loquor) hoc est, viam veritatis linearem absque omni deviatione feliciter adipisceris. Rectè fieri: modò ipse rectè velis. Prout credis, Oras & Laboras; tibi fiet.

56 Gloriam sapientes, &c.) Hoc est, Regnum perpetuum hæreditabunt SAPIENTIAE veri amatores: Sunt enim hi SAPIENTIAE aeternæ fructuum, thesaurorum, Regnique filij atque hæredes fideles dilecti. 77. 104. quorum initia in vita hac, complementum in futura, in DEO IPSO, QUI ERAT, EST, ERIT, OMNIA in omnibus, vera GLORIA & victoria nostra. Stultorum.) Stulti sunt, in conspectu DEI impij & irrisores, quibus nec DEV S ipse, nec LEGIS Divinae, nec VERBI DEI (scripti & incarnati) mysteria, nec Naturæ secreta, verè cordi sunt. Isti, quantumvis eminentes aut Nobiles existant coram mundo immundo, in iudicij tamen die non consistent, sed (quia stulti) ignominia afficiuntur aeterna. Vide 77. 35.

58 In medio cordis tui.) In extrema ac solitaria Mentis, à sensibilibus separatae, in DEV M retractione; in profundissimò suæ sublimitatis aut exaltationis recessu, observentur antè oculos tibi.

59 Vita sunt.) Verba vitæ sunt, prodeuntia è vitæ fonte, dantia vitam, Sciunt hoc non nisi experti. Turba levitatum dulcedinem vitæ non gustavit, nec gustabit unquam. Oret DEV M omnis homo, ut sui misceretur, seque recipiat in numerum SAPIENTIAE filiorum; fruaturque vita, DEO.

60 Posside SAP.) Huc quadrat verus hoc:

Auro quid melius? Jaspis: quid Jaspide? virtus: (Ite? nihil.)

Quid virtute? DEV S: quid DEITA

DEV M, virtutem; Lapidem Philm. per Iaspidem (ob viriditatem & sanguineum ejus colorem) aptissima ratione, mysterio non carente, designatum; Aurum; OMNIA; dat in Oratorio & Laboratorio, SAPIENTIA DEI. Vide 77. 55. Venerunt mihi OMNIA BONA pariter cum illa, 77. 211. SAPIENTIAM igitur, quanto melior Auro; & PRUDENTIAM, quanto præciosior Argento; tanto ardentius quærito. Nil proderunt divitiæ pecuniariæ impio, nil proderunt thesauri iniquitatis, in die ultionis: SAPIENTIA lignum vitæ est: & Iustitia (quam SAPIENTIA aeterna incarnata, cuius thesauri infiniti, quare & inexhausti, nobis donodati) sola libera à morte. Prov. 10. 1. 11. 4. Psal. 49. Eccle. 7. 9. Sophon. 1. 13. Zach. 9.

61 Mel) Melle solo dies aliquot vixisse Democritum agrotantem, quo cum caruisset, mortuum, scribit Athenaeus: odore panis calidi, morti propinquum, vitam per triduum ex- traxisse, Diog. Laertius. Mellita SAPIENTIAE æternæ (quæ panis vitæ, Iohan. 6. 35.) doctrina, te, peccatorum morbo lethali decubentem, cordis ore puri ac mundi pie comesta, reficiet non tantum, sed & a morte præservabit æterna. Comede igitur MEL de PETRA, CHRISTO, ut Balsamum eius saluberrimo, Corpore, Spiritu, & Anima, a corruptio- ne libereris annihilativa: cuius carentia, te mori facit. Latet in melle hoc suavissimo SAL SAPIENTIAE, à Sapien- tiæ bus sapienter sic nominatum. Mirum, certe, Divinæ Beni- gnitatis documentum, phrasin hanc, ad nostram usq. ætatem, permanisse superstitem, etiam inter Ethnicæ philosophantes; cum miser isti homines (per DEVM) non intellexerint, quid dixerint. Secreta vis locutionis hujus. Disce fili.

62 Sic & Doctrina, &c.) Est enim Flos Mellis Divi- ni; Mannaq. Roris super Celestis: Mel in ore, Mel in corde, IHSVH SAPIENTIA Patris, facta caro, PETRA, 1. Corinth. 10. 4. supra quam ædificata Ecclesia, Matth. 16. 18. Habebis in novis.) Quia habitas in adiutorio Altissimi, & in protectione DEI Celi commoraris. Dicit DOMI- NO, susceptor meus es tu, (asylum meum) & refugium meum, DEVS meus, sperabo in eum. Vide Psal. 91. totum. Psalmus hic, quemadmodum alij poenitentiales; Benedictorij; Maledic- torij; Liberatorij, &c. ita hic, dico, Antidotarius & Defensor- rius contra adversitates omnes. Observant hoc Hebraei; pro- baverunt Christiani; experieris tu ipse, si Psalmos Davidis, sin- gulis diebus, Davidicè oraveris. At magnum & rarum, Davidi- cè orare! Non intelligunt, nisi in schola crucis ac tribulatio- num probe exercitati: his solis PSALTERIUM est promptua- rium precationum instructissimum, Catholicon. Laus DEO, quod didicerim. De hoc secreto, loco commodiore, plura.

63 Fili mi, &c.) Convertat te DEVS in melius, qui supercilio ignobili & mundano spernis admonitiones Sapientis tam paternas, fraternasq. meas.

64 Ut custodias cogitationes) Hoc est, Sapienter ex- cogitata; neve lingua tibi præcurrat mentem, juxta Chilonis consilium, ἡ γλῶσσα οὐ μὴ προῖσιν τὴν νῦν, inqviens, Lin- gua quasi flabellum est seditionis: quare omnibus quam diligen- tissimè continenda. Hinc Zenon, lingua in mentem intincta, differere iussit. Semper cogita, lingua quo? Audi citus, dic len- tus atq. cautus.

65 Qui diligit DISCIPLINAM) Hoc est, Admonitionem, correctionem, reprehensionem, & dehortationem à via mala, à vita vitiosa, &c. Homer. Iliad. M. ἀπαθὴν ἀρετὴν ἐστὶν ἐταίρος, hoc est, Bona admonitio est amici. Es ut ein gueth freunde/ der einen warnet. Et Cicero de Amicit. Monendi sapientis sunt, & obviandis, & hac accipienda amicè, cum benevolè sunt. Talis quoq. est DISCIPLINA DEI, per tribu- lationem & crucem: quas idè nobis Divinitus immittit ac per- mittit, ut vocet nos ad poenitentiam: experimur in his conso- lationem Divinam, ex qua videmus nos à IEHOVAH diligi, doceri, atq. defendi. Dat vexatio intellectum, Esa. 23. 19. Vnde Paulus: Tribulatio patientiam efficit; patientia probationem, id est, agnitionem DEI erga nos voluntatis. Non tentatus, pia rectè dixit Antiquitas, qualia scit? Exules Oratorio & Labo- ratorio nostro, tu qui respici castigationem: annuntio tibi, quòd nunquam evades in Christiano Cabalisticam, PhysicoMagum, aut PhysicoChemicum; manebis sophista. Crucem patien- ter ferens suam, bajulit & Christi; quo indutus, eundem imita- tur: huic janua aperitur virtutum; hic intronitur ad RE- GNUM SAPIENTIAE PERPETVUM: Disciplinam fugiens, excluditur. Ad augusta, per angusta. Oportet nos prius esse cum Christo in orco, antequam cum eo ascendamus in Celum. Qui odit, increpationes, &c.) Quapropter, si vè princeps, si vè Nobilis, ne insipiens sis stultusq. dicaris in conspe- ctu DEI vereq. Sapientum, obtempera bene monenti; Præce- ptori, te Theosophicè corrigere, & à vitij erroribusq. quasi res- gerare, student. Iuvenal. Saty. 7.

*Du Præceptorem sancti voluere Parentis
Esse loco.*

Laude dignus Alexander Magnus, egregiè dicens, se Aristoteli Præceptor non minus debere, quam Patri: quòd à Patre viven- di, à Præceptore bene vivendi initium accepisset.

66 Timor DOMINI) Vt 16. & 97. Humilitas) Animi. Mansuetudo, quæ lenitas & facilitas morum: quæ admodum superbia casum. Contritionem præcedit superbia. Prov. 16. 18. Hinc in Cantico beata virgo: DOMINVS dis- sperit superbos, mente cordis sui. Deposuit potentes de sede, & exaltavit humiles. Luc. 1. 51. & 52.

67 Nunc) Toties admonitus, præmijs invitatus, & blandimentis quasi allectatus.

68 Nec audiivi vocem, &c.) Non observavi DEVM loquentem atq. docentem, in Natura, SSA, Scriptura, & Con-

61 Comede, fili, mel, quia bonum est, & favum dulcissimum gutturi tuo:

62 Sic & DOCTRINA SAPIEN- TIAE animæ tuæ; quam cum inveneris, habebis in novissimis spem, & spes tua non peribit.

63 Fili mi, attende ad SAPIENTI- AM, & PRUDENTIAE inclina au- rem tuam:

64 Ut custodias cogitationes, & DISCI- PLINAM labia tua conservent.

65 Qui diligit DISCIPLINAM, diligit SCIENTIAM: qui autem odit increpationes, insipiens est.

66 TIMOR DOMINI DISCIPLI- NA SAPIENTIAE: & gloriam præ- cedit humilitas.

67 Nunc, nunc, ô fili, audi, observa, & di- sce, ne gemens aliquando, nimis serò, dicas, ah, quomodo odi ERVDITIONEM, & increpationibus, non acquievit cor meum:

68 Nec audiivi vocem docentium me, & magistris non inclinavi aurem meam?

69 Ô fili, custodi sermones meos, & Præ- pta mea reconde tibi.

70 Liga ea in corde tuo jugiter, & cir- cunda gutturi tuo.

71 Cum ambulaveris, gradientur te- cum: cum dormieris, custodiant te, & evi- gilans, loquere cum eis:

72 Quia MANDATUM lucerna est, & LEX lux, & via vitæ increpatio DISCIPLINAE.

73 Serva, ô fili, Mandata mea, & vives: & LEGEM meam, quasi pupillam oculi tui.

74 Liga eam in digitis, scribe illam in ta- bulis cordis tui.

75 Dic SAPIENTIAE, soror mea es: & PRUDENTIAM voca amicam tuam:

76 Ut custodiat te à muliere extranea, & ab aliena, quæ verba sua dulcia facit.

scientia mea. Magistris) Hoc est, Iis, qui verè Magistri sunt, docentibus Scientias & Artes bonas, mysteriorum DEI secretorumq. Naturæ Bonis ac Donis instructissimas: Opus, in- quam, de Beseith, & de Mercava, 7. 48. ad Legem & Testimo- nium SSA, Scripturæ, Libri Naturæ magni, Conscientiæ rectæ, Christiano Cabalisticè, PhysicoMagicè & PhysicoChemicè: non Ethnicè, philosophicè, fabulosè. Docemur autem à SA- PIENTIAE Spiritu, tam per Magistros vivos, Sapientes atq. peritos, Divinitus nobis concessos; & mutos, qui libri Sa- pientum, clave Spiritus sancti eos aperiente; quam inspiratio- ne nuda ac sola; aut, revelatione secreta. Scientias bonas, Ar- tes secretas, Lapidem Philon. ejusq. quo apud vulgus nominat- tur, proprium nomen, nec non præparandi modum, quæ duo Ar- tis secreta, OMNIA, sic discere potest Theosophus. Totum tamen hoc à voluntate DEI dependet. Non igitur est humani- tus volentis aut per se currentis, sed miserentis & concurrentis

24. 13 Comede, fili mi, mel, quia bonum est; & favum, qui dulcis est palato tuo:

14 Sic cognitio SAPIENTIAE suavis erit animæ tuæ, si inveneris eam: & erit merces; & expectatio tua non excidetur.

5. 1 Fili mi, SAPIENTIAE meæ atten- de, INTELLIGENTIAE meæ inclina aurem tuam:

2 Ut custodias cogitatus, & SCIEN- TIAM labia tua conservent.

12. 1 Qui diligit CASTIGATIONEM, diligit SCIENTIAM: & qui odio ha- bet increpationem, insipiens est.

15. 33 TIMOR IEHOVAE, ERU- DITIO SAPIENTIAE: & ante glo- riam humilitas.

5. 12 Nunc, nunc, ô fili, audi, observa, & di- sce, negemens aliquando, nimis serò, dicas, ah, quomodo odi ERVDITIONEM, & increpationem sprevit cor meum:

13 Et non obtemperavi voci instructum me, & docentibus me, non inclinavi aurem meam?

7. 1 Fili mi, custodi sermones meos, & præ- cepta mea reconde apud te.

6. 21 Alliga ea in corde tuo semper, adnecte ea gutturi tuo.

22 Quum deambulaveris, deducet te: quum dormieris, custodiet te: & quum expergefa- ctus fueris, ipsa colloquetur tecum:

23 Quia ut lucerna est MANDATUM, & LEX ut lux: & via vitæ sunt In- crepationes ERVDITIONIS:

7. 2 Custodi, ô fili, Præcepta mea, & vives: & LEGEM meam tanquam pupillam o- culorum tuorum.

3 Alliga ea digitis tuis, scribe ea in tabulis cordis tui.

4 Dic SAPIENTIAE, soror mea es tu: & propinquam INTELLIGEN- TIAM voca;

5 Ut custodiant te à muliere aliena, & ab extranea quæ sermones suos molit.

DEI. Ut tui misereatur, Misericordiam Misericordis animo si- deli implera.

70 Liga ea, &c.) Sic quoq. Deuter. 6. 6. Eruntq. verba hæc, quæ ego præcipio tibi hodie, in corde tuo: & narra- bis ea filiis tuis, & meditaberis ea sedens in domo tua, & ambu- lans in itinere, dormiens atq. confurgens. Et ligabis ea quasi signum in manu tua, eruntq. & movebuntur inter oculos tuos, scribesq. ea in limine & ostijs domus tuæ. Omnia, scito, no- bis ad doctrinam esse scriptam. Quamobrem hic discite.

71 Cum ambulaveris, &c.) Vbivis locorum; omni tem- pore, die, ad Lampadem Solarem, nocte, etiam ad Lunarem, aut artificiosè ardentem, in LEGE & VERBO DOMINI, Biblicè, Macro & MicroCosmicè tradita & scripto, meditare; SAPIENTIAM solius SAPIENTIS alloquere; ore ac corde colloquia cum IEHOVAH Theosophicè exerce; Votis fide- libus precibusq. pñs RVACH HHOCHMAHEL, hoc est, Spis

ritum SAPIENTIAE DEI invita, ut sit familiaris tibi, au- ctor & præceptor omnium consiliorum, laborum, totiusq. vitæ, consule in Oratorio SAPIENTIAM DEI, quæ optime tibi consultum vult esse, inq. Laboratorio, sapienter sequere consilia ejus, utroq. publico atq. secreto: te non panitebit. Aff- lari enim Numine, Divinitus affici; rapi; transfigurari; doceri te, Spiritus sancti unctione, experieris: si primum & ante omnia (ut diximus) religiosè; si cum veneratione debita, si meditatio- nibus & soliloquijs IEHOVAM Theosophicè adieris. Remo- vebuntur signacula, aperieturq. tibi LIBER SSA, Scripturæ, Naturæ, & Tuiphius, tertriunus, Catholicus, Sigillis septem (de quibus alias) sigillatus: oculis Mentis & Corporis videbis spon- sa beatæ delicias: habebis ex SAPIENTIAE Laboribus Christiano Cabalisticis, PhysicoMagicis & PhysicoChemicis opes divitissimi Solomonis: possidebisq. Physicè, PhysicoMedicè; PhysicoChemicè, &c. ut est figuris Amphitheatri hujus se- cunda, tertia, & quarta, infinitos SAPIENTIAE veræ the- sauros. Dies enim eructabit dei verbum; Liber librum ap- periet, & nox nocti indicabit Scientiam. Hic vere Phis- losophandi modus Sapientum.

Hac methodo Sapienti, se videndum tibi exhibebit in LIBRO DEI Catholicos, ter- triunus, Omnipotentia, Misericordia, infinitaq. Bonitas Supre- mi, cui nomen IEHOVAH, Cuius Gloriæ Majestatem pleni sunt Celi, plena est Terra, plenum Mare, plena OMNIA. Hallelu-jah: Hallelu-jah: Hallelu-jah. O Visionem beatam, OMNIA videntem! Evigilans) Primò, à somno sensibilibus summo manè, etiamnum lecto decumbens: deinde, à sopore peccatorum, nocte tenebrarum mentis penitentialiter discussa, ut exoriatur in te SOL veritatis OMNIS. Vide 7. 101.

72 Quia Mandatum lucerna est) Sit, quælo, ô IEHO- VAH, VERBUM tuum, Biblicè, Macro & MicroCosmicè scriptum, lucerna, non tantum pedibus meis, sed & Mentis, Intelles- ctui, rationi ac sensibus, in omnibus actionibus meis: utq. ex eo solo triuno, omnium rerum vener veritatem, benignè largire mihi, ô Hhochmahel! QUI ES, VIA, VERITAS & VI- TA. Amen.

73 Et vives) Quia vita sunt invenientibus ea. 7. 59. Liga eam in digitis) Hic, ANNVLVS assistentiæ Spiritus boni, Theosophorum. In Tabulis cord.) Hoc PEN- TACVLVM Solomonis virtuosum, non illud Nigromanticorum seu Cocomagorum phantasticum atq. blasphemum: è collo Mentis tuæ suspendendum. Vide figuram Amphitheatri hujus quartam.

74 DE SAPIENTIAE, &c.) DEVS bone, quid hoc est? Dicere SAPIENTIAE æternæ, Soror mea es, & PRUDENTIAM DEI vocare Amicam meam! Egone mor- talis hoc audebo? Quid faciam? Sapienti sapienter obtemperabo: optansq. ex totis præcordijs meis, stimulo SAPIEN- TIAE ipsius impulsus, lachrymasq. poenitentiales, primordialem Regenerationis 7. 12. præ gaudio interno effundens, dico di- camq. semper: SAPIENTIA IEHOVAE, sis tu amica mea, formosa mea, columba mea! Te eligo, cui dico, tu mihi sola places! Veni in hortum mentis meæ! Veni, veni, veni, ô corculum meum! delitiae meæ! ô Hhochmahel! ô Binahel! ô fructuosissimum in nos SAPIENTIAE veræ adventum! Perplacet mihi vox, quam Socrates Atheniensis Philosophus si- gillo suo gerebat insculptam, hæc: Amicus hominis, Sapientia ejus: Inimicus, stultitia. Quid quæso, congruentius Sapientis nostri, loci citari, verbis, si de SAPIENTIA æterna, sola ver- ra, piè ac Christianè hoc intelligamus? Amicus, IHSVH CHRISTVS, θεανθρώπος, (SAPIENTIA DEI, nostri causa caro facta) certus, imò frater suavissimus, qui in re in- certa cernitur. Amicus nonne magnus, qui moritur hostis a- more? In hoc Archetypum fideliter imitantes, sapimus, possu- mus ac impetramus OMNIA, Christiano Cabalisticè, Physi- coMagicè, & PhysicoChemicè, Theosophicè. Per SAPI- ENTIAM conservari sunt, quicunq. placuerunt DOMINO à principio. 7. 28. Vide cap. 10. libri Sap. totum. Porro: Dixisti, optime frater, Matth. 8. 21. Vulpes foveas habent, & volucres Celinidos, at filius hominis non habet, ubi caput re- clinet. In me, obsecro, caput reclina: totus, tibi pateo: to- tus sum tuus: non ut tu quiescas, sed mihi, corpore, Spiritu & Anima, ex te sit quies (QUI ES) æterna. Concordat cum hisce nostris D. Augustinus, Meditat. cap. 7. & 8. inqviens: Amo te, DEVS meus, amore magno, magisq. te amare cupio, da mihi ut amem te semper quantum volo, quantum debeo, ut tu solus sis tota intentio mea, & omnis meditatio mea, te medi- ter per dies sine cessatone, te sentiam per soporem in nocte, te alloquatur Spiritus meus, tecum fabuletur Mens mea; lumine sanctæ visionis tuæ illustretur Cor meum, ut te duce, te rectore, ambulem de virtute in virtutem, tandemq. videam te DEVM Deorum in Sion, nunc quidem per speculum in enigmate, tunc autem facie ad faciem, Amen. Erue, Doctrina fili, quæ volo.

76 A muliere extranea) De qua 7. 28. Fornicatio cum ea, ad æternam ducit perniciem: mel enim habet in ore, fel arsenicale (rodens interiora) in corde.

Velle moneri, repræhen- di, doceri, Sapientis signatus, nemo præ- rari nolle, insipien- tis.

Exhor- tatio ad Sapientiam, & ob- servatio nem præ- ceptorū: adhorta- turq. ad contem- plationē VERBI DEI, quo retrahit- mur à scortatio- ne Mentis & Corpo- ris.

P R O L O G U S I N

77 Ad sciendam SAPIENTIAM. Omnia hæc, quos
rum hoc loco fit enumeratio, Bona & Dona sunt DEI Misericordis atque Benigni, quæ ex mera Bonitate sua, per SAPIENTIAM Spiritum sanctum, suis diversimodè, hoc est, vel mediâ
tè, vel immediatè, largitur, pro tempore & loco (secundum quod
viderit conferre ad gloriam Nominis sui Divini, & prodesse illis
Proximoque eorum, quibus distribuit aut donat) diversis. Nec
uni dat cuncta DEVS; Doctrinæ filijs, hoc est, fidelioribus & dex-
teritate præditis debita, certisq; quibusdam electis, (qui pauciores
res) meliora, secretiora, certa & selectiora ut conveniunt, ita
communicantur. Vnde Lilius, de Lapide Philm. verba fac-
iens, si, inquit, DEVS sciret in homine mentem fidelem, utiq;
ei veritatem intimaret. Sis ergo in Timore DEI (indutus
vestimentis Christiano Cabalisticis DECEM, figur. Amphitheatri huius secunda annotatis) totus, rejiciendo Binarium, &
Ternarium per Quaternarium ad Monadis simplicitatem, pro
viribus Divinitus concessis, reducendo quærens Regnum DEI
& Iustitiam ejus ex toto corde, tota anima, totis viribus, tota
mente, aut quæcere saltem Theosophicè studens, non respuet
IEHOVAH tuum velle: quia in bonis (instinctu Optimi)
benè voluisse facit. Est aliquid prodire tenus, si non das-
tur ultro: cumq; desint vires, tamen est laudanda voluntas.
Gott gefelt der Gehorsam wol. Nec solet DEVS, teste
D. Paulo, extinguere elychnium candens. Si scopus tibi gloria
DEI, & phy diabolus; proderitq; tibi & proximo tuo, (est enim
cur, cui, quando & quantum) ascendendo per Scalas Conjunc-
tionis & Unionis, nec non descendendo per Gradus Cognitio-
nis, à IEHOVAH quod petis, Orando & Laborando, feliciter
imperabis. Faciet DOMINVS (nihil certius) vos
lunatam tuam, qui times eum, Psal. 145. Vide § 19. Secedat
igitur à te dubitatio (conceptus diaboli in te) omnis. Sapienter
adlaborans crede DEO & in DEVM, fiducia firma, non hæsi-
tans fide, invenies, quod quæris. dabitur tibi, accipies, fiet. O be-
stiam, incredulitatem! Ora DEVM, ut augeat tibi fidem, Fides,
DEI Donum. Hanc à me ne auferres, obsecro DOMINE!
79 Astutia) Subintelligitur, bona. Calliditas, soler-
tia. In bonam namq; partem hoc Prologo vocabula hæc acci-
piuntur. Parvulus hic vocat simplices, qui facile huc & il-
luc impelluntur, male persuasos atq; seductos. Ita & § 89.
Oremus SAPIENTIAM veram, ut, quæ parvulus & verè
humiles mirifica veritatis dulcedine reficere, inenarrabiliq; gau-
dio ac lumine exhilarare consuevit, nos totos nostrosq; in Ora-
torio & Laboratorio labores, Celesti benedictione gratiaq; sua
Divina replere dignetur. Observandum: Cum successus con-
tinuæ felicitatis totus à voluntate deriveretur Divina, videat ne
defectivè peccet in puncto Impetrationis hoc, Cabalam, Ma-
giam & Alchemiam exercens. Ut tibi faveat IEHOVAH, Solis sus-
percelestis radius tibi, laborib;q; tuis affulgeat, studere memeto.
80 Sapientior erit) Vt dies posterior præceptor prioris;
sic Sapienter Sapientia. Sunt gradus inter Doctrinæ filios; unus
præcellit alium: nullus tamen horum contemnendus. Laudato
ingentia rura, exigua colito, rectè monuit Virgilius. Quasi dices
ret Solomon: Intelligentia præditus, servans mandata mea, ar-
tes non solum vulgares, verum quoq; secretiores aut recondito-
res acquirere, sicq; Sapientior erit: & tum, iudicio, Sapientia ex-
perientiaq; confirmatus, pollens, ingeniosa de die in diem consilia
subtiliaq; inventa, in quovis scibili, Theosophicè consequetur.
81 Interpretationem) Mensuram, ut loquuntur He-
bræi, & pondus verbi. Huc pertinet Cabalistarum Gimetria;
Teyos rasche; & Notericken. De quibus vide ipsorum
scripta. AEnigmata) Obscuros & involutos sermones.
AEnigmati & parabole exempla habes apud Ezech. 17. 2.
Nota: Hæc via, hæc methodus perveniendi ad intellectum æ-
nigmatum, parabolarum, allegiarum, mysticorumq; sermo-
num, veterum Sapientum, in Cabalisticis, Magicis, Chemicis;
OMNIBVS. Si SAPIENTIAM sororem habes; &
PRUDENTIAM, amicam; Theosophicè intelliges ac dis-
ces OMNIA. Cogitato super hisce, qui sitis veritatis ne-
scis, ex Sapientum involutis.
82 Propter humilitatem, &c.) IEHOVAH humi-
libus dat gratiam; divitiar; gloriam; vitam; de quibus in præ-
cedentibus. Humilitas siquè mansuetudo, & sui in Timore DEI
(coram DEO) abjectio, est sui, cum fructibus SAPIENTIAE
in DEO gloriosa inventio, exaltatio & sublimatio: Nam humi-
les corde DEVS exaltat sublimemq; reddit. Vide § 263. & 264.
83 Si Sapienter fuerit, &c.) Vers. 179. rectè inquit Sapienter
noster: Qui Sapientem genuit, latabitur in eo. Idem & hoc
loco. Exultant præ gaudio parentes, exultant præceptores, vi-
dentes se doctrinam bonam benè collocasse, margaritasq; boum
calceibus non conculcari. Dico hæc & ego omnibus, quibus
Amphitheatrum hoc nostrum videre contingit.
84 Quum locuta fuerint recta, &c.) Hoc est, cum sal-
sus fueris veritatem, de utili & fideli institutione mea. Quod si
astutia malitiosa retrueris verum, me non enecat reticentia tua
ista, sed dico cum Cicerone, Vbi rerum testimonia adfuerint, quid
opus est verbis? Conscia mens recti famæ mendacia ridet. So-
lo mea placeant bono. Consolatorium Tertulliani hoc:
Cum damnamur à mundo, absolvimur à D.O.M.I.N.O.

77 Ad sciendum SAPIENTIAM &
ERVDITIONEM, ad intelligendum
eloquia INTELLIGENTIÆ.
78 Ad suscipiendum eruditionem IN-
TELLIGENTIÆ, Iustitiam, & Iudi-
cium, & Rectitudines;
79 Ad dandum simplicibus calliditatem,
puero SAPIENTIAM & Cogitationem.
80 Audiet Sapienter, & addet Doctrinam:
& Intelligens Consilia possidebit.
81 Ad intelligendum parabolam & elo-
quutionem, verba Sapientum, & ænigma-
ta eorum.
82 Propter HUMILITATEM &
TIMOREM IEHOVÆ, divitiar; &
gloria, & vita.
83 Fili mi, si sapiens fuerit cor tuum, læta-
bitur cor meum, etiam ego laboro:
84 Exultabunt etiam renes mei, quum la-
bia tua loquentur, quæ recta sunt.
85 Nonne SAPIENTIA clamat, &
INTELLIGENTIA dat vocem
suam?
86 In summitate locorum excelsorum, iux-
ta viam, in loco semitarum stat:
87 In loco portarum in ostio civitatis, in in-
gressu ostiorum clamat:
88 Ad vos, ô viri, clamo, & vox mea ad fi-
lios hominum.
89 Intelligite simplices Astutiam, & stolidi
intelligite corde.
90 Audite, quoniam honorabilia loquar,
& apertio laborum meorum erit Rectitu-
dines.
91 Quia VERITATEM loquetur pa-
latum meum: & abominatio laborum me-
orum est impietas.
92 In IUSTITIA sunt omnia eloquia
oris mei: non est in eis pravus, nec perversum.
93 Univerfa ipsa recta sunt Intelligenti, &
recta invenientibus SAPIENTIAM.
94 Accipite ERVDITIONEM meam,
& non argentum: & SAPIENTIAM
potius quam aurum electum:

85 SAPIENTIA clamat) Vbinam? In toto
Univerfo; puta, in Libris Naturæ atq; Creaturæ, SSæ Scriptu-
ræ, & Conscientiæ propriæ. Dat vocem suam) Quamnam?
Triunam: Naturæ; SSæ Scripturæ; & Legis Conscientiæ, quæ
scintilla Iustitiæ Divinæ. Vocem hanc Catholicam auribus
haurimus sensum, rationis, Intellectus ac Mentis: in Orato-
rio, Orando; in Laboratorio, Laborando, Micro & Macrosmi-
cè, Physicè, Physico-Medicè, Physico-Chemicè, &c. Vt est figuris
Amphitheatri huius secunda & quarta. Vox DEI in Omnibus,
per Omnia, de Omnibus, ad Omnes. Vide expositionem § 215.
86 Supra viam) Totius Univerfi, hoc est, per omnia
quæ sunt in toto Univerfo. In mediis semitis) Coram omni-
bus, cunctis, singulis, ac Univerfis; ubiq; locorum: Cora m
DEO; Angelis; hominibus; Mundo,

A M P H I T H E A T R U M

1 Ad sciendam SAPIENTIAM &
DISCIPLINAM, ad intelligenda ver-
ba PRUDENTIÆ,
3 Et suscipiendam ERVDITIONEM
DOCTRINÆ, Iustitiam, & Iudicium,
& Æquitatem.
4 Ut detur parvulis astutia, adolescenti
SCIENTIA & INTELLECTUS.
5 Audiens Sapienter, sapientior erit: & In-
telligens gubernacula possidebit.
6 Annadverbet parabolam, & inter-
pretationem, verba Sapientum, & æni-
gmata eorum. SUMMA:
Finis MODESTIÆ TIMOR
DOMINI, divitiar; & gloria, & vita.
Fili mi, si Sapienter fuerit animus tuus,
gaudebit & tecum cor meum:
10 Exultabunt renes mei, quum locuta fue-
rint Recta labia tua. Sed age,
Nunquid non (חכמה hchochmah) SA-
PIENTIA clamat, & (בונה Binah)
PRUDENTIA dat vocem suam?
En illa ipsa sunt!
2 In summis excelsisq; verticibus supra
viam, in mediis semitis stans:
3 Juxta portas civitatis, in ipsis foribus
loquitur, dicens:
4 O viri, ad vos clamito, & vox mea
ad filios hominum.
5 Intelligite parvuli Astutiam, & insti-
pientes annadverbite.
6 Audite, quoniam de rebus magnis
loquutura sum, & aperientur labia mea,
ut Recta predicent.
7 VERITATEM meditabitur gut-
tur meum, & labia mea detestabuntur
impium.
8 Iusti sunt omnes sermones mei, non
est in eis pravum quid, neq; perversum:
9 Recti sunt Intelligentibus, & æqui-
nvenientibus SAPIENTIAM.
10 Accipite DISCIPLINAM meam,
& non pecuniam: DOCTRINAM
magis quam aurum eligit.

87 Iuxta portas) Tanquam in publico omniumq; con-
spectu; palam omnibus, per totum Univerfum creatum, ut ne-
mo se posset excusare. In portis enim civitatum veteres Ius di-
cebant, § 121. Loquitur) Quæ voce? Certè mirabili:
nec mirum, si, ut inquit Hugo, Mirabilis mirabilia operetur.
Voces SAPIENTIAE has, lingvasq; varias, vide annota-
tas, figur. Amphitheatri huius quarta: & præfatione in ZE-
BELEM, à me publicatum. Notatu dignum, quod SA-
PIENTIA Altissimi, amore nostri amoris, ut se nos ame-
mus, è throno Celsitudinis suæ ad profundum humilitatis nostræ,
sefe tam altè demittat; conjugat ac uniat lumen immortalitatis
suæ, cum limo mortalitatis nostræ. Vide expositionem § 115.
Hæc Fermentatio mirabilis, mortalem reddit immortalem.
Lapis Philm. hic hyperphysico-Magicus & verè Divinus, solis

Christiano Cabalisticis cognitus. O SAPIENTIA, mentis
meæ aperi oculos, ut te videam; aures, ut te audiam; sensus
purga, rationem & intellectum, ut te intelligam; cordis tange
lingvam, ut te gustem! deniq; fac quæq; magnetis tui tractu
lever, Spiritus tui igne sublimet, conjungat & uniat tecum.

88 O viri, &c.) Viri, hoc est, secundum Hebræos,
genere & doctrina Nobiles: & filij hominum, id est, humiles, ob-
scuri atq; plebei. Non est DEVS acceptor personarum, sed in or-
mini gente, ordine, ætate ac statu, qui timer DEVM, & operatur
Iustitiam, acceptus est illi. Actor. 10. 35. Quapropter &
SAPIENTIA sine discrimine vocat omnes. § 1. In cons-
pectu DEI, rusticus æquippollet Nobili: ratio est, quod uno
eodemq; præcio ex diaboli sint potestate ambo redempti. Tanti
hic, quanti ille. Imò, *חכמה* *hchochmah*, hoc est, ne gry solo genere Nobilis
melior plebeo probo atq; honesto; etiam in hac vita. Humiles
nobilitat virtus. Scis quæ vera sit Nobilitas? Audi Iuven. Saty. 7.
Nobilitas sola est atq; unica virtus. Contempta res est homo, nisi
virtutem curet. Propter genus, divitiar; officia, honores, superior
quidè aut major est & dicitur homo, melior, ob solam virtutem.
Hac etiam ex plebe infimus præditus esse potest: carere, generis
(Nobilitate summus.

89 Parvuli) Vt § 79.
90 Audite) Audite, videte, observate SAPIEN-
TIAE sermones, cum attentione accurata, non oscitanter.
De rebus magis) Revera magnis, & SAPIENTIA
Maximi maxima dignis, quæ expiato à perturbationibus animo
diligenter sunt auscultanda, expurgatoq; Theosophicè intellectu,
& veritati veluti clavis (illuminationis Divinæ manu) cum fer-
ra coarato, rimanda, percontanda & oblianda. Quod si
feceris, fructus SAPIENTIAE nancisceris, theoreticè & pra-
cticè insignes. Vt recta prædicent) Quicquid igitur cum SA-
PIENTIAE æternæ VERBO, Biblicè, Macro & Micro Cosmicè
scripto, de Physicis, hyperphysicis atq; Divinis, harmonica ratio-
ne non concordat, rectum aut verum esse non potest: fucet defen-
datq; mundus imundus diaboli sophismata, ut ut possit ac veit.

91 Veritatem) Veritas ipsa, non nisi meram proferre
vult ac potest veritatem. Hæc incarnata: EGO SVM,
VIA, VERITAS & VITA. In huius ore non in-
ventus dolus. Ad imitationem SAPIENTIAE veræ, or-
mines alumni ejus meditabuntur veritatem, & labia illorum
detestabuntur impium, derisorem, stultum, quantumvis etiam
sive generis, sive doctrinæ mundanæ nobilitate præcellentem.
Ego, DEVM testor, nauci & nihili æstimo istos Centauros,
Thraones, sibi suisq; similibus tantum nobiles; DEO & Sa-
pienti, ignobiles. Abominatio sunt in conspectu meo tales.
Veræ Nobilitati ne gry detractum volo. Scis ipse, quod Olla
contrita, reperiantur ubiq;.

92 Iusti sunt, &c.) SAPIENTIAE sermones, ut
omnes, ita & hosce oracula mera (sicuti sunt) esse purato, de
Divinæ mentis adyto Sapienter profecta, veraciter, iusta, recta.

93 Recti, &c.) Plani, obvis, intellectus faciles. At
quibus? Intelligentibus, hoc est, Sapientibus sive sectantibus
SAPIENTIAM veram; à qua sola intelligendi modus
nobis inest, & fruendi possessio. Non nominat Sapienter hoc
loco intelligentes eos, qui Etymologi, secundum idioma lin-
gvarum, Hebræicè, Græcè, Latine, &c. ad litteram aliquid in-
telligunt, sed qui nucleum mentis percipiunt, & assuequuntur
medullam. Intelligentes ab Intelligentia, quæ SAPIEN-
TIA dicitur, vocantur. De his loquuntur Philoso-
phi Physico-Chemicè, dicentes: Nos scribimus intelligentibus
& scientibus, non ignorantibus. Adde: Cui SAPIEN-
TIAE luminis radius (Micro vel Macro Cosmicè) non affu-
sit, aut in Oratorio, aut in Laboratorio, aut per Magistrum Sa-
pientem, ignorans est, cæcus & nihil verè de SAPIENTIAE
veræ laboribus sciens; nihil intelligens; opinans omnia. Quæ
propter vanæ omnes theoriæ, vaniq; labores ejus.

94 Accipite Disciplinam, & non, &c.) Sapienter hors
tamur, ut venemur SAPIENTIAM, non pecuniam; Re-
gnum DEI & Iustitiam ejus, non opulentiam. Ausim sanctè
affirmare, *Φιλαργυρία* aut *πλεονεξία*, hoc est, avaritiam,
non minimum esse obstaculum, cur tam pauci (inhiantes toti
divitijs tantum pecuniarijs) adipiscantur Lapidem Philm. quæ
si principalis Philosophi scopus sit, auro atq; argento abundas-
re! Erras, erras; Tertia & quarta huius Amphitheatri figura,
de altioribus te admonebunt SAPIENTIAE, per Cabalam,
Magejam & Physico-Chemiam, usum fructibus. Aurum &
argentum inter Lapidis Philm. fructus infimum occupant lo-
cum: at nostri laborantes quærent SAPIENTIAE the-
sauros propter solas divitiar; vanosq; mundi honores; hic the-
sus illorum; cum tamen nihil minus, quam hoc, deberent cogi-
tare. Si quærent primum Regnum DEI & Iustitiam ejus,
cætera omnia (inter quæ & aurum & argentum) adjicerentur il-
lis. Cum igitur faciant *ὄρεγοντες* *οὐρανόν*, Das sie die Hoff-
den Wagen spannen! & legitimum sibi non proponant fi-
nem, deviant à veritatis linea recta, longeq; errantes miserè eva-
nescunt in vanitatibus suis. Rectè igitur Philosophus: Si DEVS
inveniet cor fidele, utiq; revelaret ei Scientiam & artem.

112 Aethera firmabat sursum) Quando Spiritum aetherum, hoc est, Caelum, Gen. 1. 1. Creatum, firmabat, FIRMAMENTUM: VERBO suo solidando sic constitueret, Gen. 1. 6. De Celo, quid sit, consule tertiam Amphitheatri huius partem. Quasi. Vetus. Evanescent igitur vanitates scilicet rum quorundam, fabulantium totam totius machinam Mundana NATVRAM, nostris temporibus non esse tam vegetam, sicut nam, incolumem atque valentem, ut erat aetate maiorum aut patrum nostrorum: Caelum cadendo demississe se ad miliaria 3000: Solem, Lunam, Stellam, multum amississe de lumine pristino suo: Herbas, flores, fructus, &c.; Animalia terrestria, aquatica & volatilia, hodie non esse tantae virtutis, efficaciae aut operationis, quanta annis ab hinc centum, vel mille: imo, Naturam adhuc de die in diem totaliter sentio debilitari, viribusque, ob nostra peccata, frangi. Magnum verbum, si esset verum. Si intelligeretis, Domini mei, NATVRAM NATVRAM, hoc est, quid sit, quod eius esse, quae, quanta & qualis Lex eius, a quo indita Creaturae, in quem usum, aliter loqueremini. Ad Caelum quod attinet, dicatis mihi quid, observastis unquam circumferentiam firmata circulariter cecidisse ad centrum? Nonne legistis, VERBO DOMINI Caeli firmati sunt: & Spiritus oris eius, omnis virtus eorum. Psal. 33. 6. Et, fiat Firmamentum: vocavitque DEVS firmamentum, Caelum. Gen. 1. 7. si cecidisset, qualem esset firmamentum? egressum, scilicet. Haec tam praecleara VERBO DOMINI Caelorum firmatio? o scilicet! Dixit praeterea DEVS, sicut luminaria in firmamento Celi, & dividant diem ac noctem: & sint in signa & tempora, & dies & annos: ut luceant, & illuminent terram. Et factum est ita. Fecitque DEVS duo luminaria magna: luminare majus, ut praesentet diem: & luminare minus, ut praesentet noctem: & stellae. Nonne haec, virtus Caelorum, Spiritus oris IEHOVAE firmata? Quis mente sanus negabit, Solem, Lunam, Stellam, dividere diem ac noctem, esse in signa & tempora; dies & annos, lucere, & illuminare terram; praesentem diem ac noctem, tam bene etiamnum hodie, ac ante annos mille? Vbi res ipsa loquitur, quid opus est probatione prolixiore? Vox DEI, GERMINET TERRA herbam vientem, & facientem semen, & lignum pomiferum faciens fructum iuxta genus suum, cuius semen in semetipso sit super terram: PRODUCANT Aquae reptile animae viventis, & volatile super Terram sub firmamento Celi: PRODUCANT Terra animam viventem in genere suo, iumenta & reptilia, & bestias Terrae secundum species suas: Vox, inquit, DEI hoc Gen. 1. impleta, PRODUCANT, Bene dictione Divina, CRESCITE & MULTIPLICAMINI, animata roborataque, creverunt & multiplicata sunt, ab usque initio Mundi: crescent & multiplicantur, hodierno die: crescent (vigore LEGIS semel pro semper Divinitus indita) & multiplicabuntur, usque ad Mundi totius, per IGNEM, renovationem, VERBUM DOMINI manet in aeternum, Esa. 40. 8. Sic erit VERBUM meum, inquit IEHOVAH, Esa. 55. 11. quod egredietur de ore meo: non revertetur ad me vacuum, sed faciet quaecumque volui, & prosperabitur in his, ad quae misi illud. *Weshl derentwegen heutiges Tages noch gleich also guch Graß / als vor Tausende Jahren.* Dic quid quid hoc est? Caelum sedes mea, Terra autem scabellum pedum meorum. Esa. 66. 1. Matth. 5. 35. Act. 7. 49. IOVIS OMNIA PLENA. Ora IEHOVAH, ut tibi a consilijs. Nihil, bone soci, te iuvat locus, quem obijcis, Pauli ad Rom. 8. Fit ibi dem mentio dumtaxat ingemiscientiae Creaturae: non defectus Naturae. O BENEDICTA VIRIDITAS, FACIENS RES CVNCTAS GERMINARE. Contemplantur VIRIDITATEM, figuris Amphitheatri huius prima, secunda, & tertia, reperies, tu Theophae, RVACH ELOHIM: Cabalistica, LINEAM VIRIDEM, GIRANTEM VNIVERSVM: Mage, NATVRAM: Physico-Chemica, LEO-NEM VIRIDEM, DVENECH VIRIDE; ADROP; ESSENTIAM QUINTAM. Sat, Quis enim revocante & receptui canente Harpocrate, properaret frangere Celeste Taciturnitatis sigillum? Vnicum addam singulare, observationibus aut Demonstrationibus Mathematicis vestris respondens: Terrae globus potuit accrescere, virtute Centri sui vividi Motusque perpetui vegetativa, propinquiorque fieri Celo, crescendo; non Caelum Terrae, cadendo. Sed de his in praesentia satis. Doctrinam hanc loco reservo commodiori.

113 Mari terminum) Vnius DEI decretum causa est, cur se intra suos certosque limites aut terminos Mare contineat, in his ludat, fluat, resurgat. Quod Psal. 104. 9. & Job. 30. 18. confirmatur. Hoc perpetuum suae Potentiae ac Bonitatis erga nos testimonium miraculosum proponit nobis DOMINVS: alter enim futurum erat, ut Universam Terram iterum & statim operirent aquae. Animo igitur grato ovantes exclamemus: Misericordiae DEI Omnipotentis est, quod non absorpti sumus.

114. ERAM) EHIEH. Notandum: Exod. 3. 14. dixit DEVS ad Moysen: EHIEH ESER EHIEH, ERO QVI ERO. Dixit praeterea, sic dices filijs Israel: EHIEH, ERO, misit me ad vos. Lxxa. & vulgata editio hoc in praesentia transtulerunt: SVM QVI SVM, pro, ERO

112 Quando firmabat Caelos desuper, quando roborabat fontes abyssi:

113 Quando ponebat Mari statutum suum, & Aquas, ne transirent litus suum; quando describebat fundamenta Terrae:

114 ERAM apud EVM veluti alumnus, & ERAM in laeticijs quotidie, & ludo coram illo omni tempore:

115 Ludo in orbe Terrae ejus, & delectationes meae cum filiis hominum.

116 Nunc igitur, filii, obtemperate mihi: & beati qui vias meas custodient.

117 Audite ERVDITIONEM, & Sapientes estote, & ne repellatis eam.

QVI ERO. Frequens enim est Hebraeis futurum pro presenti poni. Scribunt autem Hebraei, ista locutione aeternitatem significari: asseruntque ea innui summam, omnimodam & sempiternam DEI stabilitatem, qui semper fuit, est & erit. DEVS solus dicere potest: SVM & ERO. Nam omnia tempora, cum de DEO loquimur, confunduntur. Nomen hoc DEI Graece expressit Iohannes Apocal. 1. 4. dicens: *ὁ ὢν, ὁ ὢς, ὁ ὢν, ὁ ὢς, ὁ ὢν, ὁ ὢς*, id est, ab eo QVI EST, & QVI ERAT, & QVI ERIT. Sic quoque in Oratione Dominica: Pater noster, QVI ES in Caelis. Ita alibi SAPIENTIA incarnata, IHSVH CHRISTVS, EGO SVM, Via, Veritas & vita. Et, Antequam Abraham, ERAM EGO. Cabalisticum hoc, haud spernendum, suo, DEO volente, fufius tractabitur loco, in Amphitheatro SAPIENTIAE aeternae; solius verae, &c. explicato, in expositione nominis DEI, EHIEH, figuram prima. Desiste nunc, calumniator, a pernitissimis delirij tuis, negans SAPIENTIAE (quae in tempore incarnata) tam Divinitatem, quam aeternitatem. ERAM, EHIEH, id est, DEVS, DEI SAPIENTIA, cuncta componens. Notandum: Quae hic Sapiens noster de SAPIENTIA, eadem Iohannes, cap. 1. de VERBO. VERBUM, igitur, caro factum, & SAPIENTIA DEI in seculo incarnata, IDEM, DEVS, DEI FILIVS, ERAT, EST, ERIT, ab aeterno in aeternum. Quid, impie, dicis ad hoc? Quicquid est, ante Mundum creatum, DEVS est: SAPIENTIA est, ante Mundum creatum, ergo SAPIENTIA est DEVS. Hinc Iohannes Evangelista, cum ex Sapiente didicisset, VERBUM in Principio iam tum fuisse, statim infert, fuisse apud DEVM, qui solus est ante Principium. Et quia, quicquid est ante Principium, necessarii DEVS est, recte infert etiam, DEVM ipsum esse VERBUM; ne quis duos Deos suspicaretur. Initium sive Principium Creationis, excludit omne prius Creatum. Est enim creati, Principium. DEVS autem, cuius est VERBUM, VERBUM illud suum (per quod in Principio creavit omnia) non creavit, alioquin non fuisset ante Principium. Quid igitur ex seipso genuit DEVS DEVM de DEO, aeternum ab aeterno: nihil enim iam cogitari potest aliud. Cesset & evanescat, nunc, redeatque in nihilum, quae fuit ante nihil, fanatica, haeretica, blasphemata pestilentissimaque vox Arianorum haec: Fuit aliquando (scilicet, tempus, sive aeternitas, aut quicquid Arius subintelligere vel volebat vel potuerit) quo (filius DEI) nondum erat, Adamantum hoc, contra Antitrinitarios omnes, ex Libro Naturae, Macro & MicroCosmice, desumptum: CREATOREM TRIVNUM IGNIS, omnia sublunaria probantis & iudicantis, DEI professoris Physici in hoc Mundo invictissimae, doctrina tibi ostendit: Physico-Chemice explicando Librum Naturae magnum; ita, ut CREATVRAM triunam sentias Universalem & particulariter confiteri, repraesentare, docere ELOHIM (qui in Principio creavit Caelum & Terram, &c. Gen. 1.) TRIVNUM. Deinde: CORPVS, SPIRITVS, ANIMA, ex quibus constat HOMO, similitudinem satis ex primunt Divinam triunam, ad quam Homo triunus factus. Inter similitudinem & Imaginem distingvo. SVMMA: TRIVNA OMNIA; quia a TRIVNO facta. Vox DEI mirabilis, in Natura, per Creaturam, haec. Vide figuram Amphitheatri huius tertiam, propositum 1. distincti 7. Delectabar

28 Quando aethera firmabat sursum; & librabat fontes aquarum:

29 Quando circumdabat Mari terminum suum, & Legem ponebat Aquas, ne transirent fines suos: quando appendebat fundamentum Terrae,

30 Cum EO & ERAM cuncta componens; & delectabar per singulos dies & ludens coram eo, omni tempore:

31 Ludens in orbe Terrarum: & delicia mea, & esse cum filiis hominum.

32 Nunc ergo, filij, audite me, beati qui custodiunt vias meas.

33 Audite DISCIPLINAM, & estote Sapientes, & nolite abjicere eam.

Delectabar & delectatur vicissim IEHOVAH EA, hoc est, filio; cui IPSE (HV, id est, IDEM, IPSE; quod inter nomina DEI recenset Capnio libr. 2. de Verbo Mirifico, cap. 16) ab aeterno in aeternum in delicijs. De hac incarnata exar Patris testimonium, Matth. 17. 5. HIC EST Filius meus dilectus, in quo mihi bene complacuit: ipsum audite. Audiamus igitur DEI Filium, quid (voluntate & mandato Patris, qui nostri causa misit eum) dicat de se ipso, in verbo suo Biblicae, Macro ac MicroCosmice scripto, non Arium, non Iuveneros, diaboli squamas. Si ergo SAPIENTIA ante secula; si filius DEI; si Patri Mundum creanti praestitit fuit; si & nunc societate hominum delectatur, & manet in aeternum; quis religione sanus dubitet illam aeternam esse & pronuntiare? Ludens) Ludo (ab aeterno) Divino; quare ineffabili & inenarrando. Quid dicam? In Divinis humana fragilitas ignorantia atque nox est: imo, merum NIHIL. Habeat ergo locum Christianorum illud, CREDE; Cui? ei, in quem credis. Credendo subjugaris DEO; subiugatus, times DEVM; quem times, recte vivis; recte vivendo, cor mundas; mundo corde, quod credis, videbis.

115 Ludens in orbe, &c.) Voce sua mirifica, (quem admodum quarta Amphitheatri huius figura annotatum) mirificis operationibus, Macro & MicroCosmice; varia virtute & efficacia, Donis ac Bonis, tam Spiritibus quam Corporalibus, Scipiam & Patris Infiniti Omnipotentiam Bonitatemque inexhaustam, innumerabiliter nobis exponens: mirabiliter dicendo atque docendo in Libris Naturae, Ssa. Scripturae; Mentibus nostris penitentialiter locis atque mundatis. Ipsa ludit quoque in orbe Terrarum; quia regit, servat, terret, consolatur, vivificat, adfert vitam aeternam, defendit adversus Satanam & portas inferni. Esse cum filiis hominum) Adeo etiam, ut illa ipsa in plenitudine temporis facta sit homo, habitavit & versata sit inter homines corporaliter: atque ita suam erga homines benevolentiam multis modis declaravit. Quid dicam? Gaudio & admiratione magnitudinis miraculi huius perfulso, obmutesco. Observandum: Filium DEI, propter immensum & ineffabilem suum erga genus humanum amorem, incarnandum fuisse, etiam si peccatum non introivisset in Mundum, Alexander de Ales, Iohannes Scotus, cum alijs Scolasticis Theologis affirmarunt: de amore SAPIENTIAE Divinae erga hominem, ad imaginem & similitudinem DEI formatum, tam bene sperantes. Thomas Aquino, etsi diversum sentit, nihil tam certi se habere satis confitetur, cum dicit, hoc se solimicare, quod oblatum sit, quia voluit. Quin etiam Gabriel Biel inter recentiores sententiarum facile dexterrimus, clare dicit, hac de re probabiliter in utramque partem disputari, donec altera reveletur. Iudicet de hoc Ecclesia. Denique, sancta hominum mentes (confirmavit experientia crebra) sic SAPIENTIA aeterna inter delicias habet, ut eas in seipsum transformet; ita, ut Homo mentaliter migret in consortium & sanctuarium Angelorum DEI bonorum; imo, in DEVM (etiam in hac vita) ipsum, & DEVS habitet in homine; sedens Rex in throno suo MicroCosmico, triumphans, vere Catholico. Vide § 148. O Divinissimum in DEVM transitum hunc! Qui sit, non nisi reiectione Binarii. Phy diaz bolo, qui diffensionem aut dissimilitudinem introduxit DEI & hominis voluntatem. Hoc VNVM (DEVS) quod nunc quiam a se discordavit, vult VNVM; estque omnibus binis diffen-

tibus contrarium: Vtque me ad Monadis simplicitatem plenarie perducatur, dies noctesque Christiana humilitate suspiro, in voco, oro, ploro. Nec frustra. Mentirer, si negarem aliquid Numinis Divini (absit tamen gloriæ) mihi vel vigilantem, vel dormientem, aliquando non adfuisse aut adesse, modo ipse Theosophice voverim. Hallelujah. Reductio ad Monadis simplicitatem (de qua in secunda Amphitheatri huius figura) est methodus si vera, quae debeat ac possit HOMO regenerari: in integrum restitui, ad DEVM, a quo diffensionem propria defecit, Divinitus reverti; fieri novus homo; conjungi, illuminari, atque uniri DEO, & quasi DEIFICARI. Sumus enim secundum Animam adeo Divinitatis capaces, ut ipsas etiam Angelicas mentes liceat praetervolare, & Vnum cum DEO fieri. Hoc redire ab omni dissidente, hoc est, Binario, in VNVM, Theosophice potest atque oportet fieri amissione tantum ejus, quod VNI contrarium est; alioquin non potest. Si sapis, Regenerationem Lazpidis Philm. Catholici harmonice inde dices: comperiesque in veritate harmoniam mirandam Macro & MicroCosmi regenerationem, SAPIENTIAE ductu, Physico-Chemice laborando. Haec THEOLOGIA triuna, Biblica, Macro & MicroCosmica, Catholica, plurquam perfecta. Hic & sic studeat omnis homo: intelligat Biblicae, Macro & MicroCosmice, Ssm. Scripturam, cognoscat Naturam & Semeipsum; agnoscat DEVM, ut Creatorem, Redemptorem, Sanctificatorem: (OMNIA IN OMNIBVS) quem agnosce, & notum imitari, SAPIENTIA. Hoc verissime verum est. Sunt quidam Theosophistae, nascutuli, mundani immundi, locutuli, orationis huius nostrae vim aut nucleum consequi nescientes, & propterea calumniantes: nec mirum; carent enim SAPIENTIAE Spiritus illuminatione, cuius ipsi Doctrina medullam (diaboli obfessione spirituali excecati & impediti) nec percipere neque degustare queunt. Sit istis responsionis loco D. Pauli 1. Corinth. 1. hoc scriptum est, perdam Sapiientiam Sapientum, & prudentiam prudentium reprobo. Vbi Sapiens? Vbi scriba? Vbi disputatores seculi huius? nonne stultam fecit DEVS Sapientiam huius mundi? Quod stultum est DEI, sapientius est hominibus; & quod infirmum est DEI, fortius est hominibus. Quae stulta sunt mundi, elegit DEVS, ut confundat Sapientes: & infirma mundi elegit DEVS, ut confundat fortia; & Ignorantia & contemptibilia mundi elegit DEVS, & ea quae non sunt, ut ea quae sunt destrueret: ut non gloriaretur omnis caro in conspectu eius. Haec est Theosophia vera, germana, triuna, efficax, quae olim & Philosophorum supercilium, & Principum invicta superbia veritati subegit, hodieque subigere potens est: de qua caro iudicare nequit. *Niße auch einer viel zu thuen haben / der einen jeden Warren solte flug machen.*

116 Nunc) Posteaquam audistis, quae, qualis & quanta sum EGO, SAPIENTIA. Qui custodiunt vias meas) Hoc est, qui servant aut faciunt mandata mea. Vos, inquit Christus, SAPIENTIA incarnata, Iohan. 15. 14. amici mei estis, si FECERITIS ea, quae ego praecipio vobis. Et ibidem cap. 13. 17. Beati eritis, si FECERITIS ea. Luc. 8. 21. Mater mea, & fratres mei hi sunt, qui verbum DEI audiunt, & FACIUNT. Facere, quae praecipit SAPIENTIA DEI, est ambulare in vijs ejus. Quare emendat vitam, ut induatur vita, qui vult acquirere vitam. Christus, Archetypus; hunc, qui novit, induit & imitatur, est Sapiens, Beatus verus Christianus. Notandum: Quamvis, dum in cute hac haeremus, nos oporteat esse ac vivere in Mundo, debemus tamen vivere quotidie & derelinquere mundum immundum. Quomodo hoc? Si, inquam, corde, verbis ac factis, mundanis non adhaeremus immundis, hoc est, mundanum cum mundo immundo non vivimus: tunc induimur Christo, & imitatur, vita Theosophica, Archetypum. Hoc, approximare est DEO. Qui appropinquavit, illuminatur, jungitur atque unitur. Spiritualis, bonus & mente sublimis fiat in Spiritu Optimo Max. necesse est, qui Spirituum bonorum consortium, sublimiores contemplationes, DEIFICAMQUE optat Vnionem. Similium enim sit conjunctio & Vnio, non dissimilium. In circumferentia mundana se ita amittere, est in Centro, hoc est, DEO, se invenire, DEVMque in se reperire. Vide § 148. Haec SAPIENTIAE via, cum Christo secedis e mundo, quamvis vivas ac converseris quotidie in Mundo, etiam in medio inter mundanum viventes: Tu non mundanus, sed Theosophice in & cum Christo. Cum peccatoribus, Publicanis, Phariseis, haereticis, &c. conversabatur ac comedeat Christus, poteris & tu, modo non ut peccator enormis, Publicanus, Phariseus, haereticus, &c. In Centro maneto; hoc sibi vult Cabalisticum illud, Nunquam tam bonum est exire, quin sit intus manere melius. O IEHOVAH mane in me, ut maneam in te, Christophorumque me constitue, ut e vadis mundi huius immundi emergam, & scopolos praeteregressus in portu stem pedelato ac firmo salutis tutus, custodiens vias tuas, Amen.

118 Qvi vigilat ad fores meas) Fores & postes S A P I E N T I A E aeternae sunt numero tres, puta, Biblia SSA.; Creatura atq; Natura, hoc est, MacroCosmus cum tota Celestis exercitus Spiritus militis, totus, & MicroCosmus, secundum corpus ac Spiritum: deniq; Mens five Anima in homine Divina. O felix terq; quaterq; felix, & tam in vita hac, quam futura beatus, qvi ad fores S A P I E N T I A E hasce manet (ut est y 18.) vigilat, quotidie (y 71. & 96.) audit, Theosophice videt, per totam vitam ad postes ejus Sapienter observat S A P I E N T I A M veram mirabiliter loquentem, respondentem, atq; docentem. Hic, sic reficet, fidelit, OMNIA. y 81. Vide figur, Amphitheatri hujus quartam.

119 Inveniet vitam) Est enim fons vitae, si quis scit veniat ad eum, & bibat. Iohan. 6. Esa. 55. 1. Apocal. 21. Nec aeternam solum inveniet, verum & in hoc Mundo temporalem longiorem, ex fructibus S A P I E N T I A E laborum Physicor, Chemicorum. Nam longitudo dierum in dextera ejus. Vide supra y 45. Hauriet salutem, &c.) Gratus erit D O M I N O, ut favore eum profectatur, & impleat, in omnibus actionibus laboribusq; suis, benedictione: ita, ut obtineat five assequatur voluntatem à J E H O V A H, hoc est, Bene velle, nosse, & posse, juxta voluntatem suam in omnibus, qvæ Orando & Laborando Theosophice vult aut optat. Summa: D O M I N U S ei erit promprium, ex quo accipiet, qvæq; vult sibi placuerit. Vide y 150.

120 In me peccaverit) In S A P I E N T I A M aeternam graviter peccat, crimenq; laesæ Majestatis Divinae committit, qvi Legem, Doctrinam & admonitiones ejus tam fideles atq; amicas, scurriliter deridet, contraq; Conscientia testimonium securè spernit: estq; (diabolo excacatus) injuriis sibi ipsi, qvæ opprimit se totum, expolians Corpus, Spiritum & Animam (Macro & MicroCosmicè) Benedictione Divina.

121 S A P I E N T I A) Hebraicè ad verbum, S A P I E N T I A E. Legitur enim Hhuchmoth, qvòd est plurale: ratio est, qvòd illa sit Spiritus multiplex, Sap. 7. 22. & y 11. hoc est, multiformis, Ephes. 3. 10. Vide tertiam Amphitheatri hujus partem: Qvæst. quarta. Foris pradicat Publicè, & palam omnibus, in Macro & MicroCosmo, (y 87.) ut non sine excusabilis, in die iudicii, mortales. Rom. 1. 20. Non tantum SSA. Scriptura, verum qvòq; tota Creatura atq; Natura, (præsentemq; DEVM qualibet herba docet, rectè cecinit Poeta Christianus) Hominesq; Conscientia Creatorem & Conditorum omnium mirificè loquuntur Triumum; Semetipsam, hoc est, S A P I E N T I A M, Bonitatem & Potentiam ejus insinuat, Theosophicè, Physicè, PhysicoMedicè, PhysicoChemicè, PhysicoMagicè, HyperphysicoMagicè atq; Cabalicè nobis ob oculos ponit in toto Univerfo, tanquam in loco editore, ex quo possit ab omnibus, omni tempore & loco, audiri, videri, observari atq; cognosci.

122 In foribus portar.) More iudicum, qvi apud veteres res ius dicebant in portis urbium, tanquam in loco publico, in omnium conspectu, & inter turbas hominum.

123 Parvuli) Parvuli hoc loco sunt, qvi y 79. Infantiam) Imperitiam, stoliditatem & ignaviam. Stulti) Vt y 35. & 303. malitiam; superbiam, elationem, D E I Proximiq; contemptum; detractores, detractionem.

124 Convertimini) Respicite, o stulti, quorum plena omnia, & malè sani. Proferam vobis Spiritum meum) Effundam, aut efflabo super vos Spiritum meum, qvi vena est intellectus, S A P I E N T I A E fons, Scientia flumen, divitiarumq; tam Corporalium quam Spiritualium thesaurus inexhaustus, omnem longe superans Persarum gazam. vers. 75. & 207. Ostendam) Quomodo? Biblicè, Macro & MicroCosmicè: scireq; vos faciam de Omnibus (qvæ proderunt vobis) mentem, voluntatem & sententiam meam, per Christiano Cabalam, PhysicoMagiam, & PhysicoChemicam: qvòd Studium Triumum, vera THEOSOPHIA Catholica, y 175.

125 Extendi manum) More indicantis silentium & attentionem, aut digito vocantis.

126 Despexisti Consil.) Deludendo Legem atq; Doctrinam meam; Meipsam, hoc est, DEVM delusisti. At certè, ut malum consilium pessimum consultori, ita derisio, derisorii.

127 Ego qvòq; &c.) Horrendum profectò à DEO irrideri: nihil miserius homine, à DEO deserto: qvòd exemplum Pharaonis, Saulis, Francisci Spier, aliorumq; quamplurimorum testatur. Qvæmadmodum fama, oculus & Conscientia, ita nec DEVS potest ferre jocum, Inviolabile Numen.

118 Beatus homo, qvi audit me, qvi vigilat ad fores meas quotidie, & observat ad postes ostij mei.

119 Qui me invenerit, inveniet vitam, & hauriet salutem à D O M I N O.

120 Qui autem in me peccaverit, ladet animam suam: omnes qui me oderunt, diligunt mortem.

121 Ecce! iterum inquit Sapiens, S A P I E N T I A foris pradicat, in plateis dat vocem suam:

122 In capite turbarum clamat, in foribus portarum urbis profert verba sua dicens; Usquequo, heu! heu! parvuli diligitis infantiam, & stulti ca, qvæ sibi sunt noxia, cupient, & imprudentes odibunt S C I E N T I A M?

124 Convertimini ad correptionem meam, en proferam vobis S P I R I T U M meum: & ostendam vobis verba mea.

125 Quia vocavi, & renuistis: extendi manum meam, & non fuit (pro dolor) qui aspiceret.

126 Despexistis omne Consilium, & Inceptiones meas neglexistis: o tempora! o mores!

127 EGO qvòq; in interitu vestro ridebo, & subannabo, cum vobis id, qvòd timebatis, adveniet.

128 Cum irruerit repentina calamitas, & interitus quasi tempestas ingruerit: quando venerit super vos tribulatio & angustia.

129 Tunc invocabunt me, et non exaudiam: manè consurgent, & non invement me:

130 Eò, qvòd exosam habuerint D I S C I P L I N A M, & T I M O R E M D O M I N I non susceperint,

131 Nec acquieverint Consilio meo, & detraxerint Univerfa correptioni meæ.

132 Comedent igitur fructus viae suae, suisq; consiliis saturabuntur.

133 Aversio parvulorum, interficiet eos, & prosperitas stultorum, perdet illos.

134 Qui autem M E audierit, absq; terrore requiescet, & abundantia perfruetur, timore malorum sublato.

135 D O N U M B O N U M tribuam vobis, L E G E M meam ne derelinqvatis.

136 Per M E multiplicabuntur dies tui, & addentur tibi anni vitæ.

137 Si Sapiens fueris, tibi metipsi eris: si autem illusor, solus portabis malum.

138 Viri mali non cogitant Judicium: qvi autem inquirunt D O M I N U M, advertunt OMNIA.

34 Beatus homo, qvi auscultat mihi, excubando juxta fores meas quotidie, observando postes ostiorum meorum.

35 Nam qvi invenit me, invenit vitam, & haurit voluntatem à J E H O V A H.

36 Qui autem peccat contra me, spernit animam suam: omnes qui odio habent me, diligunt mortem.

20 S A P I E N T I A foris clamat, in plateis ipsis dat vocem suam:

21 In capite tumultuantium clamat, in ostiis portarum, in urbe ipsa eloquia sua dicit,

22 Usquequo simplices diligetis simplicitatem; & derisores derisionem desiderabunt, & stulti odio habebunt S C I E N T I A M.

23 Convertimini ad increpationem meam, en depromam vobis S P I R I T U M meum, scire vos faciam verba mea.

24 Propterea qvòd vocavi, & renuistis; extendi manum meam, & non fuit qui attenderet:

25 Et cessare fecistis omne consiliū meum, & increpationem meam nolulistis:

26 Etiam EGO in contritione vestri ridebo: subannabo cum venerit timor vester,

27 Quum inquam venerit, sicut desolatio, timor vester: & contritio vestri velut turbo venerit, cum venerit super vos tribulatio & angustia.

28 Tunc invocabunt me, & non exaudiam; manè qverent me, & non invenient me.

29 Eò, qvòd oderunt S C I E N T I A M, & T I M O R E M J E H O V A E non elegerunt,

30 Nec acquieverunt consilio meo, spreverunt Univerfam correptionem meam.

31 Comedent igitur de fructu viae suae, & consiliis suis saturabuntur.

32 Quare quies simplicium interficiet eos: & prosperitas stultorum perdet eos.

33 Qui autem obædit mihi, habitabit confidenter, & requiescet à timore mali.

2 DOCTRINAM BONAM do vobis; LEGEM igitur meam ne derelinqvatis.

9 Per M E multiplicabuntur dies tui, & addentur tibi anni vitæ.

12 Si Sapiens fueris, Sapiens eris tibi: si vero illusor, solus lues penas.

28 Viri mali non intelligunt Judicium; qverentes autem J E H O V A M, intelligunt OMNIA.

128 Tribulatio & angustia) Tribulationes & angustias patiuntur etiam fideles, at exitu aut fine longe diverso: qvæ D O M I N U M habent, qvi liberat eos à malo, amicum: cuius auxilio prorsus destituuntur impij, derisores & stulti, non cognoscetes diem visitationis suae: idè miserè pereunt, & portio sunt tartaro, furis ulticibus destinati.

129 Non exaudiam) Qvæ post festum veniunt. In tempore venire est omnium optimum. Admonemini, qvæ so, similitudine de virginibus decem, qvinq; prudentibus, & qvinq; fatuis. Matth. 25. Oleum Spiritus sancti pro lucernis mentium vestrarum, Doctrinam pro animabus, gratia temporè gratis comparate: ut nutrimentum habeat, vobisq; fructuose luceat lampas mentis vestrae Divinitus accensa, à luce Patris luminum lucente in tenebris mundi, & fugante tenebrarum potestates, à quo omne Bonum ac Donum perfectum. Manè, igitur, cum audieritis veræ S A P I E N T I A E vocem, nolite obturare aures vestras. Non invenient) Qvæ non insistentes viae unice ac soli ad S A P I E N T I A M Regia, (qvæ T I M O R D O M I N I) non rectè qverunt nec inveniunt eam: in sophismatibus ambulantesq; Sapientia mundanae insipientis delirij, qvare per vias tenebrosas hasce, seducetes à veritate, deviant à linea recta ad sinistram, nihilq; prodest eis, quamvis summo surrexerint manè. Discamus igitur, impossibile esse, DEVM sine DEO qverere, invenire & nosse, aut loqui de DEO sine DEO. Vnderit: Non loquaris de DEO, absq; lumine. Nam sine ejus lumine, sine ejus lumine, nihil est in homine, nihil est innoxium, ut cant Ecclesia.

130 Eò, quòd, &c.) Qvapropter, qvi aures habet ad audiendum, audiat, qvòd Spiritus veritatis dicat filiis hominum.

132 Comedent igitur, &c.) Fruantur igitur studiorum laborumq; suorum fructibus, pugnantibus è diametro cum fructibus Theosophia. At qviam sunt isti? Egregij scilicet, puta, vanitas, dolositas, sophismata, avaritia, (radix omnium malorum) superbia, (cui resistit D E V S) confidentia mendax, stultitia, desperatio, ignominia, tristitia, Conscientia malæ stitulus, (cujus vermis non moritur) consilio, & mors aeterna, qvæ infernus. Ad saturitatem, imò ad nauseam usq; utantur consiliis suis perveris. Cum noluerint obedire S A P I E N T I A E veræ, dantur (iusto D E I iudicio) in sensum reprobum, ut obediant Spiritui tenebrarum, mendacij, errorum atq; seductionis, abeuntq; toti in pus corruptum. Nec fit volenti injuria: deserunt D E V M, qvapropter & contra, D E V S jure deseruit illos, ut suo se consilio perverso perverse regant ac perdant. Perditio illorum ex ipsis, voluerunt, habeant.

133 Aversio parvulorum, &c.) Defectus five rebellio hæc, deducit eos ad interitum: nam, malum consilium, consultori pessimum. Prosperitas stult.) Rebus mundanis coram mundo bene succedentibus, excacantur corda impiorum, qvò minus possint admittere correctionem salutarem. Crux & tribulatio, vox D E I ad poenitentiam. Vide y 65.

134 Qvi me audierit, &c.) Vide y 53. & 54. Cum aliquot tam præcedentibus, qvàm subsequenter.

135 Donum bonum) Bonum, idq; Donum. Qvòd nam? Summum, qvò nihil majus, Catholicum, Tertrium, viz delictis, J E H O V A E, Creatura atq; Naturæ, & vestri ipsius Agnitionem, Cognitionem, Cognationem, Unionem atq; Fructum: de quo feliciter adipiscendo, agit Amphitheatrum hoc nostrum. Sed qvare hoc? Respondet S A P I E N T I A ipsa: Legem meam, inqvies, ne derelinqvatis. Qvæsi diceret, ah, rogo vos, filij Charissimi, ne derelinqvatis Legem meam: ecce, si fideliter adhæseritis mihi, si permaniseritis in Legge mea, tribuam vobis mea Bona & Dona infinita, abscondita in V E R B O meo, Biblicè, Macro & MicroCosmicè tradito ac scripto.

136 Per me, &c.) Per Benedictionem meam, fructusq; laborum manuum (meo ductu) tuarum, in Oratorio & Laboratorio, de quibus in Prologo hoc passim.

137 Si sapiens fueris, &c.) Satis igitur est obtemperare S A P I E N T I A E veræ, & suo sapere commodo, qvàm illusoribus, & suo delirare detrimento.

138 Iudicium) D E I: qvòd horrendè & fat citò (qvæ fat benè) apparet illusoribus, Iustitiamq; administrat, etiam in hac vita, Conscientia verme eos acriter rodente. Qvi inquirunt D O M I N U M, &c.) Quomodo? Theosophicè, secundum Leges atq; Doctrinam Amphitheatri hujus. Consilium sequere Theosophia amatoris fidele: In seipso pie Orando; meditando; soliloquio exercendo; audi, vide, observa: Sapienterq; ad Laborando, S A P I E N T I A E fido permittis: Nescit fidem deferuisse D E V S, Mentem percipe. Vide y 81, 115, 143, & 175.

Conqueritur Sapiencia, se ab omnibus cons temni; & exitum contemptorum pradicat.

Esa. 65. 12. & 66. 4. Iere. 7. 13.

Causa, cur deviant mortales à veritate, in qvovis scibili.

139 Justitiam) Id quod Iustum & æquum est, in 88a. Scriptura, Libro Naturæ, ac Conscientiis vestris rectis. Qui iudicatis) Ecclesiasticæ; Politicæ atq; Scholasticæ. De DOMINO. Et de Operibus, Bonis, ac Donis ejus, juxta voluntatem veritatis sue in 88a. Scriptura, Libro Naturæ, testimonijsq; Conscientiarum vestrarum. In simplicitate) In simplicitate columbar, hoc est, in integritate, imitando Archetypum; non in astutia aut calliditate diabolice serpentis. Simplicitas sancta Veritatis SAPIENTIAE æternæ amica. Nunquam simula, nec mala te malum esse cogant. Sis Bonus, auxilio Optimi, in te; etiam si omnia mala circumcirca te.

3. Reg. 3.
Ela. 56. 1.

140 Illusor) Perversus corde & bilingvis, declinans à DEO, deferens Timorem DEI: Propterea quidam vertes runt, abominatur IEHOVAH desertorem, hoc est, qui ab altitudine Divinorum contemplationum actionumq; averfus, vergit ad declivem mundi hujus immundi, quantumvis cum Spiritu SAPIENTIAE bonus exerit in altum. Cum simplicibus) Cum Rectis, integris, incontaminatis, probis, nihil simulati aut dissimulati habentibus, cum his, inquit Sapiens, Theosophicè loquitur IEHOVAH, VERBO suo Biblicè, Macro & MicroCosmicè Divinitus scripto, ipsè in Oratorio & Laboratorio, Cabalisticè, PhysicoMagicè & PhysicoChemicè revelat atq; communicat mysteria & secreta sua. Hinc Philosphus: Si DEVS reperiret cor fidele, utiq; revelaret ei veritatem secretorum suorum. Felix cui sic IEHOVAH à consilijs. Consule quartam Amphitheatri hujus figuram. Sermocinatio ejus) O mirabilem DEI mirabilis sermocinationem! Vox DEI in omnibus, per Omnia, de Omnibus, ad Omnes. Loquitur DEVS nobiscum semper & ubiq; Placuit DEO Biblicè, Macro & MicroCosmicè fari: incumbit nobis, ad imaginem & similitudinem DEI formati, IEHOVAH (ne furdo canat) in 88a. Scriptura, Natura, & Nobismetipsis audire, videre, observare sonantem, tonantem, loquentem & respondentem, ut est fig. Amphitheatri hujus quarta ordine annosatum. Vide 7. 85. 87. & 158.

Impiis
malè dis-
citur; Pij,
benè.

Quomodo
DEVS
quærens
dus; & à
quibus in-
venitur.
Deut. 4.
29.
2. Paral.
15. 4.

141 Deludet illusores) Certè sanniones ipse ridiculos reddit: Lege talionis par pari eis referens. Derident isti SAPIENTIAM, deridentur vicissim ab ea. LEX hæc SAPIENTIAE incarnata æquissima: Eadem mensura qua mensurabitis, metietur vobis. Cum sanctis sanctus est IEHOVAH, & cum viro immaculato innocens; cum electo, electus; cum perverso, perversus, ut est Psal. 18. 26. Mansuetis) Humilibus: hos enim exaltat; superbos deponit. Vide vers. 66. & 82.

142 Cor pravum) Hoc est, stultus. Ut vers. 55. 123. & 303. Simpliciter ambulant) Immaculatè, innocenter, in integritate, probitate, incorruptè, non viciose; sed juxta beneplacitum DOMINI, SAPIENTIA incarnata induti, Archetypum, ad cuius imaginem & similitudinem formati, imitantes. De quibus Psalmus 147. 11. Beneplacitum est DOMINO super timentes eum, & in eis qui sperant super misericordia ejus. His bonum vivere, nosse, & posse, in omnibus actionibus suis inspiratur à IEHOVAH; non pelle dualitatis rectis. Simpliciter igitur ambula tu qui Oras; quiq; Laboras.

143 Qui non tentant illum) Haud frustra monet Lex Divina: Non tentabis DOMINUM DEVM tuum, Deut. 6. 6. Matth. 4. 7. Luc. 4. 12. Non potest ferre iocum IEHOVAH, qui Zelotes. Huc refer canonem decimum, partis Amphitheatri hujus quartæ, in Magear reformatione instauratoria ac renovatoria; & contra, Nigromantiæ extirpatione eradicatoria: Vbi de PROPOSITIONE agitur. Tunc me intelliges. Vide vers. 146. 175. & 267. Non tentat DEVM qui Theosophicè consultat; sed qui temerè, jocose aut arroganter. Apparet autem)

εμφανίζεται, patet: quod verbum cognitionem significat, qua DEVS pjs se patet facit ac declarat, aut cognoscendum exhibet, quocumq; id fiat modo, medijsq; vel immediatè, Macro vel MicroCosmicè. Sic SAPIENTIA æterna, manifestata in carne, IHSVH CHRISTVS, apud Iohan. 14. 12. dicit, εμφανίσω ὑμῶν, manifestabo ac declarabo meipsum. Vide vers. 138. & 175. Et hoc intelligens. Qui fidem habent, &c.) Docet Sapiens, πῶς ἀγνοῖται, incredulitatem, impedimento esse, quo minus cognoscatur veritas, & DEI dona nanciscamur. Incredulitas (experientia edoctus constanter affirmo) est quasi sinistra manus, qua DEI DONA, quæ sponte sua nobis benignè offert, perversè excutimus. Quæmadmodum enim janua miraculorum, impetrandiq; à DOMINO Bona & Dona mirabilia manus, est Fides; ita diffidentia sive incredulitas, miraculorum amissio aut expulsiō, ac ad magna & mirabilia à IEHOVAH impetranda, & per nos (est enim Theosophus DEO id, quod homini sua manus) perpetranda, impedimentum. Rectè igitur vir nunquam satis laudatus Capnio lib. de verbo mirifico 2. cap. 6. Fœdus cum homine, inquit, DEVS percipit, non quocumq; sed cum eo, qui Sanctimonia, pietate, Religione, potissimum verò CREDVLITATIS fiducia clarescat. Et alius, de

139 Diligite Justitiam, vos, qui iudicatis Terram; sentite de DOMINO in Bonitate, & in SIMPLICITATE cordis quærite illum;

140 Quia abominatio DOMINI est perversus; & cum RECTIS secretum ejus.

141 Profecto illusoribus ipse illudit, & Humilibus dat gratiam.

142 Abominatio IEHOVAE sunt perversi corde: & perfecti via beneplacitum ejus.

143 Quoniam invenitur ab iis, qui non tentant eum, & illis patefit, qui ei non diffidunt.

144 Qui Fiduciam in eo suam habent, VERITATEM intelligent.

145 Quia Recti inhabitabunt Terram, & Integri superstites erunt in ea.

146 Cogitationes namq; perversæ separant à DEO, & ejusq; Potentia dum tentatur, insipientes arguit.

147 Quoniam in animam malitiosam non introibit SAPIENTIA, nec in corpore peccatis obnoxio habitabit.

148 Qui SAPIENTIAM DISCIPLINAMq; pro nihilo ducit, miser est, spesq; talium vana: & labores infructuosi, atq; opera eorum inutilia.

149 BONORVM autem laborum gloriosus est fructus: nec radix PRVDENTIAE decedit.

VNIONE cum DEO mentali: Non DEVS hanc nobis, crimina nostra negant. Crimen inter cætera, non infimum, incredulitas. Ut iustus vivit sua fide; ita videns videt fidem. Nescit fidem deferuisse DEVS, canit poeta Christianus. Morienus Philosophus: Omnis, qui timuerit, in veritate non est perfectus: Et maximopere Sapientem aliquid timere non decet. Nam si timuerit, citò desperabit. Quod si desperaverit, ejus animus vacillabit, nec ullatenus suæ intentionis confectur effectum. Vide vers. 17. Hic mentem exerce. Clamemus igitur cum Christi discipulis, omnes: DOMINE, auge nobis FIDEM. Fidas, ut videas. Sat dixi.

144 Intelligent VERITATEM) Sic SAPIENTIA hæc incarnata, Iohan. 8. 31. Si vos manseritis in sermone meo, veri Discipuli mei estis, & cognoscetis veritatem. Veritas, inquam, OMNEM; in Theosophicis, Iuridicis, Physicis, PhysicoMedicis, PhysicoChemicis, PhysicoMagicis, HyperphysicoMagicis & ChristianoCabalistis; ex & in 88a. Scriptura, Libro Naturæ, ac Temetipso, oleo Spiritus SAPIENTIAE Divinitus uncti: Orando & Laborando. Ora DEO MINVM, ut à DOMINO roret desuper atq; desillat in receptaculum Mentis tuæ, poenitentialiter lotæ atq; mundatæ, gut-

Virg. 6.
AEneid.

Acclamat, iterum, vir sapiens,
Discite, ô mortales, SAPIENTIAM;
discite JUSTITIAM moniti,
& non temere Divos.

Diligite, audite, videte, observate
SAPIENTIAM VERAM:

Diligite, inquam, JUSTITIAM

omnes omnium Terrarum Nationes, Status atq; Ordines; præsertim vos, qui iudicatis Terram: sentite de DOMINO in Bonitate, & in SIMPLICITATE cordis quærite illum.

Quia abominatio DOMINI est omnis illusor, & cum SIMPLICIBUS sermocinatio ejus.

IPSE autem deludet illusores, &

Mansuetis dabit gratiam.

Abominabile DOMINO cor prævium: & voluntas ejus in iis, qui Simpliciter ambulant.

Quoniam invenitur ab his, qui non tentant illum: & apparet autem iis, qui fidem habent in illum.

Qui confidunt in illo, intelligent VERITATEM.

Qui Recti sunt, habitabunt in Terra, & Simples permanent in ea.

Perversæ cogitationes separant à DEO: probata autem virtus, corripit insipientes.

Quoniam in malevolam animam non introibit SAPIENTIA, nec habitabit in corpore subdito peccatis.

SAPIENTIAM & DISCIPLINAM qui abiecit infelix est: & vacua est spes illorum; & labores sine fructu, & inutilia opera eorum.

BONORVM autem laborum gloriosus est fructus, & quæ non concidit radix SAPIENTIAE.

tulas SPIRITVS SOPHIAE superCelestis: quo inebriatus, oblitus TVI, (hoc est, prudentiæ tuæ insipientis) sapienter se quavis ea, quæ IPSE suggerit tibi: Ut, eo adfuerit tibi, maneat in veritate, & Veritas maneat in te. Nam sine veritatis ductu æterna, veritatem rerum Humanarum & Divinarum nunquam gustabis: nec Sapiens eris.

145 Qui recti sunt) Vide Psal. 15. totum. Habita bunt in Terra) Non tantum Mundi hujus, verum quoq; REGNI PERPETVI. Tertia Amphitheatri hujus figurâ fit mentio TERRAE Philosophorum Catholicæ sanctæ, in qua est Lignum vitæ, & Tabernaculum IEHOVAE cum Homi nibus; hanc non possidebunt nisi Recti & Simples, hoc est, TheosophiChemistæ. Discite hinc procul, cucule ingrate.

146 Perversæ cogitationes separant, &c.) Casta DEVS mens est, casta vult mente (Corpore, Spiritu, Anima) vocari, quæri, inveniri ac retineri. Non potestis, dicit Paulus, simul esse membra scorti & Spiritus sancti. Ora DEVM, ut, sua gratia, cum odio vitiorum, amor in te oriatur ac confirmetur virtutum: hoc est, TIMOR DEI. Ejusq; Potentia, &c.) DEI videlicet: cuius Potentia sine maximo periculo Corporis,

ris, Spiritus & Animæ, tentari non potest: Sunt autem hæc duo vitia (& Signaturæ quasi indicantes) infidelium; Vnum diffidentia, alterum audacia ac temeritatis in DEVM, sic tentando eum. Hinc discite, IEHOVAH ne tentes, quæ strombus frivolis, petitionibus superbis, tibi aut proximo nocentibus, &c. Vide 7. 143.

147 In malevolam animam non, &c.) Ratio est, quod dissimilium nulla sit VNIO. Quid conveniret Luci cum tenebris; benevolæ cum malevolæ, veritati cum mendacio; bono cum malo? Non fit ad Monadis simplicitatem deductio, nisi rejiciatur Binarius: non cum IEHOVAH VNIO, nisi prius à Teipso deviatio, & tui abnegatio. Diverge à malo & fac Bonum, Psal. 34. 15. Discede à Temetipso, & reformare ad Exemplar Archetypi, sequere, & imitare SAPIENTIAE incarnatam; tunc habitabit in te Spiritus SAPIENTIAE: Tunc IEHOVAH Pater; IHSVH CHRISTVS crucifixus, Frater; SPIRITVS SANCTVS Amicus, introibit in te, habitabit atq; sedebit, RE X, in palatio aut throno suo MicroCosmico, TEMETIPSO, tripino, renato, verè Catholico, ut est fig. Amphitheatri hujus secunda. Lotione poenitentiali, Ela. 1. 16. in melius transmutatus, conjungens atq; VNIO DEO: radio Solis superCelestis illuminaberis: Videbisq; mundum corde, DEVM in te, & te in DEO; OMNIA, IN OMNI. Terrena patitur, terrenus: mundana, à Principe mundi immundi, mundanus: Spiritualia, à Spiritibus bonis, sub modo delegatè à DEO administrationis, Spiritualis: Divina, à DEO ipso, Divinus. Qui minus purus est, quomodo audeat ille purum attingere? De Spiritualibus atq; Divinis, tu terrene & mundane, censeare abstine. Iudicas de ijs, quorum dulcedinem nunquam gustasti, ut cæcus de coloribus. Vide 7. 115. 116. Censuisti me mundanum immundum; Vide ne nimis mundane, Quare 7. 116.

SAPIENTIAM & DISCIPLINAM) Ah quomodo do felix esse poterit, SAPIENTIAM & DOMINI TIMOREM qui excutit, respuit, pedibus conculcat ac deserit? Vacua est Spes illorum) Sunt semper quærentes, in omni mysterio, scibili, secreto; ad Veritatis finem nunquam pervenientes: miserrimèq; evanescentes in vanitatibus cogitationum, opinionum, atq; laborum suorum; & quia SAPIENTIAM veram, ejusq; initium, TIMOREM DOMINI, abiciunt, Theosophicè Orare non possunt, nec sapienter & cum fructu Laborare. Cumq; contra DOMINVM non valeat Consilium, etiam si omnes mundi hujus immundi sapientes insipientes manus conferrent, oritur Babel, id est, confusio, in sensibus, ratione & mentibus eorum, danturq; in reprobum sensum, ut (quid pro quo fumentes aut operantes) cadant de errore in errorem. Notate hoc, vos, qui quæritis Lapidem Philm, quicq; affectatis Cabalisticè, Magicè, Chemicè, Theosophicè, &c. intelligere, ferre, possidere & præstare ea, quæ quarta hujus Amphitheatri figura Sapienter sunt annotata: Vosmetipsos, inquam, prius Theosophicè sic tractare discite, ut (DEO misserente, dante & operante) enodemini, è peccatorum fordibus extrahamini, superfluitatibusq; impuritatibus liberemini, solvamini, separemini, depuremini, conjugamini, (ô abyssum mysterij DEI! non est in hoc VNione Divina puncto, volentis, per se, aut currentis, sed miserentis DEI, Enophi! Enophi!) ad plusquam perfectionis gradum (Divino Divini ignis artificio) sublimemini, hoc est, exaltemini, & cum DEO ipso in Spiritu & Veritate mentaliter fermentemini; priusquam dico, Lapidem Philm, & ceteros SAPIENTIAE thesauros, è SAPIENTIAE Minera, quæ vera MAGNESIA est Catholica Theosophorum, effodere aggredimini: aliàs (credite veridico) Aethiopem & laterem lavabitis, Bona & Dona DEI sunt, fuerunt cruntq; semper hæc, de quibus agit Amphitheatrum hoc nostrum, à toto DEO pendencia: qui, cui vult, largitur aut suberabit: sublimis, gloriosus, omni lustritia ac Bonitate repletus. Nota. HOZ MO, Laton dealbandus, & Corpus, quod stat: DEVS, Anima, quæ vivificat; SPIRITVS sanctus, vinculum; cuius virtute fit VNIO; qui tingit & dat ingressum ad Regnum perpetuum. O harmoniam mirandam Macro & MicroCosmi Regeneratoriam! Non nisi Regenerationis studiosus, & quidem singulari DEI ductu, Regenerationis intelliget hæc: Ceteris sunt sylva Bohemica ac tenebrosa.

149 Bonorum) Hominum, puta eorum, qui ad Monadis simplicitatem, SAPIENTIA IEHOVAE cooperante, reduci pro virili student. Hi sunt tanquam lignum quod plantatum est secus decursus aquarum: quod fructum suum dat in tempore suo, & folium ejus non defluet: & OMNIA, quæcunq; faciet, prosperabuntur. Vide Psal. 1. totum. Horum (non stultorum) actionibus, laboribus atq; operibus inspiratur benè nosse, esse & posse, à DEO: quæmadmodum (de opere PhysicoChemico Catholico agens) paucis innuit Senior Zadith filius Hamuel: nos autem aliquanto clarius explicemus, passim in hujus Prologi expositione. Qui potest capere, capiat. Ingens hic latet arcanum, à paucissimis observatum. Vtinam admonitione mea, tam fidei, sapienter stulti.

Fide De
ex toto
corde, &
negotia
tua pro
sperabun
tur.

Rom. 12.
16.
Religio
Catholi
ca, hoc
est, Vni
versalis.

Honoran
dus
DEVS.
Tob. 4.
Luc. 14. 13

Proprijs
labori
bus Boni
a Domi
nuc vult
nos
vivere,
fructusq
eorum a
lijs imper
tiri.

Corre
ctio Dei
cum læti
tia feren
da.
Heb. 12. 5.
Apoc. 3.
17.

Prov. 16.
32.
Eccl. 9. 18.

Magnat
tes ad ius
stitiam &

am adhor
tatur.

PROLOGUS IN

156. Qui interrogabit, &c.) Videte ergo Tyranni, ut habeatis quod respondeatis pro tyrannide, tam erga peregrinos, quam subditos vestros: Theosophista, de fanatico, impro, blasphemio & insanabili, quo insolenter laboratis, disputandi casu coëcti: Iureperversi, pro iniustitia, quam strenue exercetis: Pseudo Medici & Academici nonnulli (reperiuntur enim Orthodoxi aliqui) pro in Naturæ secretis cæcis & claudicantibus, Antesignanis patronis vestris quibuldam, quorum auctoritates per silentissimam (malitiose à vobis politis) SSæ. Scripturæ atque Naturæ Libris, DEO ipso, SAPIENTIAE suæ Spiritum non audientes, IGNE, Naturæ artificiosissimo ac sagacissimo interprete, EXPERIENTIA, denique, Veritati testimonium acclamante) perverse imprægnant ac regunt sensus, rationes, mentesque vestras: quibus imbuti atque seducti, in Doctrinæ salutariis capitibus summe necessariis, & vos (reclamantibus interdum Conscientiis nonnullorum propriis) sinistra imbutis, perniciosissime seductis ac delirare facitis blandissimum juvenutis florem. Væ, Væ, in die Iudicii vobis, qui talia & tanta perpetratis. Non fingo hæc: ante me, super malo isto diabolico, ex animo conqueſti sunt multi sancti Patres; conqueſtuntur mecum viri anterioris nostræ ætatis Doctissimi, inter quos Reuchlinus, Erasmus, Lutherus, H. C. Agrippa, Philippus Theoph. Paracelsus, Vigilius, alijque studio SAPIENTIAE veræ incliti, ferè in numeris, imò omnes, qui Veritatem ex animo sanctam testamur. Respicite ergo aliquando, toties admoniti, & convertimini ad melius, emendateque perverſam & docendi & discendi methodum vestram, ac Veritati palmam concedite. Sed vereor, ut canes rabidi ferentur. o tempora! o mores!

167. Non recte iudicatis.) Non recte docuistis, vos qui estis mancipia Græcorum quorundam mendacium: fuistis seductores & depravatores teneræ juvenutis. O audaciam pestilentem! Quocirca admoniti à Sapiente nostro SAPIENTIAEque tot ac tantis interpretibus fidelibus dilectis, Echnicos rum quorundam non illuminatorum falsitatum lacunis delictis & ultra montes caspios in exilium relegatis, ad Veritatem convertimini, & ad SOPHIAE super Cælestis Pontem anhelantes Theosophicè, Christiano Cabalisticè, Physico Magicè, & Physico Chemicè, Orando ac Laborando, propeate Catholicon, trium, ad Libros, inquam, SSæ. Scripturæ, Naturæ, & Vobis metipſos penitentitæ methodo regeneratos, Theosophicèque raz dio illustratos; illic laticem haurite æthereum, & bibite pro futuritate mentium vestrarum. Huius venas non sophisticè, sed Theosophicè scrutemini: reperietis ibi SAPIENTIAE Mineram; & ex hac aquas vivas salientes, in veritatem Physicam, Physico Medicam, Physico Chemicam, Physico Magicam, Hyperphysico Magicam, Ethicam, Politicam, Cabalisticam, Theosophicam; OMNEM. Physicè & Ethicè Christianæ Danæi, (ut taceam aliorum in hoc argumento labores & serupra) pudescent Veritatis antagonistas. Legem iusticiæ Divine: in SSa. Scriptura, Natura & Conscientiis vestris Divinitus collocatam, triumam. Voluntatem DEI Revelatam & traditam Biblicè, Macro & Micro Cosmicè. Ambulaveritis) Ambulare apud Hebræos accipitur, pro aliqua in re se gerere, sive versari.

168. Apparebit) Veniens enim venit, & non tardabit DOMINVS, Habac. 2. 3.

169. Exiguo conceditur, &c.) Nam, cui plus datum est, plus ab eo requiritur.

170. Pusillum & magnum, &c.) Pauperem & divitem, ut habet Sapiens in Proverbijs. Aequaliter est illi, &c.) Ne nauci Nobilem præferet DEVS (ut magis ei parceret tempore computationis, wenn es heisset / redde rationem villicationis tuæ) plebeio. *Er schenkt es keinem / Er tastet einem so wol auff die schwarten / als dem andern.* Vide 78. & 91.

171. Fortioribus, &c.) Non audietur illud: Dat veniam corvis, vexat censura columbas. *Er brauchet vnd administret das rechte Recht.*

172. O Tyranni) Tyrannos appellat Reges ac Principes, in bonam partem. *Τύραννος*, Dominus vel Rex: sic enim Troius, Reges, inquit, ad huiusmodi fastidium majestatis, spectata inter bonos moderatione provecti, Tyranni ob fortitudinem vocabantur: *τυραννεία*, regno. Hinc Euripidis illud, *Σοφοὶ τὴν ἐννοίαν τὴν σοφὴν συνίστα*, hoc est, Sapientes sunt Reges Sapientum consuetudine. Et sic nomen illud apud veteres contumeliosum non fuit, nec magis invidiosum, quam Regum. Postea verò, malitia crescente, cum superbi regnare capissent Reges, Tyranni nomen ad illos tantum transfatum est, qui non iure & Legibus æquis, sed vi & animi libidine dominabantur, fecitque crudelitas eorum, ut nomen illud male auderetur. 71. 164. Græcus textus eos *βασιλεις*, hoc est, Reges appellavit. Inteligit autem non tantum Magistratum Politicum, verum quoque (ut antea dictum) inclusive Ecclesiasticum atque Scholasticum. Ut dicatis Sap.) Discite, quemadmodum decet Philosophos genunos, SAPIENTIAM VERAM: nam (certum est) major pars vestrum in vestibulis potius hæret & corticibus, vniuersæ versatur labyrinthis Scientiarum & Artium earum, quæ

166. Quoniam à DOMINO vobis dominatio data est, & potestas ab Altissimo, qui in opera inquirere vestra, & Consilia perscrutabitur.

167. Quoniam cum essetis ministri regni ejus, non recte iudicatis, nec Legem conservastis, nec Consilium DEI estis secuti.

168. Horribiliter superveniet vobis & repente, quoniam iudicium in proceres severissimum exercebitur.

169. Nam infimi homines digni sunt misericordia: in potentes verò inquirere acriter.

170. Nec enim personæ cuiusquam parceret omnium DOMINVS, nec magnitudinem verebitur, quoniam tam infimū quam summum IPSE creavit, & pariter providentiam habet omnium.

171. Potentibus verò vehemens instat inquisitio.

172. Ad vos spectant sermones mei, & o Tyranni, ut dilectis SAPIENTIAM, neque offendetis.

173. Qui enim iura officiaque Sanctitatis sanctè conservaverit, Sancti censentur: hisque instituti, habebunt quod respondeant.

174. Expetite itaque sermones meos ac desiderate, ut ERVDITIONEM consequamini.

175. Præclara est, & quæ nunquam marcescit SAPIENTIA: facile perspicitur ab iis, qui eam diligunt, & invenitur ab iis, qui eam quærun.

176. Antevertens, sui studiosis se offert cognoscendam.

177. Qui manè surrexerit ad illam, non laborabit: assidentem enim suis foribus eam inveniet.

178. Veritatem eme, & ne vendas: eme SAPIENTIAM, & ERVDITIONEM, & INTELLIGENTIAM.

179. Exultando exultabit pater iusti: & generans Sapientem, latabit in eo.

180. Vade ad formicam piger, vide vias ejus, & Sapiens esto:

rivuli sunt Bonorum & Donorum SAPIENTIAE, quam Scientijs & Artibus ipsis: nedum circa SAPIENTIAE nucleum, aut SAPIENTIAM IPSAM: cum SOPHIAE pedissequas & Virgines quasi cubiculares ne vix è limine salutis extremo, nedum labia earum, osculo theoriæ aut praxeos, Theosophicè osculemini mellita: imò, pedibus conculcetis, aethematis fulmine diabolicè percutiatis; (ob solum, quod docendum, abusum!) & adamatore illorum Christianos, non Christianè damnetis. Vide vers. 24. Hoc majores nostri quam plurimi quæſti sunt, hoc nos quæſimur, hoc posteri nostri quærentur, everſum esse vetustissimorum CABALISTARVM & MAGORVM, hoc est, SAPIENTVM, Philosophandi modum Sapientem; regnare sophismata, in deterius & in omne nefas lapsos sapientes mundi huius immundi insipientes omnes, secumque trahere (ò DEVS!) ad interitum, qui sequuntur eos. Vide vers. 23. cum aliquot sequentibus. Item, 71. & 230.

173. Iustitiam.) Divinam: in SSa. Scriptura, Natura & Conscientiis nostris Divinitus traditam ac scriptam, iuste ju-

AMPHITHEATRUM

4. Quoniam data est à DOMINO potestas vobis, & virtus ab Altissimo, qui ininterrogabit opera vestra, & cogitationes scrutabitur.

5. Quoniam cum essetis ministri regnorū, non recte iudicatis, nec custodieritis Legem iustitiæ, neque secundum voluntatem DEI ambulaveritis:

6. Horrendè & citò apparebit vobis: quoniam iudicium durissimum in his, qui præsumunt, fiet.

7. Exiguo enim conceditur misericordia: potentes autem potenter tormenta patientur.

8. Non enim subtrahet personam cuiusquam DEVS, qui est omnium dominator, nec verebitur magnitudinem cuiusquam: quoniam pusillum & magnum IPSE fecit, & equaliter est illi cura de omnibus.

9. Fortioribus autè fortior instat cruciatio.

10. Ad omnes quidem homines, ad vos præcipue Reges, sunt hi sermones mei, ut discatis SAPIENTIAM, & non excidatis.

11. Qui enim custodiunt iustitiam, iuste iudicabuntur: & qui didicerint iustitiam, invenient quid respondeant.

12. Concupiscite, ergo, sermones meos, diligite illos, & habebitis DISCIPLINAM.

13. Clara est, & quæ nunquam marcescit SAPIENTIA: facile videtur ab his, qui diligunt eam, & invenitur ab his, qui quærun illam.

14. Præoccupat qui se concupiscunt, ut illis se prior ostendat.

15. Qui de luce vigilarit ad illam, non laborabit: assidentem enim illam foribus suis inveniet.

16. Veritatem eme, & noli vendere SAPIENTIAM, et DOCTRINAM, & INTELLIGENTIAM.

24. Exultat gaudio Pater iusti: qui Sapientem genuit, latabit in eo.

6. Vade ad formicam, o piger, & considera vias ejus, et discce SAPIENTIAM.

dicabuntur.) Quia, SAPIENTIA ipsa, coram patre suo testimonium perhibebit illis, ipsos fuisse & esse Doctrinæ ac Disciplinæ filios, SAPIENTIAE fideles dilectos. Didicerint iustitiam.) Quæ vera, recta & iusta sunt, in OMNI SCIBILI. At unde? Ex Libro DEI Catholico, trium, videlicet, SSæ. Scripturæ, Naturæ, Mentisque nostræ purgatæ Divinitus illuminatæ. Est enim Mens mentis IEHOVAH. Et Quomodo? Theosophicè, Physicè, Physico Medicè, Physico Chemicè, &c. Ut docet Amphitheatrum hoc: Orando ac Laborando. 230.

174. Et habebitis DISCIPLINAM.) Et, per consequens, omnes Disciplinæ utilitates atque fructus, passim in hoc Prologo à Sapiente nostro enumeratos.

175. Clara est) Revera admodum clara: est enim Emanatio claritatis Omnipotentis DEI sincera, & candor lucis æternæ, illuminans Mundum Intelligibilem, Majorem, & Minorem: Et SOL super OMNIA lucens. Vide 195. 238. Nunquam marcescit, SAP.) Ratio est: quia æterna, So-

lum Aeternum, sub corruptionem non cadit in æternum. Nota: Quod nunquam marcescit, æternum est: SAPIENTIA est talis, ergo Aeterna: & per consequens, DEVS. 114. Facile videtur, &c.) O Visionem beatissimam, imò Deificam, hanc, videre SAPIENTIAM in Libro SSæ. Scripturæ; in Natura; mentaliter in Semetipſo! Quid iucundius? quid beatius? Non tamen hoc nisi mundis corde contingit. Soli Diji geniti potuerunt. Vide 124. 138. 147. Qui diligunt eam) Nam DEVS currentem trahit. Vide 101. & 190. Invenitur) Ideò Solomon Ecclef. 7. 27. ingemiscens ait: Alta profunditas, seu, profunda, profunda, (ita enim Hebraicè legitur) quis inveniet eam? quasi diceret, o quam difficile est invenire SAPIENTIAM, inter tot ac tantas stultitias mundi huius immundi, à Veritatis viæ linea recta, seducentes. Invenitur SAPIENTIA: quia Divinitus magis illabitur, quam quod humanitus, (hoc est, humana prudentia, ratiocinatione, phantasia aut speculatione) acquiratur. DOMINVS dat SAPIENTIAM, Prov. 2. 6. & Beati qui inveniunt eam, Prov. 3. 13. Paucorum est igitur invenire illam. Quorumnam, dic quæſo? Sequitur sapiens Sapientis responsum. Qui quærun illam) Quomodo? In Timore DEI jejunes Orando, Theosophicè vivendo, Sapienterque Laborando, secundum Leges atque Doctrinam Amphitheatri huius. Invenitur ab his, qui manè vigilant ad eam, 101. & qui non tentant eam, 143. DEVS enim OMNIA (ut habet Proverbiū) vendit laboribus. Manus Theosophicè admoventes, Dii (Elohim) adiuvant, 182. cum aliquot sequentibus. Nec tamen super nos nostris meritis aut nostra sanctitate, sed DONO DEI misericordis coruscant tam venerandi Numinis & Luminis splendor. Huc refer caput Iesu Syrach ultimum totum, quod tibi de meliori nota commendo.

176. Præoccupat, &c.) Anticipat cupidos sui, ut prænoscat, ut prius se illis cognoscendam exhibeat & ultro offerat: adeo in delictis habet esse cum filiis hominum, quemadmodum est 175. & 190. Est enim *πρόθυμος* (qua voce hic utitur Sapiens) occupare partes priores in re aliqua, ut in mutuo amore & beneficijs, ita in studio SAPIENTIAE cognoscendæ offert se priorem SAPIENTIA illis: Quibusnam? Illis, qui concupiscunt eam: qui diligunt eam, 77. Qui optant, qui invocant, 175. & 207.

177. Qui de luce vigil.) Ut est vers. 18. 388. & alibi passim in Prologo hoc annotatum. Assidentem foribus, &c.) Quibusnam? Sensuum tuorum, Rationis, Intellectus ac Mentis. Præstò est enim omnibus qui optant ac student audire, videre, observare loquentem atque docentem, in Libris SSæ. Scripturæ, Naturæ & Semetipſis, lege Amphitheatri huius.

178. Veritatem eme) Da operam, ut hauriendo à DOMINO voluntatem, tibi compares Veritatem: nec postponas SAPIENTIAM veram Ethnicorum quorundam, Divinitus non illuminatorum, nugis falsitatum. Hoc significat non vendere SAPIENTIAM, Vide vers. 303. Mundus vult decipi; velistu Sapienter erudiri.

179. Qui Sapientem genuit, &c.) Non solum ex semine suo filium genuinum corporaliter, verum etiam Doctrinam, institutionem, præceptis salutaribus, Doctrinæ & Disciplinæ filium, Sapientem, Vide vers. 33. Hinc Phraſis, apud Sapientes usitatissima, hæc: *ò fili mi, mi fili.*

180. Vade ad formicam) Non ad formicam tantum, sed etiam ad Animalia quævis: in unoquoque enim horum Sapientia aut Prudentia experientis relucere scintillam. Avenitinus, in annalibus Bojorum, proluxa probat historia, CICONIAM conjugalis castitatis esse studiosissimam, adeo, ut fociam propriam, adulteram si forte deprehenderit (quod ore potest) unā cum pullis in adulterio à matre conceptis laniet ac discepat. De CANVM fidelitate phalecion extat non in elegans Iacobi Mycilli, cuius initium est:

Inter quædrupedes, canis fidelis,
Inter quædrupedes, canis voluptas,
Inter quædrupedes, canis Patronum
Cognoscit, veneratur & tuetur, &c.

Canum fidelitatis exempla egregia multa vide apud Plutarchum lib. de industria animalium. Ideam fidei, constantia, ferocia, venustatis, lenitatis, in Adamantio, lapidissimo Iulij Cæsaris Scæligeri catello, docet tumulus illius, parte poematum Domini sui prima. Nec desunt exempla aliorum, ubi vix ferè locorū. ELEPHAS, animalium terrestrium maximum, docile, clemens, prudens, memoria valens, *Φιλόλογος*, iuxta Plinium lib. 8. Natural. hist. teste quoque Experientia hodierna: sciunt enim testes oculares & fide digni, quæ præstiterit magnanimitatis documenta Antyverpiæ, Vlyxeponæ, atque Viennæ, nostro tempore. Magnus hic de vestigijs Sapientia prudentiaque in Animalibus discedendi aperitur campus; sufficient tamen in præsentia (loco quam plurimorum) hæc pauca. Hoc addam: Sensit Plutarchus hæc, quæ dicuntur *ζῶα ἄλογα*, id est, Bruta animalia, esse *λογικά*, hoc est, ratione prædita: (si non totali, saltem rationis atque virtutum scintillis vel atomis aliquibus dixisse potuisset) quod & Lactantius statuit, & nostro tempore Gvilielmus Onicius, de myste

de mysterijs numerorum scripto peculiari agens, defendit. Vt reor, si quibusdam Animalibus (nec homines omnes sunt æquales gradu vel sapientes, vel prudentes) à Creatore esset concessum beneficium lingvæ, ne illa ipsa quodammodo satisfacerent reclamationibus. Loqvæ lingvæ defectum relaceret loqvæ operum atq; factorum. Iudicium esto penes expertos. Ingemiscencia Creatura ad Rom. 1. non sibi vult nihil. Objicis Psalmistæ illud: Quibus non est intellectus. Debile certe. Nonne idem de hominibus vehementibus, iracundis atq; ferocibus dici solet, ac lias ratione non destituitis? Mirabilis DEV S in operibus suis; cuius Bonitatis, Omnipotentiam, & Sapientiam (tam particulatim riter quàm universaliter) loqvitur, fatetur, ac proficitur totum Universum.

181 Duce) Visibilem aut externum; internum habet, Naturam videlicet, præceptorem (qvæ eam non insipienter instituit) fidelissimam ac Sapientem.

182 Parat in æstate, &c.) Laborandum esse, etiam à formica Sapienter docetur. Orandum & Laborandum cuius nostrum. Ideo Paulus Ephel. 4. 78. præcipit, ut labore uniusqviusq; manibus suis quod bonum est, ut habeat unde tribuat necessitatem patienti. Hæc DEI, qui otium execratur, vos luntas: qvæ oia dant vitia. Otium pulvinar sathanæ. Apud Ezechielem inter peccata Sodoma, etiam otium numeratur, ubi cap. 16. 49. sic legitur: Hæc fuit iniquitas Sodoma, superbia, sacturitas panis, & abundantia, & otium ipsius & filiorum ejus; & manum egeno & pauperi non porrigebant. Et elevata sunt, & fecerunt abominaciones: & abstulit eas, sicut vidisti. Otium hoc loco intelligitur inane, cessatio & vacatio turpis; quod iustum malum & vitæ caries hæcicaq; ægritudo omnium bonorum: non honestum illud ac liberale, de quo supra vers. 35. Cum Minerva manum movendam esse, recte veneranda præcipit Antiquitas: & in æstate, hoc est, in tempore oportuno. Vide vers. 13. Studium igitur & labores SAPIENTIAE vere noli differre in crastinum, seu longum: hodie, hodie Ora, dice, observa, annota, quicquid Theosophicè suggerit tibi Spiritus Veritatis: hodie, hodie Labora, & cibum SAPIENTIAE Corpori, Spiritui ac Animæ para, tu Christiano Caba-læ, Physico Magiæ, & Physico Chemiæ studiose. Rationis trutinæ diligenter perpende, ex negotio negotium feri, donec nascatur labyrinthus, ex quo nunquam extricaris. Sequere igitur bene monent, bonosq; labores (mentales & manuales) de die in diem nequaquam differ. Was du gutes thun wilt, das thue balde.

183 E somno) Non tantum pigritia, sed quoq; malitiæ, derisionis, incredulitatis, (vers. 201.) ignorantia ac negligentia, tam famæ, quàm vitæ, animæ & corpori, perniciosissimo.

184 Paullulum dormitabis, &c.) Illud paullulum solet crescere in immensum: iuxta illud, parvus error in initio, magnus in fine. Piger morando, fugit seipsum & dona DEI.

185 Egestas & pauperies) Non panis tantum, verum etiam SAPIENTIAE, prudentiæ ac Intelligentiæ, tam in Naturalibus, Artificialibus, Mechanicis, &c. quàm in Metaphysicis atq; Divinis. Si impiger, &c.) Hinc illud: Aufrecht vnd unverdrossen/ hat sehr offte genossen. Primus surget toto Patre familiæ, ultimus cubet.

186 Egestatem operata est, &c.) Huc quadrat Proverbium: Labores recusans, honores recusat. Honos & onus concurrunt. Qui vult sentire commodas, sentiat & onera.

187 Ubi verba plurima, &c.) Nullus provenit fructus ex sermone vanè prolato. Germani inferiores dicunt: Es ist nie seggen nicht gethan. Manus sunt in Nomine DOMINI ad movenda; & tunc sequitur profectus aut emolumentum.

188 In messe.) Occasionis aut temporis opportuni. Nam fronte capillata, quæ post occasio calva. Notetur vox Ferdinandi Imperatoris: Sæpe dat unus dies, quod aliàs integer non de dit annus. Tempus igitur, locum, personas, & occasionem in rebus gerendis observa: urgeatq; unusqviusq; oblatam sibi à DEO occasionem bene gerendæ res. Paullus in eandem sententiam jubet fervire tempore, Ephel. 5. 16. Aestas est, non anni tantum, sed & juventutis, totius vitæ; occasio, temporis, amicorum, præceptorum, promotionum, bonorum Corporis, Animæ atq; Fortunæ dictorum: Quando Genius aut Spiritus tuus bonus potest ac vult: Potest autem & vult, cum te impellit, quando motum in te percipis bonum. Motus ille, illa impulsio interna, & externa, est vocatio Divina, in qua, juxta Apostoli doctrinam, Orando & Laborando, fideliter permanendum, 1. Corinth. 7. 20. Vide vers. 18. & 177.

189 Cogitare de illa, &c.) Vide vers. 7. & 175.

190 Dignos se, &c.) Qui verè, hoc est, ex toto corde, (vers. 267.) tota anima, tota mente, totis viribus, Biblicè, Macro & Micro Cosmice amant, quærun, audiunt, vident, observant eam; inq; Lege DEI die nocteq; Theosophicè meditantur: plerumq; etiam (nam deridetur iusti simplicitas Iob. 12. 4.) cum irratione coram mundo immundo. Væ autem mundo, SAPIENTIAM veram malitiosè spernenti; spernetur vicissim ab ea, & quidem cum damno suo æterno. vers. 141. Qui perseverabit usq; ad finem, coronabitur. Assidua enim meditatione exercetur, stabilitur & fixa redditur Mens nostra in Superis: non est (crede mihi) labor dici unius. A malis ad Bona; à corporalibus ad

191 Dignos se, &c.) Qui verè, hoc est, ex toto corde, (vers. 267.) tota anima, tota mente, totis viribus, Biblicè, Macro & Micro Cosmice amant, quærun, audiunt, vident, observant eam; inq; Lege DEI die nocteq; Theosophicè meditantur: plerumq; etiam (nam deridetur iusti simplicitas Iob. 12. 4.) cum irratione coram mundo immundo. Væ autem mundo, SAPIENTIAM veram malitiosè spernenti; spernetur vicissim ab ea, & quidem cum damno suo æterno. vers. 141. Qui perseverabit usq; ad finem, coronabitur. Assidua enim meditatione exercetur, stabilitur & fixa redditur Mens nostra in Superis: non est (crede mihi) labor dici unius. A malis ad Bona; à corporalibus ad

192 Dignos se, &c.) Qui verè, hoc est, ex toto corde, (vers. 267.) tota anima, tota mente, totis viribus, Biblicè, Macro & Micro Cosmice amant, quærun, audiunt, vident, observant eam; inq; Lege DEI die nocteq; Theosophicè meditantur: plerumq; etiam (nam deridetur iusti simplicitas Iob. 12. 4.) cum irratione coram mundo immundo. Væ autem mundo, SAPIENTIAM veram malitiosè spernenti; spernetur vicissim ab ea, & quidem cum damno suo æterno. vers. 141. Qui perseverabit usq; ad finem, coronabitur. Assidua enim meditatione exercetur, stabilitur & fixa redditur Mens nostra in Superis: non est (crede mihi) labor dici unius. A malis ad Bona; à corporalibus ad

193 Dignos se, &c.) Qui verè, hoc est, ex toto corde, (vers. 267.) tota anima, tota mente, totis viribus, Biblicè, Macro & Micro Cosmice amant, quærun, audiunt, vident, observant eam; inq; Lege DEI die nocteq; Theosophicè meditantur: plerumq; etiam (nam deridetur iusti simplicitas Iob. 12. 4.) cum irratione coram mundo immundo. Væ autem mundo, SAPIENTIAM veram malitiosè spernenti; spernetur vicissim ab ea, & quidem cum damno suo æterno. vers. 141. Qui perseverabit usq; ad finem, coronabitur. Assidua enim meditatione exercetur, stabilitur & fixa redditur Mens nostra in Superis: non est (crede mihi) labor dici unius. A malis ad Bona; à corporalibus ad

194 Dignos se, &c.) Qui verè, hoc est, ex toto corde, (vers. 267.) tota anima, tota mente, totis viribus, Biblicè, Macro & Micro Cosmice amant, quærun, audiunt, vident, observant eam; inq; Lege DEI die nocteq; Theosophicè meditantur: plerumq; etiam (nam deridetur iusti simplicitas Iob. 12. 4.) cum irratione coram mundo immundo. Væ autem mundo, SAPIENTIAM veram malitiosè spernenti; spernetur vicissim ab ea, & quidem cum damno suo æterno. vers. 141. Qui perseverabit usq; ad finem, coronabitur. Assidua enim meditatione exercetur, stabilitur & fixa redditur Mens nostra in Superis: non est (crede mihi) labor dici unius. A malis ad Bona; à corporalibus ad

195 Dignos se, &c.) Qui verè, hoc est, ex toto corde, (vers. 267.) tota anima, tota mente, totis viribus, Biblicè, Macro & Micro Cosmice amant, quærun, audiunt, vident, observant eam; inq; Lege DEI die nocteq; Theosophicè meditantur: plerumq; etiam (nam deridetur iusti simplicitas Iob. 12. 4.) cum irratione coram mundo immundo. Væ autem mundo, SAPIENTIAM veram malitiosè spernenti; spernetur vicissim ab ea, & quidem cum damno suo æterno. vers. 141. Qui perseverabit usq; ad finem, coronabitur. Assidua enim meditatione exercetur, stabilitur & fixa redditur Mens nostra in Superis: non est (crede mihi) labor dici unius. A malis ad Bona; à corporalibus ad

196 Dignos se, &c.) Qui verè, hoc est, ex toto corde, (vers. 267.) tota anima, tota mente, totis viribus, Biblicè, Macro & Micro Cosmice amant, quærun, audiunt, vident, observant eam; inq; Lege DEI die nocteq; Theosophicè meditantur: plerumq; etiam (nam deridetur iusti simplicitas Iob. 12. 4.) cum irratione coram mundo immundo. Væ autem mundo, SAPIENTIAM veram malitiosè spernenti; spernetur vicissim ab ea, & quidem cum damno suo æterno. vers. 141. Qui perseverabit usq; ad finem, coronabitur. Assidua enim meditatione exercetur, stabilitur & fixa redditur Mens nostra in Superis: non est (crede mihi) labor dici unius. A malis ad Bona; à corporalibus ad

197 Dignos se, &c.) Qui verè, hoc est, ex toto corde, (vers. 267.) tota anima, tota mente, totis viribus, Biblicè, Macro & Micro Cosmice amant, quærun, audiunt, vident, observant eam; inq; Lege DEI die nocteq; Theosophicè meditantur: plerumq; etiam (nam deridetur iusti simplicitas Iob. 12. 4.) cum irratione coram mundo immundo. Væ autem mundo, SAPIENTIAM veram malitiosè spernenti; spernetur vicissim ab ea, & quidem cum damno suo æterno. vers. 141. Qui perseverabit usq; ad finem, coronabitur. Assidua enim meditatione exercetur, stabilitur & fixa redditur Mens nostra in Superis: non est (crede mihi) labor dici unius. A malis ad Bona; à corporalibus ad

198 Dignos se, &c.) Qui verè, hoc est, ex toto corde, (vers. 267.) tota anima, tota mente, totis viribus, Biblicè, Macro & Micro Cosmice amant, quærun, audiunt, vident, observant eam; inq; Lege DEI die nocteq; Theosophicè meditantur: plerumq; etiam (nam deridetur iusti simplicitas Iob. 12. 4.) cum irratione coram mundo immundo. Væ autem mundo, SAPIENTIAM veram malitiosè spernenti; spernetur vicissim ab ea, & quidem cum damno suo æterno. vers. 141. Qui perseverabit usq; ad finem, coronabitur. Assidua enim meditatione exercetur, stabilitur & fixa redditur Mens nostra in Superis: non est (crede mihi) labor dici unius. A malis ad Bona; à corporalibus ad

181 Qvæ cum non habeat ducem, nec præceptorem, nec Principem,

182 Parat in æstate cibum sibi, & congregat in messe, quod comedat.

183 Vsq; qvæ piger, dormies? quando con-surges? è somno tuo?

184 Paullulum dormitabis, paullulum conferes manus, ut dormias.

185 Et veniet tibi, quasi viator, egestas, & pauperies quasi vir armatus. Si verò impiger fueris, veniet ut fons melsis tua, & egestas longe fugiet à te

186 Egestatem operata est manus remissa; manus autem fortium divitias parat.

187 In omni opere erit abundantia. Ubi autem verba sunt plurima, ibi frequenter egestas.

188 Qui congregat in messe, filius Sapiens est. qui autem stertit æstate, filius confusionis.

189 Cogitare, ergo, de SAPIENTIA, sensus est consummatus: & qui vigilaverit propter illam, citò securus erit.

190 Quoniam dignos se, ipsa circuit quærens, & in vis ostendit se illis hilariter, & in omni providentia occurret illis.

191 Initium enim illius verissima DISCIPLINÆ est concupiscentia.

192 Cura ergo DISCIPLINÆ dilectio est: & dilectio custodia LEGVM illius est: custodia autem LEGVM consummatio Incorruptionis est.

193 Incorruptio autem facit esse PROXIMUM DEO.

194 Concupiscentia itaq; SAPIENTIAE ducit ad REGNUM PERPETUUM.

195 Hæc quoq; à SAPIENTE: Si delectamini sedibus & sceptris, & Reges populi, diligite SAPIENTIAM, ut in perpetuum regnetis.

196 Diligite LUMEN SAPIENTIAE omnes, qui præstis populis.

197 Quid est autem SAPIENTIA, & quemadmodum facta sit, referam; & non abscondam à vobis Sacramenta DEI, sed ab initio natiuitatis investigabo, & ponam in lucem SCIENTIAM illius, & non præteribo Veritatem:

198 Nec cum invidia tabescente iter habebō: quoniam talis homo non erit particeps SAPIENTIAE.

199 Nec cum invidia tabescente iter habebō: quoniam talis homo non erit particeps SAPIENTIAE.

200 Nec cum invidia tabescente iter habebō: quoniam talis homo non erit particeps SAPIENTIAE.

201 Nec cum invidia tabescente iter habebō: quoniam talis homo non erit particeps SAPIENTIAE.

202 Nec cum invidia tabescente iter habebō: quoniam talis homo non erit particeps SAPIENTIAE.

203 Nec cum invidia tabescente iter habebō: quoniam talis homo non erit particeps SAPIENTIAE.

204 Nec cum invidia tabescente iter habebō: quoniam talis homo non erit particeps SAPIENTIAE.

205 Nec cum invidia tabescente iter habebō: quoniam talis homo non erit particeps SAPIENTIAE.

206 Nec cum invidia tabescente iter habebō: quoniam talis homo non erit particeps SAPIENTIAE.

207 Nec cum invidia tabescente iter habebō: quoniam talis homo non erit particeps SAPIENTIAE.

208 Nec cum invidia tabescente iter habebō: quoniam talis homo non erit particeps SAPIENTIAE.

209 Nec cum invidia tabescente iter habebō: quoniam talis homo non erit particeps SAPIENTIAE.

210 Nec cum invidia tabescente iter habebō: quoniam talis homo non erit particeps SAPIENTIAE.

211 Nec cum invidia tabescente iter habebō: quoniam talis homo non erit particeps SAPIENTIAE.

212 Nec cum invidia tabescente iter habebō: quoniam talis homo non erit particeps SAPIENTIAE.

213 Nec cum invidia tabescente iter habebō: quoniam talis homo non erit particeps SAPIENTIAE.

214 Nec cum invidia tabescente iter habebō: quoniam talis homo non erit particeps SAPIENTIAE.

7 Cui quum non sit Dux, nec Præfatus, nec Dominus,

8 Tamen parat in æstate cibum suum, congregat in messe escam suam.

9 Vsq; qvæ piger dormies? quando surg-es à somno tuo?

10 Parum somnorum, parum dormitatio-num capiendū, parum complicationis ma-nuum ad dormiendum:

11 Et veniet tanquam viator egestas tua, & paupertas tua tanquam vir clypeo armatus,

12 Pauperem facit manus fraudulenta: & manus sedulorum ditat eos.

13 In omni labore est abundantia, sed ver-bum labiorum est tantum ad inopiam.

14 Qui congregat in æstate, filius intelli-gens est: qui verò dormit in messe, filius est confundens.

15 De SAPIENTIA suscepta cogita-tio, PRVDENTIA est perfectio: & qui pro-pter eam vigilaverit, continuò securus erit.

16 Quia se dignos ipsa quærit circumeun-do, atq; in viis benevolè se illis ostendit, in omniq; cogitatione eis occurrit.

17 Initium enim ipsius est verissima ERU-DITIONIS cupiditas: cura verò ERU-DITIONIS, amor.

18 Amor autem, observatio LEGVM ipsius: rursum LEGVM observatio est immortalitatis confirmatio.

19 Porro, Immortalitas facit, ut proximè ad DEV M accedamus.

20 SAPIENTIAE igitur cupiditas ad REGNUM ducit.

21 Etiam hæc ad SAPIENTES pertinet: Si itaq; soliis sceptrisq; delectamini Re-ges populorum, honorate SAPIENTI-AM, ut in perpetuum regnetis.

22 Diligite LUMEN SAPIENTIAE omnes, qui præstis populis.

23 Quid autem sit SAPIENTIA, & qvomo-do orta fuerit, referam, nec celabo vos mysteria: sed à prima origine investiga-bo cognitionem ejus, atq; in apertum pro-feram, neq; Veritatem præteribo.

24 Nec verò cum eo, qui invidia contabe-scit, iter habebō: quoniam hujusmodi non erit SAPIENTIAE particeps,

25 Nec verò cum eo, qui invidia contabe-scit, iter habebō: quoniam hujusmodi non erit SAPIENTIAE particeps,

26 Nec verò cum eo, qui invidia contabe-scit, iter habebō: quoniam hujusmodi non erit SAPIENTIAE particeps,

27 Nec verò cum eo, qui invidia contabe-scit, iter habebō: quoniam hujusmodi non erit SAPIENTIAE particeps,

28 Nec verò cum eo, qui invidia contabe-scit, iter habebō: quoniam hujusmodi non erit SAPIENTIAE particeps,

29 Nec verò cum eo, qui invidia contabe-scit, iter habebō: quoniam hujusmodi non erit SAPIENTIAE particeps,

30 Nec verò cum eo, qui invidia contabe-scit, iter habebō: quoniam hujusmodi non erit SAPIENTIAE particeps,

31 Nec verò cum eo, qui invidia contabe-scit, iter habebō: quoniam hujusmodi non erit SAPIENTIAE particeps,

32 Nec verò cum eo, qui invidia contabe-scit, iter habebō: quoniam hujusmodi non erit SAPIENTIAE particeps,

33 Nec verò cum eo, qui invidia contabe-scit, iter habebō: quoniam hujusmodi non erit SAPIENTIAE particeps,

34 Nec verò cum eo, qui invidia contabe-scit, iter habebō: quoniam hujusmodi non erit SAPIENTIAE particeps,

35 Nec verò cum eo, qui invidia contabe-scit, iter habebō: quoniam hujusmodi non erit SAPIENTIAE particeps,

36 Nec verò cum eo, qui invidia contabe-scit, iter habebō: quoniam hujusmodi non erit SAPIENTIAE particeps,

37 Nec verò cum eo, qui invidia contabe-scit, iter habebō: quoniam hujusmodi non erit SAPIENTIAE particeps,

38 Nec verò cum eo, qui invidia contabe-scit, iter habebō: quoniam hujusmodi non erit SAPIENTIAE particeps,

39 Nec verò cum eo, qui invidia contabe-scit, iter habebō: quoniam hujusmodi non erit SAPIENTIAE particeps,

40 Nec verò cum eo, qui invidia contabe-scit, iter habebō: quoniam hujusmodi non erit SAPIENTIAE particeps,

PIENTIAE vijs Sapienter ambulantes nobis, si Oramus, si Laboramus, mirabiliter mirificq; ostendit se SAPIENTIA DIVINA. Vide y 118. In omni cogitatione, &c.) Ipsor-um opinione, sententia ac mente concepta, comprehensa atq; in-formata benignè. Est enim *Parva sed sapiens* (qvæ vox hoc lo-co legitur) imaginari, & cogitatione ac mente aliquid informa-re. Ita SAPIENTIA dicit, se in eorum mentibus ac co-gitationibus sic versari, ut se amicis illis ostendat atq; communis-cet. Videt DEV M homo, cui apparet DEV S; cui videndum se exhibet; cui SAPIENTIA DEI sese representat: quod non vulgariter fieri solet in SSA. Scriptura, Natura, & mentis speculo Theosophicè lotæ atq; mundatæ. vers. 33. Ingens est, & satis æstimari nequit Numen, quod in Homine viget; qui ra-tione præstans, ita (DEI voluntate ac iussu) dominatur Crea-turis, ut non tantum præsentibus indigens utatur, sed etiam remo-tiora & arcana pervagans, Genio & ingenio (DEI ductu) utatur atq; fruatur. Et quidem miratu dignum est, quid non experta & erudiens ætas producat! imò, quid non illa Ratio & *ὁ λόγος* in hoc mortali vermiculo condant! cuidebit omnem æternitas tem totiusq; machinæ mundanæ latum, altum & profundum cognoscere: ut creatis cognitio Creatorem observet, hoc fasti-gium metaphysicum vigen principium rationalis mentis, aus-diat & intelligat. Hoc sui totum ratione capiat; mente coi-lat; & sensibili vigore idipsum spiret: huic sit, quicquid est. Et demum, sagaci relicta humana Philosophia, studeat patrizare. Cuncta enim quæ fecerat, erant valde bona. Det DEV S, di-cat omnis SAPIENTIA amans, Amen.

191 Initium illius, &c.) Vide vers. 16. & 304.

192 Cura ergo DISCIPLINÆ Hinc apparet, quæ, quæ-les & quantæ sint TIMORIS DOMINI Utilitates frus-truosissimæ.

193 Incorruptio facit, &c.) DEO, qui ENS æter-num & immortale, Homo refectione Binarij (vers. 29.) rege-neratus, sit proximus atq; amicus, (vers. 240.) jungitur atq; uni-tur; tam in vita hoc, quàm futura.

194 Ad regnum perpetuum) Hoc est, DEI. Qvod (cujus initium in vita hæc, complementum in futura) si primum quæseritis, & iustitiam ejus, cætera OMNIA, hoc est, SAPIENTIAE thesauri immensi & fructus infiniti, adjiciuntur vobis.

195 Regnum hoc Sabbatum est Sabbathorum, Iobel ul-timus, (de quibus, ex Cabalistarum doctrina, nos in secunda Amphitheatri hujus figura) & Terra viventium, hoc est, im-mortalitas, quæ vita æterna; ubi dulcissimis & suavissimis per-fruamur gaudijs, videndo de facie ad faciem gloriam DEI, fru-en-dove DEO ab æterno in æternum. Summa: Catholice quære primum Catholicon triumum (ut docet Amphitheatrum hoc nostrum) hoc est, Agnoscere DEV M, Cognoscere Temet-ipsam, Summumq; in Natura & Arte Bonum, hoc est, Lapidem Philm.; ausim affirmare, quod tunc, si Christianè Oraveris, Sapienterq; (pro diversis diversimodè) Laboraveris, specialia & particularia OMNIA, in scibili quovis, (si DEO placuerit, vers. 77.) adjiciuntur tibi.

196 Ut in perpetuum regnetis) Ut sitis hæredes SA-PIENTIAE æternæ. Solius enim pietatis atq; virtutis flos (qvæ SAPIENTIAE) perpetuus.

197 Lumen SAP.) Omnes qui (sive Politicè, Ecclesi-as-ticè aut Scholasticè) præstis populis, Lumen SAPIENTIAE æternæ diligite: Lumen, inquam, Veritatis Divinæ Divinum, Divinitus ortum & lucens in SSA. Scriptura, Libro Naturæ, & Anima aut Mente, hominis Theosophicè purgati, mundata, Mundus noctua ad lucem hanc. O Lumen de Lumine æterno æternum, illumina (qvæso) mentem meam radio Lucis tuæ Di-vinæ; luceas, oro, in Minervæ templo Micro Cosmico meo, ut co-gnoscam te in me, & me in te, in SAPIENTIA æterna, so-la vera, Amen. y 18. In tuo enim Lumine videbo Lumen trius-num, SSA. Scripturæ, Naturæ Mentisq; meæ, ignorantia ac sus-perfluitatum tenebris (ah turpiter!) obscuratum. Vide y 210.

198 Facta sit) Hoc est, extiterit: qvomo-do genita sit æterna ab æterno, ex utero (psal. 110. 3.) Divinitatis impericrii tabilitatq; æterno. Ab initio natiuitatis) Puta, Divinæ: potest enim à DEO non nisi Divinum nasci.

199 Nec cum invidia tabescente, &c.) Non communi-cabo; nihil commune habebō; non verborum cum invido. Nam mos Philosophorum est non invidere. Ideo apertas esse debere Musarum januas, voluit pia vetustas. Non tamen sine discer-mine omnibus: At quibus? Solis Doctrinæ & Disciplinæ filijs. DEI enim Dona candidè ac liberaliter, non nisi candidis ac li-beralibus ingenijs (ne margaritæ projiciantur porcis diabolo obs- fessis y 160.) sunt communicanda. Rectè doctissimus, Zvyngerus in tabulis Hippocraticis, pag. 37. Vetus hæc ar-tium, inquit, fuit majestas, ut non nisi initiatis communicaren-tur, vel viva voce, quos *ἀπορτὰς* dixere, unde Cabala Hebræ-orum nomen habet; vel scripto, sed eo obscuro, qvò profanum vulgus arceretur, & solis intelligentibus (y 93.) arcanum com-municaretur. Ipsa nimirum prostituta Artibus & auctorita-tatem, & propter contemptum efficaciam quovq; suffragari vide-tur. Flagris perinde digni sunt, qui artium arcana exteris tes-merè

Ora & Labora, DEV S dabit si nē mora.

Num. 27. 16. 2. Reg. 14. 11. 2. Reg. 3. 9.

Malitiosè invidus, Sophia Divinæ non par-ticeps.

communicando ei thesauros suos infinitos, significet atq; declarat. Vide y 101. 175. & 176. Si tu quæseris SAPIENTIAM, quæreris & magneticè attraheris vicissim ab ea: invenies & in-venieris. Wie mann sich gegen sie erzeiget vnd verheißt/ also sie auch hinwiederumb. In viis) Quæ sunt istæ viæ? Non alia, quàm Libri SSA. Scripturæ, Naturæ, & Mentis nostræ pænitentiæ Christianè purgatæ, (y 131.) In hisce, inquam, SA-

ram, quamvis dixissent veritatem: postea autem, suo tempore, detractio mihi (Misericordia Divina) per SAPIENTIAE SPIRITUM ignorantiae velamine, in quadrante horulae, in eo momento, me plus intellexisse, quam antea spatio anni totius. Spiritus enim, Vbi & Quando vult, spirat. Omnem superat rationem humanam, quod Dona DEI humilibus & obedientibus (captivato intellectu 152, per Spiritu SAPIENTIAE conferantur; detrahantur & abscondantur argutis atque subtilibus mundanis immundis. Haurit aquam cribro, quibus ne SPIRITVS SAPIENTIAE relevatione (mediata vel immediata, 158. 172. 173. 174. & 230.) vult discere ex libro. Liber est index duntaxat ostendens, pro quibus fundenda sint nobis praesentia ad IEHOVAM, ut (iuxta liberrimam suam voluntatem) revelet mysteria, communicet Naturae arcana, doceat secreta, inspiret veritatem OMNEM. Masnet igitur firmum ac ratum hoc, 157. positum, 165. repetitum, quod Philosophia fit Spiraculum DEI, & illustratio Divina: Quia DOMINVS dat SAPIENTIAM. Quapropter nemo unquam (quod etiam Cicero observavit & annotavit lib. 2. de Nat. Deorum) vir magnus, sine afflatu Divino. Felix, igitur, terque quaterque, qui IEHOVAM habet a consilijs, quemadmodum est in Oratorio nostro: is haurit voluntatem, hoc est, bene velle, nosse, posse & esse in omnibus actionibus atque laboribus suis, a DOMINO. 159. SPIRITUS SAPIENTIAE. Huiusmodi, 175. & 124. Qui Mirabilis, & vere Divinus. Nam creat, Iob. 33. 4. Spiritus DOMINI fecit me. Psalm. 104. 30. Emitte Spiritum tuum, & creabuntur. Sufficit vegetat, vivificat & perficit omnia ubique diffusus, Psalm. 138. 7. Rom. 8. 6. 1. Corinth. 2. 4. Sap. 1. 7. Spiritus DOMINI replevit orbem terrarum. IOVIS OMNIA PLENA. 112. Sapietiam & loquendi facultatem largitur, Matth. 10. 20. Miracula facit, Rom. 15. In virtute signorum & prodigiorum, in virtute Spiritus sancti. Investigat profunda DEI, 1. Corinth. 2. 10. Spiritus omnia scrutatur, etiam profunda DEI. Bona distribuit, 1. Corinth. 12. 11. Vnde, omnium Bonorum atque Donorum distributor cum sit benignus, apud hunc unum & solum quaeramus ea, non apud Spiritum malignum. 15. 235. 234. & 267. Phis fit diabolo, Amen. Filios DEI facit, Rom. 8. 4. Quicumque Spiritu DEI aguntur, ij sunt filij DEI. Sanctificat, Rom. 1. 4. Ecclesiam regit ac ministros designat. Actor. 13. 4. Efa. 48. 16. DOMINVS DEVS misit me, & Spiritus eius. Gratiam & pacem largitur, Apocal. 1. 4. Iustificat, 1. Corinth. 6. 11. Iustificationes in nomine DOMINI nostri IESU CHRISTI, & in Spiritu DEI nostri. Liberos facit, 2. Corinth. 3. 17. Vbi Spiritus DOMINI, ibi libertas, Regenerat. Movet corda ad bona opera & invocationem. Hinc & Spiritus precum dicitur Zach. 12. 10. Eduxit populum ex Aegypto, Efa. 63. 10. Spiritus DOMINI duxit eum quasi iumentum. Remittit peccata, Iohan. 20. 23. Accipite Spiritum sanctum, quorumcumque remiseritis, quae, dic. Spiritus remittet, non vos. Revelat mysteria, Iohan. 16. 13. Vnde omnis sanctae revelationis ac visionis est & dicitur auctor; absconditarumque rerum magister. Fidem largitur, 1. Corinth. 6. 11. Pios motus excitat, Rom. 8. 26. Docet fideles, Iohan. 16. 13. SVMMA: Virtute & assistentia SPIRITVS huius poteris OMNIA. Servies tui Theophrasti; & IPSE praerit tibi cuiusque Catholice: in ORATORIO, & LABORATORIO. SPIRITVS SAPIENTIAE cur Multiplex aut Multiformis dicatur, 121. & 235. ex iam dictis satis superque probari potest. Quare Paulus 1. Corinth. 12. Divisiones, inquit, Gratiarum sunt, idem autem Spiritus. Et divisiones ministratorum sunt, idem autem DOMINVS. Et divisiones operationum sunt, idem vero DEVS, qui operatur OMNIA IN OMNIBVS. Vnicuique autem datur manifestatio Spiritus, ad utilitatem. Alij quidem per Spiritum datur sermo Sapietiae: alij autem sermo Scientiae, secundum eundem Spiritum: alteri Fides in eodem Spiritu: alij gratia sanitatum, in uno Spiritu, alij operatio virtutum, alij Prophetia, alij discretio Spirituum, alij genera linguarum, alij interpretatio sermonum. Haec autem omnia operatur unus atque idem Spiritus, dividens singulis prout vult. Et 1. Corinth. 7. 7. Vnusquisque proprium donum habet ex DEO: alius quidem fiscalis vero sic. Sit Nomen IEHOVAE benedictum in secula seculorum, Amen. Addo: Hic DEI SPIRITVS Sapietibus tripliciter FAMILIARIS: 1. Divinitus, immediate; Influentia, Lumine, & Motu: Mediate, Biblicae, nec non in carne humana assumpta. 2. MacroCosmice, Naturae (quae RVACH ELOHIM, Gen. 1. aut Anima Mundi) Catholice, hoc est, Universalis virtute ac operatione, in Lapide Philm. Particulariter, in singulis Creaturis, tam spiritualibus quam corporalibus, & quae ex hisce sunt, per totum Universum creatum. 3. MicroCosmice, in Homine & quidem operantibus, hoc est, corporaliter sive in concreto, in Corpore ac Spiritu, ratione Effluentia quippe simpliciter, Anima sive mente, quae particula aure Divinae. Accurate perlustra Amphitheatrum hoc totum, reperies (more Philosophico) de hisce plura hinc inde, Phis diabolo, cui sua

208 Et prapofui illam Regnis & Sedibus, divitias nihil esse duxi in comparatione illius: 209 Nec comparavi illi Lapidem pretiosum: quoniam omne aurum, in comparatione illius, arena est exigua, & tanquam lutum aestimabitur argentum in conspectu illius. 210 Super salutem & speciem dilexi illam, & prapofui pro luce habere illam: quoniam inextinguibile est LUMEN illius. 211 Venerunt autem mihi omnia bona pariter cum illa, & innumerabilis honestas, per manus illius. 212 Et letatus sum in omnibus, quoniam antecedeat me ista SAPIENTIA: & ignorabam, quoniam horum omnium mater est. 213 Quam sine fictione didici, & sine invidia communico, & honestatem illius non abscondo. 214 Infinitus enim thesaurus est hominibus: quo qui usi sunt, participes facti sunt AMICITIAE DEI, propter DISCIPLINAE dona commendati. 215 Mibi autem dedit DEVS dicere ex sententia, & praesumere digna horum, quae mihi dantur: quoniam IPSE SAPIENTIAE dux est, & Sapientum emendator. 216 In manu illius & nos & sermones nostri, & omnis SAPIENTIA, & operum SCIENTIAE Disciplina. 217 Hominis est animam preparare, & DOMINI gubernare linguam.

familiaritate pernitiosissima foedissimaque. Iterum phis. In DEO vivimus, movemur, & sumus, ut docet Paulus ex Arato. Actor. 17. 28. cuius & genus sumus: non igitur profanemus Tempia DEI, quae CHRISTVS sanguine suo sibi consecravat, sed Spiritus DEI habitet in nobis. 1. Corinth. 3. 16. 208 Prapofui illam Regnis, &c. Vide 154. 44. 95. & 103. SAPIENTIA vera rebus atque negotijs mundanis iure est anteposenda, quippe, quae una sola Naturae secreta pandat, thesauros largiatur inexhaustos; Angelis societ beatis: DEO conjugat, vereque felices efficiat atque beatos. Dat OMNIA: Bonis bona; malis (quia digni) mala. 209 Lapidem pretiosum. Posset hic aliquis non in eptē suspicari, Sapientem nostrum loqui de Lapide Philm., propterea quod sequitur conjunctio causalis, Quoniam omne aurum, &c. Cuius Lapidis ritē applicati virtus est, transmutare metalla inferiora in superiora, hoc est, Argentum & Aurum. Lutum. Proprie: quid enim (sublato hominum errore) aliud est argentum, quam limus, ex terra & aqua, albus; & aurum, ex aqua & terra ruber; coagulatus fixusque redditus. Sapiens, Sapietis dictum hoc: Odit virtutis indolem, odit honestas artes, quicquid admirator est auri. 210 Pro luce habere illam, &c. Est enim Lux lucens in tenebris, veniens in Mundum, quam mundus non cognovit, Iohan. 1. Sapit cum Sapiente, qui pro luce proponit habere illam. Vnde Syrach cap. ultimo: Manus meas extendi in altum, & in Sapietia eius luxit anima mea, & ignorantias meas illuminavit. Sis oro Hlochmahel, SAPIENTIA DEI, lux & lucerna menti, manibus ac pedibus meis; Oratorio utroque, (Micro ac MacroCosmice) & Laboratorio, meis. Tu, o Lux gentium, lumen cordium, radio illuminationis tuae dignare illustrare cor meum, tenebras abigere ignorantiarum mentis meae; disponere actiones atque labores meos influere ijs benedictio-

8 Scepbris atque Solis illam antepofui, praeterea; divitias pro nihili aestimavi. 9 Nec vero ei Lapidem pretiosum comparavi, quoniam aurum cum ea collatum arena pauca: & lutum aestimabitur argentum, cum illa comparatum. 10 Supra sanitatem ac formae pulchritudinem dilexi illam: atque ea malui quam luce frui, ut cuius splendor non possit supprimi. 11 Accefferunt autem mihi omnia bona pariter cum illa, divitiarumque; per manus illius innumerabiles. 12 Latus autem sum in omnibus, quoniam eorum auctor est SAPIENTIA. Ego vero ignorabam eorum ipsam esse matrem. 13 Eam sine fraude percepi, sine invidia communico divitiarumque; ejus non abscondo. 14 Inexhaustus enim hominibus thesaurus est: quo qui usi sunt, AMICITIA cum DEO coeunt, propter Dona DISCIPLINAE commendati. 15 DEVS mihi dedit ex sententia dicere, ac pro dignitate eorum quae dantur, cogitare: quoniam IPSE SAPIENTIAE dux est, & Sapientum moderator. 16 Nam in manu IPSIVS sumus tum nos, tum sermones nostri, omnis etiam PRUDENTIA SCIENTIAque opificiorum. Hominis sunt praeparationes cordis: sed a IEHOVAH est responsio linguae.

Prov. 16. 1.

nem felices successus, atque in omnibus ostendere mihi & impertiri veritatem, Amen. Vide 156. 211 Venerunt autem mihi, &c. Vide 155. 263. & 264. Per manus illius) Per Labores SAPIENTIAE manuales Theophrasti in Oratorio & Laboratorio, secundum Leges atque Doctrinam Amphitheatri huius: non negotiatione mundana immunda. 154. Vnde psalmus 128. 2. Labores manuum tuarum manducabis. Torrens redundans vena seu fons SAPIENTIAE, Proverb. 14. 4. 212 Quoniam antecedeat me, &c. Quasi diceret, Quoniam mecum erat theoreticē & practice: mecum Orabat, mecum Laborabat. vers. 247. & 277. Horum omnium mater est. Summa summarum: Qui filius DISCIPLINAE non est, hoc est, TIMORIS DOMINI, is SAPIENTIA veram (matrem omnium Bonorum atque Donorum DEI) non habet sororem, non sponsam: cui haec non amica, frustra Orat, frustra Laborat; quia non hausit salutem & voluntatem a DOMINO. vers. 110. & per consequens, non erit haec Theaurorum SAPIENTIAE infinitorum. Quare in reductione ad Monadis simplicitatem esto torus: tunc confiteberis. Vide vers. 21. 96. 115. & secundum Amphitheatrum huius figure. 213 Sine fictione didici. Sine frustratione; aut, non male: non enim fuit frustratus Sapiens sua opinione, quam de SAPIENTIA habuit, quia Doctrinam ejus veram, utilem fructuosamque est expertus. Sine invidia communico. Vide vers. 198. 214 Infinitus thesaurus, &c. Quia ipsa Aeterna, Immensa, Omnipotens, Infinita; cuius propterea thesauri inexhausti & infiniti. Ab initio Mundi semper dedit, dat hodie, nec deficit ei unde in omne aevum largi dare vult ac potest. Amicitiae DEI. Ita, ut fructi sint DEO Paterno, Fraternali,

Amico; BONO Summo. Vide secundam Amphitheatrum figuram. Ad hoc enim creati sumus, ut summum illud BONVM, ex SSA. Scriptura, libro Naturae Conscientiarumque propria testimonia cognoscamus; contemplerur, amemus & veneremur: in hoc redempti sumus, ut eo semper fruamur. Hoc unicum, hominis animam aliis infatigabilem, abunde explere potest. O amicitiam fructuosissimam hanc! Nota: Amicorum omnia cum sint communia, quid non impetraret a DEO homo, factus DEI amicus? Theophrasti annitere, ut DEI fias amicus; tunc in Spiritu & Veritate sejunans Ora, tunc Sapienter in ijs quae docet Amphitheatrum hoc Laborat, & IEHOVAH ades tibi tibi dabit sine mora. Hausisti enim salutem & voluntatem ab amico, DEO: ab amica, SAPIENTIA. Est SAPIENTIA conciliatrix amicitiae cum DEO instituentem: quia hominem in Timore DEI jungit DEO: quo facto, impetrat in mysterijs Divinis Naturaeque secretis (Divinitus, in fluentia, lumine & motu; aut per Magistrum Sapientem, quem tibi mittit DEVS, aut te ei, 158.) bene velle, nosse, esse & posse a DEO. Vide vers. 240. Propter disciplinam, &c. Propter TIMOREM DEI: qui initium SAPIENTIAE, vers. 16. commendans nos DEO. 215 Mihi autem dedit DEVS. Non diabolus. Donum DEI est. vers. 230. Dicere ex sententia. Hoc est, commoditatem ac facultatem orationis, quae concepta animi ac cogitata facillime exprimuntur. Haec vis orationis, Facundia aut Eloquentia appellatur. Praesumere, &c. Cogitare dignē de ijs, quae dantur a DEO. Est enim singulare DEI Donum, audire, videre, observare, quae DEVS sapienter suggerit SAPIENTIAE amator, respondetque studioso fidei dilecto. Multos alloquitur DEVS, qui tamen eum alloquens tem vel respondentem nec intelligunt, nec observant: imo (maius admoniti, praceptorum perverforum propriarum malitia seducti, Theophrasti observare & intelligere nolunt ac respuunt. Perpauci (dolendum) vocem audiunt DEI Catholice loquuentem; quare & stultorum plena sunt omnia. Vide vers. 85. 87. 140. & 289. Porro: nec cogitare tantum, verum etiam loqui: sunt enim aliqui, qui recte sentiunt, & tamen illud quod sentiunt, non possunt perite distincteque dicere. Vnde videmus etiam ea, quae per se bona sunt, si non bene quocumque tractentur, boni gratiam amittere. IPSE SAPIENTIAE dux est HV, IPSE, DOMINVS (vers. 114.) tribuens hominibus SAPIENTIAM, eloquentiam & moderationem orationis: Sapiens tum est director, gubernator, prora & puppis. Nam statim subiungit, quod in manu ipsius sumus, & nos & sermones nostri. 216 In manu illius, &c. Quamobrem etiam afflictiones ac tribulationes nostras, quas patimur, certo DEI consilio nobis accidere Sapienter & patienter statuendum. Vnde Paulus 1. Corinth. 11. 32. Dum iudicamur, a DOMINO (non temere, casu), corripimur, ne cum hoc mundo damnemur. Et Christus Matth. 10. 29. Luc. 12. 6. negat passeres mori sine voluntate Patris: quantumvis homines, ad imaginem & similitudinem DEI (Archetypi) formati. Magnum solatium hoc Christiano afflicto, tentato ac tribulato. Vide vers. 65. & 161. Omnis Sapietia, & operum, &c. Omnis Prudentia, theoria & praxis: actiones omnes, atque labores nostri, in Oratorio & Laboratorio, imo in tota vita, pro SAPIENTIA vera fructibusque illius adipiscendis, Theophrasti infuturi. Ergo & Lazpis Philm. summum Naturae & Artis BONVM, DEI altis simi DONVM. Vnde auctor consilij conjugij maxia Solis & Lunae: Hanc Scientiam necessarium est habere mentes purissimas DEO: cum sit Donum & secretorum secretum DEI, & foror Philosophiae ac Philosophorum: Quia habet esse a DEO per inspirationem. Hic & sic, Alchemista, discit Lapidem quare Sapientum Benedictum, Catholicon, Catholice, Theophrasti, non particulariter, Sophisticē: in Catholicoismo, non particularismo, qui solacium. Idem de Cabala veraque Mageja iudicium esto. Omne datum optimum, & omne donum perfectum, desursum est, descendens a Patre luminum, Iacob. 1. 17. 217 Hominis est, &c. Sortes mittuntur in sinum, sed a DOMINO temperantur, Prov. 16. 33. Homo praeparat animam, hoc est, sibi proponit, ordinat in suo cerebello deliberatque animo; DEVS autem disponit, datque consilium & laborum eventum. Cum igitur IEHOVAH solus sit, qui fortunet ac regat theorias & praxes, actiones atque labores nostros sensu, rationis, mentis manuumque, debemus mente supplicare (in Spiritu ac Veritate) implorare auxilium ipsius, ut in omnibus det atque inspiret bene velle, nosse, esse & posse. Quo volente, omnia dextre succedunt: nolente, sinistrē. Non est enim in studio SAPIENTIAE Laboribusque illius volentis aut currentis per se, sed miscentis & concurrentis DEI, cuius Nomen sit benedictum in secula, Amen. Revela, o DOMINE, oculos mentis, intellectus, rationis ac sensuum meos; & considerabo mirabilia de Lege tua (Psalm. 119. 18.) triuna, Catholica, videlicet, Naturae, SSA. Scripturae atque Conscientiae meae. Beatus homo, Psalm. 94. 12. quem tu erudieris DOMINE, & de LEGE tua (triuna, Catholica praedicta) docueris eum. Non nobis DOMINE, non nobis, sed Nominis tuo danda est gloria. Psalm. 115. 1. Vide vers. 221.

Quantos pere lassorandū pro Sapietia. Iob. 28. 18

1. Reg. 3. 1

Amicitia cum Deo.

218 Spirituum ponderator &c.) DOMINVS IPSE, qui omnium corda scrutatur & renes, & universas mentium cogitationes intelligit, 1. Paralip. 28. 9. Psal. 7. 10. *q̄d dicitur in 575.*

219 In omni loco oculi &c.) Ne igitur pecces, o homo, nam DEVS ipse videt: cur non videret? qui fixit oculum: cur non audiret? qui plantavit aurem, Psal. 94. 9. Angelus custos tuus, Psal. 91. 11. DEI minister, Psal. 104. 4. addit: Conscientia (mille testes) reclamatione: diabolus (hostis generis humani) acculat. Proponit tibi quæso mi frater, qui ad peccatum sollicitaris, ante oculos Angelum tui custodem, omnium, quæ vel facis vel cogitas, assiduū spectatorem ac testem: DEVM inspectorem, cuius oculis omnia patent, qui sedet supra Celos, & intuetur abyssos: Et rem adeo faciam, ut homuncione teste palam facere pudeat, non vereberis coram Angelo tibi proximo, DEO, totoq; celitum choro spectante & execrante, facere? Phry, quo laboris?

220 Revela DOMINO opera, &c.) Notet hoc diligentissime Theosophia studiosus omnis: & tu qui Oras, quicq; Laboras in Scribilibus quovis. In omnibus, priusquam incipis, Theosophicè consule DOMINVM, & IPSE ERIT directorium tibi, vers. 119. 150.

221 Cor hominis disponit, &c.) DEVM promove re & annihilare cogitationes, actiones atq; labores hominum, pro lubitu suo, quotidiana testatur experientia. Verum igitur illud:

Ludit in humanis Divina Potentia rebus.

Inspirat IEHOVAH tam Benedictionem quam maledictionem, & operi & homini, cui ac quando vult, IPSE constituit Reges, atq; deponit: exaltat, humiliat: ædificat, destruit: Benedicit, maledicit: OMNIA in manu sua omnipotente, vers. 117.

222 Ita cor Regis, &c.) Si habes quod agas coram Principibus personis, in honorem DEI, Proximi aut Tutissimus utilitatem vergens, Theosophicè Ora atq; Labora, ut sis in AMORE DEI, (o artem Amoris Divini Divinam hanc, quam docet Amphitheatrum hoc nostrum) DEI amicus: amicus erit & Princeps, (si DEO placuerit quod quæris) clemens, gratus atq; benignus. DOMINVS enim quocunq; vult deflectet eos. Semper addendum: Fiat DOMINE tua voluntas.

223 Multi requirunt faciem Principis. Hoc est, ambulant familiaritatem & gratiam Principis. At consilium audi Prophetæ Regis, etiam aulici: Bonum est confidere in DOMINO, quam confidere in homine: Bonum est sperare in DOMINO, quam in Principibus, Psal. 118. 8. 9. DOMINVS DEVS est, qui dedit Danieli gratiam & misericordiam in conspectu Principis Eunuchorum: potest etiam, si vult, dare tibi.

224 Corda probat DOMINUS. IGNE quocq; crucis ac tribulationum scrutatur corda & renes, Nam IGNIS probat OMNIA.

225 Cum placuerint, &c.) Ut placeas DOMINO, in vijs SAPIENTIAE (vers. 2.) ambula: neminem enim diligit DEVS, nisi qui cum SAPIENTIA inhabitat, vers. 241. Et tunc coget DOMINVS inimicos tuos pacem inter te. Quare Achor dux filiorum Ammon, Iudith 5. 17. Non fuit, inquit, qui insultaret populo isti, nisi quando recessit a cultu DOMINI DEI sui. Quotiescunq; autem pœniterunt se recessisse a cultu DEI sui, dedit eis DEVS virtutem resistendi.

226 Sit igitur in DOMINO, &c.) Qui hoc fecerit, terq; quaterq; felix, tam in praxi quam theoria; necq; in æternum (quemadmodum cum SSA. Scriptura attestatur Experientia ipsa) confundetur. Hinc 2. Maccab. 8. 36. prædicabat Nicænor protector DEVM habere Iudeos, & ob ipsum INVULNERABILES esse, eo quod sequerentur Leges ab ipso constitutas.

227 Turris fortissima NOMEN DOM. Psal. 55. 14. Protegam eum. Quare? Quia cognovit NOMEN meum. Felix quisq; futurus, qui in admirationem, amorem & perceptionem eius rapitur. Hoc, cum Seth invocare discito, Gen. 4. 26. Cum Abram, Gen. 12. 8. 13. 4. & Abraham 21. 33. Cum Moysi, Exod. 34. 5. Cum Aaron & filiis eius, Num. 6. 27. Cum populo Israelitico, Deut. 26. 2. 28. 10. & 32. 3. Cum David & toto Israël, 1. Paralip. 13. 6. & 16. 2. & 8. Psal. 115. 4. Cum Solomone, 3. Reg. 8. 23. & 43. 2. Paralip. 6. 20. Cum Elia, 3. Reg. 19. 24. Cum Eliseo, 4. Reg. 5. 11. Cum Rege Asa, 2. Paralip. 14. 11. Cum Josaphat Iudice, 2. Paralip. 20. 6. & 9. Cum Iesu Syrach, 51. 14. Cum Ierem. Thren. 3. 55. Cum Azaria, in medio flammæ, Dan. 3. 26. Cum tribus viris, Sidrach, Misach, Abednago, in camino ignis ardentis, ibidem, 7. 52. Cum Sacerdotibus, 1. Maccab. 7. 37. Cum discipulis Christi & omnibus Sanctis ac pijs, Oratione Dominica, Matth. 6. 9. Item, Iohan. 14. 13. & 15. 16. & 16. 23. O DOMINE DEVS, quam Admirabile est Nomen tuum in Univerſa Terra, Psal. 8. Psallam Nomini DOMINI Altissimi, Psal. 7. 18. Laborabor

218 Omnes via viri mundæ sunt in oculis suis: sed qui ponderat Spiritus, est IEHOVAH.

219 In omni loco oculi IEHOVAE, contemplantur Bonos & Bonos.

220 Devolve ad IEHOVAM opera tua: & firmabuntur cogitationes tuæ.

221 Cor hominis excogitat viam suam: IEHOVAH autem dirigit gressum ejus.

222 Velut rivuli aquarum est cor Regis in manu IEHOVAE: ad omne quod vult, inclinat illud.

223 Multi quærun faciem dominantis: & a IEHOVAH proficiuntur iudicium uniuscuiusq;.

224 Est conflatorium argento, & caminus auro, at probat corda IEHOVAH.

225 Quum placuerint IEHOVAE via viri, etiam inimicos ejus pacatos reddit ei.

226 Quapropter sit in IEHOVAH fiducia tua.

227 Ut turris fortis est NOMEN IEHOVAE: ad ipsum currit justus, & exaltabitur.

228 Qui fidit IEHOVAE, impingvabitur.

229 Qui fidit cordi suo, est stultus: qui verò ambulat in SAPIENTIA, ipse evadet.

230 Mihi autem dedit DEVS, eorum quæ sunt in Natura veram cognitionem, ut Mundi constitutionem vimq; Elementorum intelligam:

& exultabo in te, psallam Nomini tuo Altissime, Psal. 9. 3. IEHOVAH est Nomen illi, Iudith 9. 10. & 16. 3. IEHOVAH ZEBAOth, DOMINVS EXERCITVVM est Nomen meum, Esa. 51. 15. Omnis quicunq; invocaverit NOMEN DOMINI (manifestatur hominibus in SAPIENTIA, Aeterna incarnata, IHSVH CHRISTO, Iohan. 17. 6.) salvus erit. Ioel. 2. 32. Actor. 2. 21. Rom. 10. 13. Huc referenda est Doctrina Cabalistarum de Nominibus DEI, & Decem SPHIROS (7. 238.) sive EMANATIONIBVS aut Numerationibus (ut vocant) DEI, quibus totus ELOHIM TRIVNVS, in Univerſitate rerum progressus est, quæsi ornamentis & vestibus tanta maiestate dignis, circumdatus, quorum fimbrias quoties ipsa mens beatorum Theosophicè attrigerit, toties responderet DEVS; tergit me aliquis: nam & Ego sensi virtutem de me exiisse. 7. 20. & 268. Egimus de hisce prima Amphitheatri huius figura: & DEO concedente, in explicatione illius, suo tempore, fustius tractaturi sumus. Quærat aliquis, cur introduxerim in Amphitheatrum hoc HEBRÆA: At certe, si sibi esset cognita vis Sacerdotij Decreti Zoroastri (Sacrorum Principis) huius, IN SACRIS NOMINA BARBARA (Hebræa intelligens) NVNQVAM MVTARET; id sinistrè haud interpretaretur.

223. Sanabitur. Impingvabitur, Corpore, Spiritu & Anima: ita, ut sit mens sana in corpore sano: Macro & Micro Cosmicè; internè & externè.

229 Qui confidit in corde suo, &c.) Qui innititur Præsentia suæ; imaginationibus, consilijs, laboribusq; fanaticis suis, superciliosè postposita LEGE SSA. Scripturæ, Naturæ Conscientiæq; suæ rectæ, Rultus est: (7. 273.) quare stultè ambulabit in omnibus vijs suis. Tu Cabala, Mageia & Alchemia Studiosè, ad Lapidem Lydium hunc te examinato. Vis de vers. 150. Obtempera Theosophicè monenti.

230 IPSE DEVS mihi dedit. Quis? DEVS:

2 Omnes via hominis patent oculis ejus: Spirituum ponderator est DOMINVS.

3 In omni loco oculi DOMINI, contemplantur Bonos & malos.

3 Revela DOMINO opera tua, & dirigentur cogitationes tuæ.

9 Cor hominis disponit viam suam, sed DOMINI est dirigere gressus ejus.

21 Sicuti divisiones aquarum, ita cor Regis in manu DOMINI: quocunq; voluerit, inclinat illud.

29 Multi requirunt faciem Principis, & iudicium a DOMINO egreditur singulorum.

17 Sicut igne probatur argentum, & aurum camino; ita corda probat DOMINUS.

16 Cum placuerint DOMINO via hominis, inimicos quoq; ejus convertet ad pacem.

22 Sit igitur in DOMINO fiducia tua. Turris fortissima NOMEN DOMINI: ad ipsum currit justus, & exaltabitur.

28 Qui sperat in DOMINO, sanabitur.

26 Qui confidit in corde suo, stultus est: qui autem graditur Sapienter, ipse laudabitur.

Sap. 7. 17. IPSE DEVS mihi dedit: horum quæ sunt Scientiam veram, ut sciam dispositiones orbis Terrarum, & virtutes Elementorum:

non diabolus, non Spiritus malignus, nigromantici familiaris. Omne enim datum optimum, & omne donum perfectum, desursum est, descendens a Patre Luminum, Iac. 1. 17. non a principibus tenebrarum. Obtenebrat nebulo iste mentem, non illuminat: excæcat, & videre non facit Veritatem: quia pater est mendacij, & spiritus divisionis, non Unionis. Vide 7. 17. & 215. Horum quæ sunt) Entium, quæ revera sunt & extant, hoc est, Rerum Divinarum & humanarum: Operis de Mercava, & de Beresith, ut loquuntur Hebræorum Mecubalim, id est, qui acceperunt a DEO. Scientiam veram) Non opinionem, sed scientiam; a mendacio erroreq; omni longè remotam. Est enim omnium rerum (ut statuunt viri docti) sub Celo commotantium, non humanitus (7. 175.) quam verè scientiam vocamus, sed opinio potius. Quapropter apud solum DEVM (Legem atq; Doctrinam Amphitheatri huius) quærenda, ab eo solo expectanda. Opinatur pleriq; Sciunt paucissimi, Non Scit, qui opinatur. Ut sciam.) Quæ, Qualia & Quanta? Non Divinorum dumtaxat mysteria, verum etiam OMNIA, sicuti ex sequentibus patebit. At quomodo? iterum quæres. Immediatè, respondeo, & mediatè, juxta DEI liberissimam voluntatem; Et quidem, Theosophicè; Physicè; PhysicoMedicè; PhysicoChemicè; PhysicoMagicè; HyperphysicoMagicè; Cabalisticè: Lege atq; Doctrinam Amphitheatri huius totius. Sunt vocabula, quæ recensui, pauca, atramen eorum sensus latissimè sese diffundit. Definitiones petis: recte; do. THEOSOPHIA est Theologia, in ternario; (hoc est, Biblicè, Macro & MicroCosmicè) Catholica, IEHOVAE Mirabilis mirifica. (7. 115. & 217.) Vox DEI in Omnibus, per Omnia, de Omnibus, ad Omnes. (7. 85.) PHYSICE est Mundi utriusq; hoc est, Majoris totius, & Minoris, (secundum corpus & Spiritum, quæ habet ex MacroCosmo) Traditione, Naturæ & Arte, Univerſaliter ex & in SSA. Scripturæ, Lapide Philm, &

Nobis ipsis; Particulariter ex & in partibus utrorum; cognitio & tractatio. PHYSICOMEDICINA est ars cognoscendi Librum Naturæ (Macro & MicroCosmicè) magni: ita, ut legere possis (tam Univerſaliter, quam particulariter) Tesmerisplum in Mundo majore; & contra Mundum majorem in Teiplo: ad humani corporis sanitatem tuendam, morbosq; profligandos. (7. 233.) PHYSICOCHEMIA est ars, methodo Naturæ solvendi, depurandi & ritè reuniendi Res Physicas; Univerſalem (MacroCosmicè Lapidem Philm., MicroCosmicè, corporis humani partes: ablit tamen calumnia de pristinâ figura reddenda;) & particulares, globi inferioris, OMNES. MAGEIA Vetustissimorum Sapientum (qui Peris Magi, Græcis Philosophi, Latini Sapientes, Indis Gymnosophistæ Græcè & Brachmanes, Aegyptijs Sacerdotes, Hebræis Prophetæ & Cabalisticæ, Babylonjs nec non Assyrijs Chaldei, Celtis Gallis Druidæ, & Bardi & Semnothei appellabantur) UNIVERſALITER sumta, idem est quod Studium apud Hebræos Cabalæ summè perfectum & absolutum; cum in Divinorū cultu, Spiritualium tractatione atq; cum ijs conversatione, & Naturalium investigatione, pte ac Sapienter confisteret: Quamvis hi, in uno eodemq; studio, Duce benigniore, longè præcurrerent illos. At, PHYSICOMAGEIA (opus tantum de Beresith, hoc est, Sapientia Naturæ, vers. 48. Iest Naturæ artiificio (Macro & MicroCosmicè) mirifica præcandit ratio. HYPERPHYSICOMAGEIA (respectu Naturalis, & Doctrinæ causæ, sic dicta) est cum Angelis bonis, flammis DEI ministris, sub modo delegata: a IEHOVAH administrationis, tam vigilando quam dormiendo, mediâtè & immediatè, pia & utilis conversatio. CABALA est Divinæ revelationis, ad salutiferam DEI, & Maschiach agnitionem; Formarum separatarum, Naturæ (in Macro & MicroCosmo) Nostriq; ipsius cognitionem, unionem, & fructificationem; nec non SSA. Scripturæ intellectum verum; vel immediatè, aut medio conveniente (quo Divina humanitas sentire possumus) tam Univerſaliter quam Particulariter, Theosophicè fortita, RECEPTIO. En habes. Expositiones necessarias & sufficientes, suo (DEO juvante) tempore, filijs Doctrinæ abundantè exhibebit Amphit: hoc nostrum Philosophicè explicatum. Hisce, in præsentia, contentus esto: nec calumniare, quæ nescis. De Mageia, Alchemia, Cabala, Vir aliis in Disciplinis communiorebus satis doctus, (nomen reticeo, ut honori ipsius consulam) admodum jejune censui in suis poematibus. *Ein jester judicir von einem dinge / wie es vorliehet.* Tales mihi feri misericordiam potius merentur, quam reprehensionem. Nihil enim scommata illorum derogant veritati; cum potius tancant abutum (quoniam tollit rei substantiam) quam utrum legitimum ac verum. Eodem modo posset etiam (sed quoniam iure) murt nota hæresim SSA. Scripturæ. ADDO: Quæret aliquis: Vndenam habes, quæ in Amphitheatro hoc tuo nobis proponis? Cum Sapiente nostro ingenuè respondeo, (& quidem eo lubentius, ut satisfaciā Aristarchis quibuscunq; nec tamen quicquam a me arroganter dictum volo, de quo in optima & solenniiori juris forma protestor) MIHI DEDIT DEVS: A DOMINO ACCEPI: tam immediatè, quam mediâtè. At quomodo quæso, iterum inquires? Dicam. Audistiantea, nimirum, Theosophicè, Physicè, PhysicoMedicè, &c. ut supra. Nam, Philosophorum variorum populorum, tam vetustissimorum & veterum, quam Neotericorum monumenta, Symbolicè aut mysticè, hieroglyphicè, figuratè, ænigmaticè, parabolicè, allegoricè, arcanè, selectè vel manifestè, scripta, picta, scripta (domi & foris) ego ipse & per alios (emptione, commutatione, &c. prout fieri potuisse tempus & occasio concedebant) conquisivi, perlustravi: Libros Theosophorum, Cabalistarum, Magorum, PhysicoChemicorum, hoc est, verè Sapientum, nec non Ethnicè Philosophantium non illuminatorum aut Sophistarum evolvi, relegi & iterum legi: suspirijs votisq; Christianis licitis atq; concessis optavi, invocavi, oravi; aperuit (res ipsa loquatur) qui solus dignus IHSVH SAPIENTIA PATRIS, non solum hosce, quos dixi, verum etiam Librum DEI in ternario Catholico, qui est, SSA. Scriptura, & Mundus utriusq; major & minor, removitq; signacula ejus, (7. 207. & figura Amphitheatri huius secunda) ita, ut Liber Librum adhuc de die in diem explicet atq; interpretetur. In officina vulcani, ab anno inde usq; ætatis meæ decimoquinto, indefessè laboravi, sumptibus (certè non exiguis, tamen gratia DEO) proprijs, solus & cum socijs, fidelibus mihi ac infidelibus, jam dextrè, jam sinistrè: quomodo enim bene, qui nunquam malè? Docuerunt, quæ nocuerunt. Observavi, quæ Natura (obstetricante Arte) docebat: o fructuosissimam Cabalam PhysicoChemicam hanc! Sermones, labores, cum meos tum aliorum mentisq; præfagæ conceptus, sedulo annotavi. Meditatus sum gnæviter die ac nocte super hisce quæ videram, legeram, audieram, didiceram; stans, sedens, decumbens, recumbens, ad Solem, ad Lunam, ad ripas, flumina, in pratibus, montibus, silvis, nemoribus, etiam ad lampadem patheticè memoventem: vixi ac contuli (a quovis enim discendum non ineptè rebar) cum senibus, juvenibus, Religiosis & laicis: cum Principibus, & alto stemmate natis; doctis atq; indoctis; simplicibus, & pelle vulpina tectis; prudentibus, insipientibus; rusticis, ac idiotis, cum divitibus, pauperibus, cum Theo-

cum Theophrastis atq; Theophrastis; bonis, malis; albis, nigris: (Non enim scientia mali, sed usus damnat) cum theoricis aut contemplativis exercitiis, practicisq; expertis; cum mechanis, quorum officinas frequenter visitavi; **Solus mit den weit vnd tieffgeleitet/hoc est, nautis atq; montanis, als hochgeleitet:** cum Iudeis, Christianis, sectariis, imò atheis; audivi omnes, spernebam nullum: Bonum feci vultum (juxta Raij mundi consilium utilissimum) ijs, qui vadunt per mundum, nam non pauca bona reperi apud nonnullos: sub purpura, serico & holoserico (fatear veritatem) interdum latuisse stultitiam, contra, sub pallio fordido nonnunquam Sapientiam, non semel sum expertus. Non pudeat te pauperis Sapientis, aut malè vestiti, fradeo: Succurre egeno, te non poenitebit. Theophrastice consilui DEVM, & observavi cum loquentem ac respondentem in SSA. Scriptura, Natura, Memetipso: cujus SPIRITVS Sancti monitis ac ductu habebam donum discretions Spirituum, (1. Corinth. 12. 10.) & sensum ad discretionem boni ac mali, (Hebr. 5. 14.) ut Bonum (quod propono) retinueram, malum (quod expurgavi) rejeceram. Sum diu peregrinatus; invisi alios, quos experientia aliqvid scire ac judicio valere confirmat autumabam, nec semper frustra: nam IEHOVAH, mihi benigno, corda eorum scilicet movente, disponente ac inclinante, de mysticis, arcanis, secretioribus (ovantes nonnulli se nactum doctrinæ filium, attentum, & veritatem sitientem) absq; velamine mecum amice disputarunt ac contulerunt: Musæa & biblicæ thecæ perlustrare, Laboratoria contemplari, labores aspicere, non inviti concesserunt; quæ sumptibus magnis laboribusq; Herculeis plurimos per annos indagassent, fraternè manifestarunt: Preparata, (inter quæ DEI, DEVM testor, ordinatone mirabili, ab uno habui LEONEM VIRIDEM Catholicum, & SANGVINEM LEONIS, hoc est, AVRVM non vulgi sed PHILOSOPHORVM, oculis vidi meis, manibus tetigi, lingua gustavi, naribus olfeci: o quàm mirabilis DEVS in operibus suis!) preparata, inquam, donoderunt, quibus apud proximum meum egenum, in calibus desperatissimis, fructuosissime sum usus; & modos præparandi (IEHOVAE in finitum misericordis) sincere revelarunt. Ita oportuit, juxta Pauli 1. Thess. 5. 21. doctrinam, omnia probare; quæ bona, tenere. Ita oportuit me discere, addiscere, philosophari: nam pars minima horum in universitatibus Academicorum docetur & discitur. In Univeritate DEI Peripateticè, hoc est, circum ambulatoriè nobis studendum atq; discendum. Hæc methodus mirabilis, quæ dedit mihi DEVS Mirabilis: hæc via, quæ (ut scirem, non opinarer), ambulavi. (verf. 71. & 115.) Qvis dedit Solus, inquam DEVS, immediatè & mediatè: subdelegatè tamen Natura, Ignis, Ars, Magistri tam vivi, quàm muti; corporales & spirituales boni, vigilando ac dormiendo. (verf. 68. & 115.) Quapropter in humilitate Christiana, cum virgine beatissima animo grato jure cano: fecit mihi magna, qui potens est, Luc. 1. 49. Dicoq; cum Propheta Regio: Misericors & misericors DOMINVS NVS, Longanimis & multum Misericors. Non in perpetuum irascetur, nec in æternum comminabitur. Non secundum peccata nostra fecit nobis, nec secundum iniquitates nostras retribuit nobis. Quoniam secundum altitudinem Cœli à Terra, corroboravit Misericordiam suam, super timentes se. Quantum distat ortus ab occidente, longè fecit à nobis iniquitates nostras. Quomodo miseretur parer filiorum, misericors est DOMINVS timentibus se: quoniam ipse cognovit figmentum nostrum. Recordatus est, quoniam niam pulvis sumus. Psal. 103. Verum & certum esse hoc firmiter credo, quòd timentis DEI nomen non amittit is, qui per Penitentiam Christianam (quæ est, timere DEVM, & recedere à malo, Verf. 103.) à peccato semper resurgit. COLLARIUM: Rex Geber (ut videre est ex ejus libro Divinitatis) post multos & varios in Alchemia frustra ac vanè exanthlato labores, eadè Lapidis Philosophici catholici unici (posiunt quidè esse tot Lapidis, quor Res, attamè particulares: ex speciali, nō nisi speciale; ex particulari, nō nisi particulare; Univerfale ex univerfali; particularissimus, est solacissimus.) materia unica, in trinitate catholica, vera, Præparandiq; modo legitimo, visione somnij unius (quod facere DEO facilitum, & impetrare credenti Theophrasticeq; Oranti & Laboranti non impossibile) Divinitus fuit institutus. Auctor Rosarij magni depinxit totum opus usq; ad complementum, licet tum temporis ultimus non viderit, nisi usq; ad LEONEM: scio, inquit, (Influentia doctus

231 **Initium & consummationem & medietatem temporum, vicissitudinum permutationes, & consummationes temporum.**
232 **Morum mutationes, & divisiones temporum, anni cursus, Stellarum dispositiones.**
233 **Naturas animalium, & vias bestiarum, vim ventorum, & cogitationes hominum, & differentias arborum, & virtutes radicum.**
234 **Et quæcunq; sunt absconsa & improvisa didici: omnium enim artifex docuit me SAPIENTIA.**

Divina, Lumineq; ductus Naturæ) quia de necessitate Opus ad talem pervenit Naturam. Et impossibile est hoc sciri, nisi à DEO sciat, aut à Magistro, qui eam doceat. Bernhardus Comes Tres viñanus usus eadè discendi methodo, quæ ego, artem callebat biennio anteqvam laboribus abolveret eam. Bonus Loma bardus Ferranensis Margaritam scripsit præciosam novellam, priusquam Lapidem Catholicum Benedictum plenariè præparasset, dicens cap. 15. operis citati: Sapientum plurimum libros vidimus, & juxta posse nostrum & modicum ingenium studimus, quævis operationi & labori fuimus raro dediti: &c. Vide ipsum. Sic, Dionysius Zecharius, aliq; plures in eodem studio currentes, &c. (Divina favente Clementia) acceperunt, Methodo, quæ dixi (veritatem absq; gloria cur non faterer) dedit mihi, quæ scio & scribo, DEVS: ILLE, qui operatur OMNIA in Omnibus, dedit mihi SAPIENTIAM, ut sciam aliqvid de mysticis, arcanis atq; secretis SSA. Scripturæ, Mundi: utriusq; & quævis non in gradu summo, tamen in eo, pro quo habeo cur humiliter gratias agam DEO. (Verf. 80.) Unicusq; enim, inquit Paulus, Roman. 12. 7. datur manifestatio Spiritus ad utilitatem, &c. Verf. 217. Hæc autem omnia operatur unus atq; idem Spiritus, dividens singulis prout vult: cuius NOMEN fit Benedictum in seculum seculi. Omnia habent tempus suum, Eccl. 3. Tempus hæcenus fuit, methodo præfata, discendi: Tempus nunc est, ut inferiam me

18 **Initium, exitum mediumq; temporum, solstiorum vicissitudinem, ac temperatum varietatem.**
19 **Annorum circuitus, ac situs stellarum:**
20 **Naturas animalium, irasq; bestiarum, ventorum vim, & cogitationes hominum, differentias plantarum: radicumq; facultates.**
21 **Omnia deniq; quæ sunt recondita & aperta cognovi: nam omnium artifex SAPIENTIA me docuit.**

morie meæ, scribendi, pingendi, annotandi: Tempus (DEO volente & dante) in posterum erit, OMNIA In Oratorio & Laboratorio ad finem completum perducendi, usumq; trium, videlicet Divinum, Macro & microcosmicum, perfectè tranfieri. Phy diabolus. Faxit DEVS, Amen. Dispositionem orbis terrarum.) Mundi constitutionem; quomodo factus sit Mundus, Vide Verf. 108. cum aliq; sequentibus. Si EN S catholicon trium primū, de quo fig. Amph. hujus terra, ritè considerares, ejusq; reliquias quæ DEVS catholicè posuit atq; concludit in massam peculiarem, reservavitq; in usus Theophrastice Sapientis, Physico-Chemicæ scires tractare in Laboratorio, ad sensum (sic enim voluit & ordinavit DEVS, experientia teste) tibi appareret Mundi ELOHIM CREATORIS artificium constituendi (non dico, creandi) mirabile totum. Hinc noluisse discito, quæ sit MAGNESIA Phil. Physico-Chemicorum Catholici sui Catholica. Vnum si per totum noveris, etiam alterum. Tūc intelliges, quæ annotavi Verf. 48. 71. 115. & quarta Amph. hujus figura, ubi de Lapidis Philosophici egi usu trium. Hæc videre, est non nisi Sapientis. Propter mundi ingrati tudinem in vitus cogor (DEVM testor) digito compescere labellum. At tamen filius doctrinæ figuris Amph. hujus secunda & tertia fideliter inservi, inserviāq; sequentibus hinc. Nam Virtutes Elementorum) Et fructum eorum, quos produxerunt Gen. 1. Hos te quocq; docebit usus Physico-Medicus, analysi physico-Chemica præparatoria præmissa.

231 **Initium & consummationem & medietatem temporum, vicissitudinum permutationes, & consummationes temporum.**
232 **Morum mutationes, & divisiones temporum, anni cursus, Stellarum dispositiones.**
233 **Naturas animalium, & vias bestiarum, vim ventorum, & cogitationes hominum, & differentias arborum, & virtutes radicum.**
234 **Et quæcunq; sunt absconsa & improvisa didici: omnium enim artifex docuit me SAPIENTIA.**

Myfica, arcana, & secreta revelat SAPIENTIA DEI.

* TRIA sunt, quæ primordialiter constituunt MUNDUM, ut docent

1. MOSEH:	2. HERMES, & antiquissimi SAPIENTES:	3. PHILOSOPHI antiqui:	4. PHYSICO-CHEMICI:	5. Hic sic accommodari possunt QUATUOR ELEMENTARUM
1. TERRA ET AQVA: Terra unctiosa, lenta, tenax & glutinosa, Aqua circum & superfusa; ut ex duobus hinc Elementis (sic dictis, quæ si hylentis) Aqua illa moles, unum tantum CORPVS tunc extaret.	1. CORPVS: dictum, Inferius.	1. MATERIA; TAH; Patiens.	1. SVLPVR & SAL; NATVRÆ: h. e. Terra pinguis, Aqua sicca, non unctiosa, ma- nufaciens mas- nus.	1. TERRA & AQVA.
2. CELVM. (Verf. 277. & Quæst. 6. fig. Amph. hujus tertia.)	2. SPIRITVS; Mundi, æthereus, qui est corpus spirituale, & Spiritus corporalis, omnia permeans, Superius.	2. MEDIVM; Quod est, quasi non corpus, sed quasi jam Anima, five quasi non Anima, & quasi jam corpus, conjungens duo extrema. Huc, loco Principii posuit Aristoteles (privatus lumine veritatis) suam Privationem, Effectum pro causa.	2. MERCVRIVS. h. e. Spiritus æthereus, operans pro Natura scintillarum NATVRÆ quibus conjungitur: ad similitudinem Planetæ & in firmamento. Vnde sibi nomen.	2. AER ET IGNIS.
3. RVACH ELOHIM, h. e. Spiritus DEI incubans Aqvæ, Gen. 1. (vide Verf. 277. & Quæst. quæ tam, figu. Amph. hujus tertia.)	3. ANIMA; Mundi: quæ viriditas benedicta, res cunctas faciens germinare, Leo viridis: Duenech viride.	3. FORMA; Mogq; quæ dat ESSB rel: Agens.	3. NATVRÆ: Essentia.	3. ESSENTIA QUINTA.

COROLLARIUM:

Si horum trium PRIMORVM conditiones diverso Physicè, Physico-Chemicè &c. consideraveris respectu, & quidem primò vel per se, aut invicem mixta: 2. In abstracto, vel in cōcreto: 3. Purè, impurè: (Est enim Sulphuri excrementum pingve, fuliginosum: Sal, terra lurda; Mercurio, phlegma.) 4. In soluto, volatili, aut fluxili; in coagulato, five fixo: tūc ex labyrintho objectionum felicitè poteris te extricare. Sufficiant hæc in præsentia filio DOCTRINÆ.

ic, monoculus manebit & claudicans in Medicina. Hoc Philippus Theophrastus Paracelsus à tenebris oblivionis in lucem fructuosissimè revocavit. Iohann. Baptista Porta Neapolit. in Phytognomonis aliquomodo explicuit. Ego (post Paracelsum primus omnium, Phytognomonicæ Portæ in Germania nondum extantibus nec visis) ex consilio & decreto Amplissimi Collegij Medici in Basiliensi Academia pro Doctoris gradu in Medicina consequendo, IEHOVAH summo juvante, Thefibus alixix viginti octo, publicè docui atq; defendi, Anno Christi 1588. die 24. Augusti; defendamq; pro viribus in gloria atq; honorem DEI Mirabilis (auxilio ejusdem) donec vixero. Virtutes radicum.) Analysis Physico-Chemica multum in hoc adjumenti præstare potest.

234 **Quæcunq; sunt absconsa &c.)** Mysticè, arcanè, secretè, in SSA. Scriptura, in Natura, & deniq; in vita communi. Omnium enim artifex docuit, &c.) Tām mediātè, quàm immediātè: At quibus, quæso, auxiliis, vel quomodo? Responsum sufficiens accipis palsim in Prologo hoc, figuratq; Amphith. hujus quarta. Doce me, obsecro, Ruach Hlochmahel, Spiritus SAPIENTIAE DEI, (Verf. 77. & 107.) à te solo (in posterum, sicut hæcenus) erudiri, institui ac informari cupio, fitto, opto. Vos qui estis mysteriorum DEI percontatores secretorumq; Naturæ res conditorum investigatores, imò omnium quæ sunt absconsa & improvisa, vos, inquam, fraternè admonéo, ut nequæquam accedatis Nigromanticos, Spiritus mali,

SPIRITVS
SAPIENTIAE

SAPIENTIA
quid.

ritus malignos, familiares diabolicos in Angelos lucis se transfir-
gurantes, 2. Corinth. 11. 14. fugite, fugite (vadeo) istos: cum
SAPIENTIAE vera studio venient vobis OMNIA Bo-
na; (v. 211.) Hanc Lege & Doctrina Amphitheatri hujus quae
rite unicam, hanc audite solam: Nigra cum suo magistro orco
lingvite. Danielicè discitote rerum absconditarum revelatio-
nes quare apud DEVM, cujus methodum reperietis Dan.
2. 17. & sequentes. Item, Fig. Amphit. hujus quarta.

235. Est illa Spiritus, &c.) Est & dicitur *πνεῦμα* *novus*
πνεῦμα *novus*, Vnigenus sive unigenitus, & Multiplex,
quod ab illa simplici Vnica; DEI Natura ortus & profectus,
se per has Mundi partes innumeras quasi per ramos diffundat.
Multiplicitas huic Spiritui DEI etiam tribuitur ob varietatem
virtutum ac virium Rebus infusarum, in quibus versatur. Vide
vers. 207. & Fig. Amphitheatri hujus 3. Quarta, 4. & 6. Grata
DEO, rectè inquit Augustinus, in pluribus unitas; & (addo
ego) in unitate pluralitas. Subtilis Tenuis, nulla mole
crassitieque corporea gravatus, sed levis atque expeditus; & pro-
pterea *ἐκλυψης*, id est, Mobilis, in quo summa est celeritas.
Illustris, Splendidus ac lucidus, vers. 238. & 239. Incoquin-
natus, Incontaminatus, hoc est, purus, omni labe maculaque
vacuus. Nam cum Natura sit lucidus & splendidus, splendo-
rem habet purum: sicut Ioh. Epist. 1. cap. 1. 15. DEVS Lux
est, in eo nullae sunt tenebrae. Expeditus, Prohiberi ne-
scius; aut, qui non possit prohiberi; nam vi sua pervadit omnia,
impedimenta perumpit.

236. Certus, securus.) Tutus, sollicitudine vacuus, quie-
tus & tranquillus. Omnipotens, Qui omnia potest, sive
omni potentia praeditus. Est enim Spiritus DEI Omnipotens
tis. Qui, nisi DEI esset, Omnipotens esse non posset.

237. Nullus est motus, &c.) Omni motu mobilior SAPIENTIA,
id est, celeritate motus sui omnem motum vincit, vaditque per OM-
NIA, propter suam puritatem & subtilitatem. Hic, fili, meditare,
quid sibi voluerint Sapientes de MOTU PERPETVO Philo-
sophantes. Hic MOTVS (loquar cum Hermete, ex tabula, à
VIRIDITATIS Benedictae fecunditate, quae VENVS Philoso-
phorum, ob cuius tractationem conscriptio illius instituta, sic ap-
pellata Smaragdina est totius fortitudinis fortitudo fortis: Quia
vincit omnem rem subtilem, & omnem rem solidam penetrat.
OMNIA animat, vivificat, Sapienter movet, Potenter conservat.
NATVRAM (quam veteres omnes & orthodoxi patres verissi-
mè & pientissimè affirmarunt *des* *quod* *h. e.* *vocem* *DEI*) si
Theosophicè noveris, & in abstracto, & in concreto, universalis
te & particulariter; nostri (crede veridico) MOTVM PER-
PETVVM Sapientum. Ad verum te relege 112. & 230. Ter-
tiatque Amphitheatri hujus figurà Lapidis Philm, definitionem ac
expositionem. Ibi studere memento: DEVM Orans, ut
Theosophicè cooperans, veritatem tibi inspiret atque ostendat.
Multos novi in Aulis Dominantium, Motu perpetuum lignum,
Chalybeumque, &c. mechanice (ah frustra) quarentes: si Ssm.
SCRIPTVRAM, NATVRAM & SEMETIPSOs inda-
gassent Theosophicè, Physicè, Physico-Medicè, &c. Ve est 2. & 3.
Amphitheatri hujus figuris, revera invenissent MOTVM
non solum perpetuum, verum quoque Aeternum, Divinum &
Naturalem, in Mundo utroque, Sapientum. Hunc CATHOLIC-
CON, solum verum, vanus non percipit vulgus, Spiritu seductis-
onis impeditus. Cæcus cæcum ducit, quapropter vani labores
eorum, Motum movendum exhibent phisita, non moventem.

238. Vapor.) Spiritus: Ruach, ut vocant Hebraei. Virtutis DEI
Essentia Divinus: OMNIA in OMNIBVS. v. 248. Enophi! Es-
sophi! profunda! profunda! Obmutesco. Hoc non recitebo: Cum
SAPIENTIA hac incarnata typicè confer Lapidem Philm, quvis,
qualis & quantus sit ille; & contra: reperies harmonià mirabili
hac Servatoris Mundi majoris cum Salvatore Mundi minoris
myterium (VAPORIS VIRTUTIS DEI EMANANTIS IN
UNIVERSVM) mirandum: de quo praestat filere, quam mundo
immundo margaritas projicere pedibus cõculandas. *κατ' ἐξουσίαν*
VTERQUE sic nominatur. Nam, VT scimus aliàs ex Paulo ad
Coloss. 1. 20. DEVM per FILIVM (*θεοῦ γεννητόν*)
reconciliare cuncta, & pacificare per sanguinem crucis ejus (est
enim crux Sancta Christus ipse crucifixus, fig. Amphitheatri hujus
prima, CRVCIFORMITER vincens diaboli regnum, in quo
veterum Magorum charactere & nos Theosophicè vincemus) quæ
sunt in terris, & quæ in celis: Et ad Eph. 1. 10. Instaurare omnia,
quæ in celis sunt, & quæ in terris, hoc est, non solum Angelos, So-
lem, Lunam, Stellas, aërem, sed & terrestres bestias, arbores, her-
bas, Terram ipsam, Mare, fluvios, fontes, & quæ in aquis vivunt:
Maledicta enim terra propter hominem, Gen. 3. 17. Quamobrem
etiam ingemiscit CREATVRA pro liberatione, simulque nobis
cum parturit in hoc tempus, &c. Rom. 8. 22. clamans voce sua:
Libera nos à malo: (Sanguis Christi, revera, haud sine mysterio
profusus in terram) Ita Experientia constat, FILIVM MVNDI
MAIORIS CATHOLICON (*θεοῦ γεννητόν*) etiam mirificè
extendere vires, & operari in genus humanum. Vtinam Theo-
logi nonnulli, hodierno die parùm Christianè disputantes, in
hoc (veneriores imitantes Patriarchas, Cabalistas, Magos aut
Sapientes) operam quoque collocarent suam, ut discerent legere,

235. Est enim SPIRITVS in ea Intelli-
gens, Sanctus, Simplex, Multiplex, Subtilis,
Mobilis, Illustris, Impollutus, Perspicuus,
Innoxius, Boni studiosus, Acutus, Expedi-
tus, Beneficus,

236. Humanus, Stabilis, Certus, Securus,
Omnipotens, Omnia perspicuus, atque
per omnes Spiritus intelligentes, puros sub-
tilissimosque permeans.

237. Nullus enim est motus, quem agili-
tate sua non superet SAPIENTIA: quæ
propter suam puritatem per OMNIA per-
tinet ac permeat.

238. EST enim VAPOR VIRTUTIS
DEI & DEFLVXVS GLORIAE
OMNIPOTENTIS SINCERVS:
quapropter nihil polluti in eam cadit.

239. Etenim LVCIS AETERNAE
SPLENDOR EST, atque SPECV-
LVM VIRTUTIS DEI, nulla ma-
cula aspersum, EIVSQUE IMAGO
BONITATIS.

240. Quum autem vnica sit, OMNIA
potest in seipsa; manens innovat OMNIA,
ac singulas per ætates in sanctas se transfe-
rens animas, AMICOS DEI PRO-
PHETASQUE efficit.

241. Neminem enim diligit DEVS, nisi qui cū
SAPIENTIA consuetudinem habet.

242. Est enim IPSA speciosior Sole, supraque
omnem astrorum situm collocata, & luci
comparata prior invenitur.

243. Hanc enim nox excipit, SAPIEN-
TIAM non vincit malitia.

videre, tangere, cognoscere MASCHIAM typo reali in Libro
Naturæ Catholico; veracius certe (lumine sic simul ducti Naturæ
SPIRITVS SAPIENTIAE manu) quam verbosa
disputatione cognoscere & deprehendere Doctrinam de
DEO, Christi persona, officio, omnibusque Christianæ Religionis
articulis. Liber enim Naturæ explicat librum SSmæ Scripturæ:
Et contra. Discite ergo nosse SAL SAPIENTIAE
ANTIQUISSIMVM, VITRIOLVM NATVRÆ CA-
THOLICON, quod Catholice reperitur in sola SAPIEN-
TIAE MINERA: & OMNIA in OMNIBVS Theoso-
phicè noveritis. Et, quamvis secundum seculum nihil igno-
mintus ferè, despectus, inhonoratus Minera hac; tamen, quam
mundus contemnit, hanc glorificat Theosophus. Vide vers. 48.
115. 230. & Amphitheatrum hoc passim totum. Largire mihi,
o IEHOVAH, intus ne paveam, foris ne formidem Theoso-
phistarum fulmen, Amen. Scis, quod suam veritatem. Eman-
tatio.) Emanationes DEI Cabalisticè ex sacris fontibus nu-
merant DECEM, quas appellant SEPHIRVTH, sive (ut Hes-
braeorum multi hodie pronunciant) SEPHIRVS, hoc est, Num-
erationes aut Emanationes, inter quas SAPIENTIAM loco
numerant secundo. De quibus partem consule Amphitheatri
hujus primam, & passim Cabalistarum scripta. Vide v. 227.
Ex DEO emanans certe Divinum; SAPIENTIA, DEI
Emanatio est; quare Divina, æterna. Emanationes DEI,
scintillæ & radij Divinitatis. Observanda phrasæ, Ego ex
DEO processi, Iohan. 8. 42. Misisti me, Exivi à patre, Ioh.
17. Ex hoc Emanationis loco firmatur definitio Philosophiæ ves-
tæ, v. 17. Claritatis Omnipotentis, &c.) Hinc SAPIEN-
TIA incarnata, Ioh. 12. 4. Pater, ego te clarificavi super terram;
opus consummavi, quod dedisti mihi, ut faciam; & nunc clari-
fica me tu pater, apud te metipsum, claritate, quam habui, prius
quam Mundus esset, apud te. Et paulo post: Quia à te exivi,

22. Est enim ILLA SPIRITVS
Intelligens, Sanctus, Unicus, Multiplex,
Subtilis, Disertus, Mobilis, Incoquinatus,
Certus, Svaris, amans Bonum, Acutus, qui
nihil vetat benefacere,

23. Humanus, Benignus, Stabilis, Firmus,
Securus, omnem habens virtutem, Omnia
prospiciens, & qui capiat omnes Spiritus:
Intelligibilis, Mundus, Subtilis.

24. Omnibus enim mobilibus mobilior est
SAPIENTIA: attingit autem ubique, pro-
pter suam munditiam.

25. VAPOR enim EST VIRTU-
TIS DEI, & EMANTIO QUAE
DAMEN CLARITATIS OMNI-
POTENTIS DEI SINCERA: &
ideo nihil inquinatum in eam incurrit.

26. CANDOR EST enim LV-
CIS AETERNÆ, & SPECV-
LVM SINE MACVLA DEI
MAIESTATIS, & IMAGO
BONITATIS ILLIVS.

27. Et cum illa sit vna, OMNIA po-
test. & in se permanens OMNIA innovat,
& per Nationes in animas Sanctorum
se transformat, AMICOS DEI &
PROPHETAS constituit.

28. Neminem enim diligit DEVS, nisi
cum, qui cum SAPIENTIA inhabitat.

29. Est enim HÆC speciosior Sole, & su-
per omnem dispositionem Stellarum; & Luci
comparata, invenitur prior.

30. Illi enim succedit nox: SAPIEN-
TIAM autem non vincit malitia.

hoc est, emanavi. Nihil inquinatum.) Antecedentia cum
consequentibus, Prologum cum Amphitheatri figuris hujus, &
contra, Sapienter (ut sapias) conferre dico: ex hoc funda-
mento quoque intelliges, cur LAPIS PHIL. catholicus phys-
ico Chemicus diabolicis resistat potestatibus; aliisque non mi-
nus præstantia mirificè operetur innumera. Vide figuram Am-
phitheatri hujus quartam.

239. Candor lucis æternæ.) LVX divina, æterna, ab
æterno (certè) non fuit sine candore: erit igitur SAPIENTIA
(de qua agitur hic) æterna. Hæc illa lux in tenebris lucens,
quem tenebrae non comprahenderunt, Ioh. 1. 4. Speculum
sine macula, &c.) Super hoc SPECVLO ejusque typo reali in
Macro & Micro Cosmo, tam particulari quam universali, SE-
CRETISSIMO, Harpocraticè meditare. Vide vers. 20.
Pari (quamvis vellem) non omnia licet, propter Mundum im-
mundum. Maneat igitur mysterium hoc alta mente repositum.
Quid fuerint VRIM & THVMIM, Exo. 28. 30. percontare:
DEVS coeli, qui revelat mysteria, Dan. 2. 28. dare potest, cui
vult. Imago bonitatis illius.) Hæc IMAGINE Theo-
sophicè utitur Christiano Cabalista; absint imagines cæcos
magorum. Hebr. 1. 1. Multifariam multisque modis olim DE-
VS loquens patribus in Prophetis: novissimè diebus istis locu-
tus est nobis in FILIO, quem constituit heredem universor-
um, per quem fecit & seculum. Qui cum sit splendor gloriae
& figura (καρὰ) substantiæ (ὁμοῦς), substantiæ ejus,
PORTANSQUE OMNIA VERBO VIRTUTIS SVAE,
(v. 112.) purgationem peccatorum faciens, sedens ad dexteram
majestatis ejus, in excelsis: tanto melior Angelis effectus, quan-
to differentius præ illis nomen hereditavit. Qui est IMAGO
DEI, 2. Corinth. 4. 4.

240. Vna.) Vnius DEI omnipotentis unica, verè catho-

lica, hoc est, universalis; quamobrem OMNIA potest in
OMNIBVS, & in OMNIA. Res mira, observanda digna,
quod propterea possit OMNIA, cum sit VNA, vel unica.
o mirum super omne mirum, TRIVNVM OMNIA. v. 248.

Per Nationes, &c.) Non est DEVS acceptor personarum,
sed in omni gente, populo aut Natione, qui timet eum & opera-
tur iustitiam (hoc est, declinat à malo, & facit bonum, Psalm.
37. 27.) acceptus est illi. Actor. 10. Hæc religio Catholica, vers.
153. Hoc omnis homo. Eccl. 12. 13. Huic qui nomen dedit
suum, etiam olim non circumcisis, nec hodie baptizatus (de his
loquor, qui vixerunt & vivunt extra cætum Ecclesiæ visibilem:
non enim privatio Sacramentorum damnat, sed contemptus;
estque Baptismus non tantum fluminis, verum & flaminis, hoc est,
Ignis Spiritus DEI Mirabilis, cujus viæ imperitabiles, admis-
randus: nulli ad Imaginem & similitudinem DEI formato
invidendus.) Amicus sit DEI, & particeps SAPIENTIAE
veræ; efficaciam SAPIENTIAE Aeternæ, Omnipotentis, Mi-
sericordis (olim) incarnandæ, & (in plenitudine temporis) in-
carnatæ, hoc est, IHSVH CHRISTI crucifixi & cruce
cifixi, Salvatoris Catholici in Omnes. Exemplo sunt non
Ethnici, non impij, quamvis inter Ethnicos seu impios vivens
tes, innumeri. Qui, si DEI amici non fuissent, haudquaquam
SAPIENTIAE thesauros in exhaustos, (quorum passim in hoc
Prologo fit enumeratio) ex gratia Divina possederunt. Ami-
cos DEI.) Amicus cum sit, quemadmodum rectè dixit dicit
ro de Amicis, tanquam alter idem, verum quoque est Capitonis,
lib. de verbo Mirifico, hoc, quod homo unitus DEO, fiat quasi
DEVS humanus, vel quasi homo Divinus. Vide vers. 234. Poteris,
mi frater, amicus factus DEI, Influentia, Lumine & Motu Spiritu
sui SAPIENTIAE repletus, illustratus & ductus, fieri atque
esse (absit invidia dicto) tuus ipsissimus vel Hermes Trismeg-
istus, aut Bezeleel, Achaliab, Pythagoras, Socrates, Plato,
Democritus, Hippocrates, Geber, Calid, Haly, Morienus, Pari-
menides, Homerus, Virgilius, Ovidius, Raymundus, Arnoldus,
Isaac, Vlmannus, Bernhardus, Paracelsus, Zecharius, &c. ita,
ut haudquaquam egeas auxilio vel consilio librorum chartaceo-
rum eorum, quos antea, ob ignorantiam tuam, scieras admiratos.
Bibis enim ex uno eodemque SAPIENTIAE Oceano, & quo
Sapientes omnes: unde, sicut tu haec fecutus fuisti alios,
ita postea te sint secuturi. Mens divinae Potentiae aequè te in-
stituet, (secundum doctrinam) ac illorum alium nullum. Non sunt Phi-
losophi auctores, sed interpretes dumtaxat Naturæ, librique illi
us magni. Etenim habes bessem trostem deum der andere/
Ein jeder nach seinem dono. Qui docuit primum, is & te,
amicum sibi factum, amicum docebit: semper dedit, nec est deficit,
unde semper dare potest. Vide v. 158. 201. & 230. O IE-
HOVAE SAPIENTIA, Hchochmahel, cui deliciae esse cum si-
lis hominum, v. 115. Jaha me, (v. 20.) & mundabor; esto
mihi, in me latere mentis: te iunge meæ, ut amicus sum DEI,
lester in te, & transfigerem totus in DEVM. Prophe-
tas constituit.) Revelationes Divinas patientes, earundemque
interpretes futura prædicentes, proprie Prophetæ aut Vates di-
cuntur. Imbuuntur autem Prophetæ ad Prophetandum, per
Angelorum apparitiones & institutiones: per visiones, ænigmas
ta, figuras; verbo claro & expresse; interno afflatu Spiritus
DEI; tam vigilantes, quam dormientes, immediate & medi-
atè, oracula DEI accipiunt. Vide cap. Numeri 12. & figuram
Amphitheatri hujus quartam. Dices: Spiritus quomodo di-
sternam? Audi: Donum DEI est discretio Spirituum, 1.
Cor. 10. 10. SPIRITVS BONI nota sunt VERITAS, quæ
omnia sua sigillat DEVS (Est enim EMES, VERITAS, DEI
Sigillum, fig. Amph. hujus prima.) & PIETAS, cum ad
observantiam unius DEI & veræ pietatis studium quovis in-
ducit: Mali, MENDACIVM & SEDUCTIO à DEO VE-
RO: & quamvis interdum sva deat; dicat vel faciat vera, non
tamen pugnent (quod ad usum & finem) cum lege Divini-
tus tradita in SS: Scriptura, Natura & Conscientiis nostris.

241. Neminem diligit DEVS, nisi, &c.) Percussit (DE-
VM testor) animum meum, dum legebam, Vox hæc Sapientis.
DEVS bone, quid hoc est? neminem diligere DEVM, nisi
eum, qui cum SAPIENTIA inhabitet: Inhabitat autem cum
SAPIENTIA, non nisi in viis ejus qui ambulat; qui DE-
VM ex toto corde amat, & Proximum sicut seipsum: qui pri-
mum & ante omnia quærit regnum DEI; qui timet DEVM,
& operatur iustitiam, hoc est, THEOSOPHVS, qui solus ve-
ræ SAPIENTIAE incolæ, dominæ suæ mirificè obediens, ei-
que soli totus (corpore, Spiritu & Anima) deditus ac serviens: aut
saltem ita studens, ver. 77. Totum requirit hominem. Non
potest quis dominis inservire duobus; SAPIENTIAE
æternæ, & mundo immundo. Es heist: Mundus secundus/DE-
VS secundus. & contra, Iacob. 4. 4.

242. Speciosior Sole.) Cur non? Est enim SOL iustia-
tis Malach. 4. 2. æternus, Super Omnia Lucens, & nos visitans
ORIENS ex alto, Luc. 1. 78. Vnde Solomon in Schir hashchir
rim, hoc est, Canticanticorum, cap. 6. 9. Quæ est illa, quæ
progreditur quasi aurora confurgens, pulchra ut Luna, electa
ut Sol, terribilis ut castrorum acies ordinata? Luci com-
parata, &c.) De LVCE vide v. 277.

243. Illi, &c.) SOLI, Lumini, in Firmamento, majiori

Dei o car-
cepro pro-
natum.

Baptis-
mus
munda-
re.

Amici Dei.

Spiritus
notæ
bonorum.

Malorum.

Na vox de.

Vt diligit
nos DEVS,
quæ
ramus
SAPI-
ENTIAM.

quod praestitit. Gen. 1. Non vincit malitia.) FUIT enim, EST & ERIT SAPIENTIA hac PETRA veritatis solida, fixa & firma, contra quam non praevaluerunt nec praevalent unquam portae inferni: flumina de ventre eius fluent aquae vivae, Ioh. 7. 38. cuius typus realis Lapis Philm. in Libro Naturae magno. Felix cui indicans & indicatum rite cognita. IHSVH CHRISTI Persona, Passio & Resurrectio: LAPIDIS PHILM: Materia, Praeparatio & in corpore glorificato plusquam perfectio: TVIQ; ad imaginem & similitudinem DEI formati, secundum Corpus, Spiritum & Animam Regeneratio: Plurima, harmonia catholica, ubi manifestabunt secreta. Harmoniam librorum SSae. Scripturae atq; Naturae observa: Librum unum ex alio Sapienter legere ac intelligere discite: Biblia, in Naturae & temetipso: Naturam, in Bibliis ac Teipso: Te, in Bibliis atq; Naturae: & tunc Sapienter eris. IEHOVAH & quem misit IHSVM CHRISTVM reperies ex & in SSA, Scriptura atq; Naturae: universaliter, in Lapide Philm, Particulariter, in toto Universo creato, per singulas creaturas, in Temetipso, modo utroq; NATVRAM, catholicè ex & in VERBO scripto, nec non incarnato: ex & in Semetipso, in Lapide Philm, atq; Teipso: Particulariter in SSA, Scripturae ac Mundi partibus utriusq; TEIPSVH ex & in Teipso: Naturae ac Creaturae, & DEO, in CHRISTO VERBOQVE scripto: Universaliter & Particulariter, ut antea: Theosophicè, Physicè, Physico-Medicè, Physico-Chemicè, Physico-Magicè, hyperphysico-Magicè, Cabalisticè, iuxta Leges atq; Doctrinam Amphitheatri huius: Influentiâ, Lumine & Motu Divino. Hoc, OMNIA IN OMNIBVS & IN OMNIA catholicè, typicè. Hic SAPIENTIA.

244 Attingit à fine, &c.) Est enim & potest OMNIA in omnibus ac in Omnia. Dispositio omnia.) Quia MOTVS perpetuus catholicus. Dico pauca, at (certè) plura meditationi Sapientis lubens relinquo. Ora, ut IEHOVAH tibi à consiliis, & tunc deum intelliges. SAPIENTIAE filium, id est, attentum, stimulo radii Solis Divinae illustrationis impulsus, humilem animo atq; quæ manifestum volo, non solum praecoxem aut arrogantem, hoc est, Sophistam.

245 Hanc amavi.) Cur non? Cum DOMINVS IPSE (ut sequitur) amet eam. Hanc, sive deo, & tu, mihi frater, ama: non Nigromantiam vel Cacomagiâ, aut Sophisticam, (vers. 29.) diaboli filiam genuinam: amo SAPIENTIAM (iussu Sapientis, vers. 75. invitatione SAPIENTIAE ipsius) & ego: utq; IPSA me vicissim amet, egoq; nunquam deficiam ab Amore eius, benignè largire, o IEHOVAH, mihi. Amen. O Artem Amoris Divini mirabilem, mundo incognitam immundo! Et quævis eam, &c.) Manè; Aestare: à prima aetate; ab adolescentia mea, in qua amor SAPIENTIAE & studii eius in animo meo exaruit. Vide vers. 4. 18. & 188. Sponsam mihi allum.) Ut Sponsa cum sponsa conjunctio intercedit altissimè summa, ita (opto) & mihi ut sit in sempiternum (det DEVS) cum SAPIENTIA aeterna: quæ columbula mea, pulchra mea, formosa mea. Incipe, obsecro, tu Mystica concubina Abyssag Sunamites cubare in sinu meo: tu sancto fervore calefacias mentem meam, tuis amplexibus frigiditatem membra confove, Animula! corculum! Amator factus sum forma illius.) Amavi formam eius, quia tota pulchra est Amica mea, vers. 46. Qvæ (ut rectè de SAPIENTIA scripsit Cicero Ethnics ex Platone Divinitus illuminato) si oculis cerneretur carnalibus, mirabiles omnibus excitaret amores. Solomoni (oculis Mentis qui eam apertit, sicuti & Nos Theosophia amatores decet,) quales ac quantas excitaverit, ex praesentibus sufficenter patet. Felix, qui poculum gustat amatorum illius, felicissimus, eo qui inebriatur.

246 Generositatem illius glorificat, &c.) Generositatem illius magnificè illustrat, habens aeterna cum DEO aeterno convivium aeternum. Divinitus ortum, cur non familiariter vives cum DEO? Et consequenter (suo modo) quocq; ii, quibus familiaritas intercedit cum illa. Ascendo, inquit hanc incarnata, ad Patrem meum, & Patrem vestrum, DEVM meum, & DEVM vestrum, Ioh. 20. 17. Ut ubi sum ego, & vos sitis. Ibidem 14. 3. Hinc est, quod Amici fiant DEI, constituanturq; Prophetae, quibus DEVS (ut amicus amico) mediatur vel immediatè revelat arcanum suum, inspirat atq; communicat Bona & Dona SAPIENTIAE thesaurorum inexhaustorum immensura. Tu igitur, ad imaginem & similitudinem DEI Homo factus, imitare Creatorem, SAPIENTIAM eius quocq; dilige, Ut (Theosophicè sic reformatus) in puncto hoc conformis vivas Archetypo, in vitam aeternam. Omnium DOMINUS dilexit illam.) Sic SAPIENTIA incarnata, Ioh. 17. 34. Pater dilexisti me, ante constitutionem Mundi; & ibidem vers. 26. Ut dilectio, qua dilexisti me, in ipsis sit, & ego in eis.

247 Doctrix, &c.) Doctrix, electrix, & inventrix Scientiae operum DEI, & quasi quaedam Sacerdos atq; Magistra artificiosissima, tam mysteriorum SSA, Scripturae, Naturaeq; secretorum investigandorum & inveniendorum, quam DISCIPLINAE, h. e. TIMORIS DEI, vers. 96. & 190.

248 Si divitiarum appetuntur, &c.) Non tamen ut inde sus-

244 Attingit, ergo, à fine usq; ad finem fortiter, et disponit OMNIA sicut vult.

245 Hanc amavi, &c.) exquirere eam, à juventute mea, & quasi sponsam mihi eam asumere, &c.) amator factus sum forma illius.

246 Generositatem illius glorificat, contubernium habens DEI: sed & OMNIVM DOMINVS dilexit illam.

247 Doctrix enim est DISCIPLINAE DEI, & ELECTRIX operum illius.

248 Et si divitiarum appetuntur in vita, quid est SAPIENTIA locupletius? quæ operatur OMNIA.

249 Si autem SENSVS operatur: quis horum quæ sunt, magis quàm illa est artifex?

250 Et si JUSTITIAM quis diligit, Labores huius magnas habent virtutes: Sobrietatem enim & Prudentiam docet, Justitiam & virtutem, quibus utilius nihil est in vita hominibus.

251 Et si multitudinem SCIENTIAE desiderat quis: scit praeterita, & de futuris aestimat: scit versutias sermonum, & dissolutiones argumentorum: signa & monstra scit antequam fiant, & eventus temporum & seculorum.

252 Proposui, ergo, HANC adducere mihi ad convivendum: sciens, quoniam mecum communicabit de bonis, & erit allocutio cogitationis & tui mei.

253 Habebo propter hanc claritatem ad turbas, & honorem apud seniores juvenis.

254 Senectus autem venerabilis est, non diuturna, neq; annorum numero computata.

perbias, aut rem facias mundanè mundanam; sed ut honestè vivas, sicut Eleemosinarius DEI, in hospitali hoc magno, subveniens Proximo tuo egeno. Si in hunc finem opas divitias, Sapienter ad SAPIENTIAM veram: dabit ex laboribus manuum tuarum SAPIENTIAE in LABORATORIUM Sapientibus, unde & tu dare poteris, vice DEI. Vide 7. 43. 45. & 211. Divitiarum, per SAPIENTIAE labores, Donum DEI, vers. 102. Quæ operatur OMNIA.) Quia est OMNIA in Omnibus, & in Omnia, vers. 240. verborum horum paucorum sensus est latissimus, imò infinitus. Mentis labores, iuxta Amph. huius doctrinâ, hic Theosophicè exerce; experieris mirabilia. Vide vers. 238. Ex cognitione, possessione & fructu horum, Philosophi veri mundum contemperunt immundum. Hinc vox Morienti Romani: Omnes qui OMNIA secum habent, alienis auxiliis non indigent. Et Philippi Theophrasti Paracelsi: Alterius non sit, qui suus esse potest. Aurea libertas.

249 Si autem sensus, &c.) Si sensu, ratione, prudentia, intellectu, arte aliquid praestari aut effici potest, quid ILLA (quæ dat, scit, intelligit & operatur OMNIA) in rerum Naturae artificiosus est, aut reperiri potest? Artifex.) Est enim (comprobante Experientia) electrix eorum omnium, quæ sunt ac fiunt Bona, aut in Natura aut vita. Hanc, igitur, praeficias Tibi ipsi, nec non Oratorio ac Laboratio tuo: ut tibi praesit Spiritus familiaris, te doceat, doceat, custodiat, beneq; nosse, velle, esse & posse largiatur in OMNIBVS.

250 Si Iustitiam quis diligit, &c.) Si amat quis id, quod est iustum ac æquum (7. 139.) mediante SAPIENTIA possidebit; ut 7. docetur 89. & aliquid sequentibus. Versa: tur enim ILLA in conformandis quocq; hominum moribus atq;

1 Pertingit autem ab extremo ad extremum fortiter, atq; OMNIA utiliter moderatur.

2 Hanc ego dilexi, & à juventute mea quævis, ac sponsam mihi studui adiungere, amoreq; pulchritudinis eius captus sum.

3 Nobilitatem eius hoc illustrat, quod una cum DEO vivit, DOMINVSq; omnium illam dilexit.

4 Est enim perita SCIENTIAE DEI, atq; ei initiata, eiusq; operum Electrix.

5 Quod si divitiarum est in vita possessio desiderabilis: quid SAPIENTIA operante locupletius?

6 Si autem PRUDENTIA agit atq; opera efficit, quid ILLA in rerum Natura artificiosus erit?

7 Si verò JUSTITIAM quis diligit, Labores ejus virtutes sunt: Temperantiam enim docet & Prudentiam, Iusticiam ac Fortitudinem, quibus nihil est in vita hominibus utilius.

8 Praeterea, si quis multarum rerum usum desiderat, hæc antiqua novit, & futura conjetat, Sermonum versutias atq; ænigmatum explicationes intelligit, signa & prodigia praenoscit, eventusq; tempestatum ac temporum.

9 Itaq; Hanc decrevi mihi ad usum vitæ, ac conservandam adiungere, certò sciens, Eam Bonorum Consultricem mihi fore, curarumq; ac molestiarum consolatricem.

10 Gloriam in vulgus propter hanc adipiscar, & honorem apud seniores juvenis.

8 Honorata enim est senectus, non diuturnam adepta vitam, neq; numero annorum definita:

virtutibus comparandis, Decalogo eos conformes vivere studeas faciens. Sobrietatem.) Quæ janua est omnium virtutum. Anima sicca, prudensissima. Mens obesa tendit deorsum, non sursum. Crapula (quam Diabolus concacat in bibulorum cerebella) fecit quid omnibus latinis. vers. 199. Audi Paulum ad Ephes. 5. 18. Nolite, inquit, inebriari vino, in quo est luxuria, sed implemini Spiritu sancto, loquentes vos bismeritis in psalmis, & hymnis, & canticis Spiritualibus in cordibus vestris DOMINO: gratias agentes semper pro omnibus in nomine DOMINI nostri IHSVH CHRISTI, DEO & Patri. Hæc ille. Ieiunium Christianè institutum cum abstinentia à nimio cibo & potu illicitisq; voluptatibus, cum luctu & humilitate animi, peccatorum confessione & precatione Divinam Clementiam simpliciter ambiente, est instar scoparum, quibus everrimur atq; purgamur pro adventu SSi. hospitii, in templum suum Catholicum (fig. Amphitheatrum, huius secunda, & vers. 147.) trium, Microcosmicon, renovatum. Domat enim IBIVNVM carnem; humilitatem parit, fugans temeritatem; Castitatis lumen accendit; Intellectum acuit, elevat Mentem; salubria consilia administrat; fugat morbos; & impetrat (ex gratia) gratiam Divinam. Iustitiam.) Illam, quæ virtutes in se complectitur omnes. Quibus nihil utilius, &c.) Nam ita viventes, amici constituimur DEI, alias nequaquam: quoniam in molevolam animam non introibit SAPIENTIA, vers. 147. Nec ullum diligit DEVS, nisi qui cum SAPIENTIA inhabitat. vers. 241.

251 Si multitudinem Scientiarum, &c.) Si autem etiam Scientias reconditas, Artes secretas, & Experientiam multarum rerum desideret quis, scit ILLA praeterita, praesentia & futura: neq; solum Ipsa talia scire vult, verum quocq; suis studiose ger-

mano, id est, fidelis dilecto, mediantibus ancillis suis fidelioribus aut virginibus quasi cubicularibus, (vers. 172. & 236.) Scientiis puta & Artibus secretioribus bonis, iuxta Leges atq; Doctrinam Amphitheatri huius Theosophicè revelare, communicare, dare, & fortunato inspirare successu Labores ejus, virtuosè potest, libenter vult, atq; amicè gaudet. Scit

versutias sermonum.) Fallacias orationis, & solutiones ænigmatum; quæ sunt obscuræ atq; implicatae sententiae, quales Solomoni proponebat Regina Austri aut Saba. 3. Reg. 10. 1. & 2. Paralip. 9. 1. Item Parabolarum, Allegoriarum, Metaphorarum & figurarum aliarum. vers. 81. Dissolutiones argumentorum.) Quia VERITAS est, cui ad stipulat Experiencia, refutans Syllogismum sophisticum omnem. Signa & monstra, &c.) Non tantum Ipsa scit, sed etiam (ut jam dictum) hominibus aperit. Quomodo? Annunciatione virginum suarum cubicularum, & mihi (sciteor veritatem) quocq; non nunquam familiarium: Christiano, Eventus temporum & seculi. Propterea Prophetas (7. 250.) constituere potest atq; constituit.

252 Proposui, &c.) Divinum propositum hoc, & summe beatum. Proposui idem in me mihi, o Hlochmah, in quo eo firmum & fixum me ut teneas, oro, Amen. Adducere mihi ad convivendum.) Sororem, Amicam, vers. 75. Sponsam, vers. 245. eam assumere mihi: associare mihi, ut veniat in me Spiritus ejus Familiaris, vers. 207. In hortum deliciarum vel Paradysum Mentis meae. Sciens.) Certò sciens, non opinans. Diffidentia, de SAPIENTIA sibi ad diffidentia, non cadat in SAPIENTIAE studiosum: alias frustrabitur sine propositi boni optato. vers. 77. & 143. Mecum communicabit de bonis, &c.) Sciens SAPIENTIAM assisistrem sedium DEI (vers. 271.) jam factam Amicam meam, mihi (DEI amico) futuram in meditationibus & soliloquiis (7. 18. 48. 5. 71. 96. &c.) de SAPIENTIAE laboriosissimam, enter & fructuosè instituendis, Consiliariam Sapientissimam, & Consolatricem simul curarum atq; molestiarum fidelissimam. Est enim in labore requies, in aestu temperies, in fetu solatium, dulce refrigerium, quæmadmodum rectè canit Ecclesiastes. Sciens, quod in dubiis & consilium bonum datur sit, & solatium in curis molestisq; gratum. Intelligent hac non nisi si fideles & experti; quibus, sopitis sensibus affectuosis & ratione nudè humana, LUMEN MENTIS Divinitus accensus cadit super Intellectum, movens liberam credendi voluntatem: quæ NOBILISSIMA NOTITIA VIA. Quod

delicenter scripsit præclarè M. Tullius, Oratione pro Archia, longè æquiore ratione ad SAPIENTIAE verè studium transferri debet ac potest, ubi sic inquit: Hæc studia adolecentiam alunt, senectutem oblectant, secundas res ornant, adversis perfugium ac solatium præbent: delectant domi, non impediunt foris, pernoctant nobiscum, peregrinantur, rusticantur. Quod si ipsi hæc nec attingere, neq; sensu nostro gustare possemus, tamen ea mirari debemus, etiam cum in aliis videmus. Hæc ille. Felicissimus, igitur, qui cum SAPIENTIA inhabitat, & cum quo ILLA.

253 Habebo propter hanc claritatem &c.) Ratio est, quod ignorantia sit mater admirationis; admiratio autem parit claritatem, gloriam, honorem. Ignorant enim illi, quod tu noris. Deinde: cum SAPIENTIA ipsa sit clara, 7. 175. Praeclaros quoq; reddit heredes suos fideles dilectos: sive juvenes sint, sive ætate senes, 7. 10. & 41. tam apud plebem, quam Populi seniores; ob Dona ac Bona SAPIENTIAE, benignè tibi concessis.

254 Senectus autem venerabilis, &c.) Dignitas, aut decoritasq; Senectutis diuturnitate vitæ aut longo annorum spatio haudquaquam æstimanda venit, verum potius Sapientia atq; Prudentia, in quibus illius ætatis ornamentum constitutum: & vita criminum nulla enormium macula deformata, hoc est, pura & integra purè castèq; acta. Ita duo sunt, quæ Senectutem veram constituunt, & senectutis annorum ornamenta, videlicet PRUDENTIA & VITAE INTEGRITAS, sibi puritas. Neq; vero junior ipsa ætas prohibet, quin possemus æquè benè, vel meliusculè interdum, quam seniores aliqui ineptientes discernere: siquidem non ætate, sed ingenio inspirationeq; Divina provenit Intelligentia. Non numerus annorum & multitudo dierum dant Scientiam veram, sed Ingenium, celitus infusum à Spiritu DOMINI, præstat SAPIENTIAM, etiam parvulis: quod in libro Job cap. 32. vers. 8. pluribus rationibus attestatur Helii filius Barachiel Buzites. Quod si exempla quæritis, en offere SS: Scripturae: recentiora dant historiae, & satis loquuntur ipsa. Samuel cum esset pusillus, accepit Spiritum DOMINI, 1. Sam. 3. Solomoni in juventute accepit SAPIENTIAM, 3. Reg. 3. Daniel puer duodecim annorum, Spiritu repletus est Sancto. Pueris quatuor, Danieli, Anania, Misaeli & Azaria, (Daniel. 1. 17.) dedit DEVS Scientiam & Disciplinam in omni libro & Sapientia: Danieli autem Intelligentiam omnium visonum & somniorum. Et omne verbum Sapientiae & Intellectus, quod sciscitatus est ab eis Rex, invenit in eis decuplum super cunctos ariolos & magos, qui erant in universo regno ejus. Dicit

Syrach, cum adhuc junior eram, priusquam aberrarem, quævisi-

Perseverat in laudibus SAPIENTIAE.

OMNIA dat SAPIENTIA.

SAPIENTIAM palam in oratione mea; à juventute investigabam eam, Eccli. ultimo, 18. Paulus Apostolus non vult Timotheum (quia juvenis) sperni propter juventutem, 1. Corin. 16. 11. Et Ieremias audivit à DOMINO, noli dicere, quia pus er sum ego. Germani dicunt: *Alter hylst vor Thorheit nicht.* Unde versus:

Si proluxa facit Sapientem barba, quid obstat Barbatus caper quin possit esse Plato?

255 Cani autem sunt sensus, &c.) Aurea sunt verba hæc, & notatu digna, prosciendaq; in barbas senibus stultis prolixas, juventutem Theosophicè Sapientem & Prudentem securiliter despicientibus.

256 Corona dignitatis senectus, &c.) Verissimum hoc, etiam apud Ethnicos; nam ut inquit Ovid. 6. Pastor. Magna fuit quondam capitis reverentia cani,

Inq; suo prætio ruga senilis erat.

Cujusnam? Respondet Sapiens: Illius quæ in viis justitiæ reperitur. Duo illi, apud Danielem in viis justitiæ reperti, quamvis senes, dignè lapidabantur. Quid comodi affert senium? nisi probitatem & constantem vitæ integritatem adderet; ni homines cum probitate & Sapientia senescerent. Est quidem, fateor, rara avis, juvenis verè Sapiens; attamen repertus est, reperitur hodie, & reperietur.

257 Acutus inveniar &c.) Quis justus, quis acutius judicabit? quàm is cui SAPIENTIA IEHOVAE à consiliis. In conspectu Potent. Felices terq; quaterq; felices Potentes, si mimentur, audiant, ament Sapientes, obediantq; eis. *Alß dann siehet es wohl umb sie.* Nam Sapientes sunt Reges Sapientum consuetudine. Ps. 172.

258 Tacentem me sustinebunt, &c.) Cum expectatio ne summa attendent, ut ego loquar, spectantes aliquid singulare. Manus ori imponi. Significat hæc manus ad os apta positio atq; ad motum summum studium voluptatemq; quæ *Philosophia*, Græcis appellatur; faciunt enim audientiam, qui ita silent & silentium summum.

259 Habebo propter hanc immortalit. Si verum, quod dixit Ethnicus, Dignum laude virum Musa vetat mori, quanto magis hoc Sapientis nostri? Memoria enim iusti cum laudibus; nomen impiorum putrefcet. Prov. 10. 7. Memoria Sapientis semper in benedictione. Amphitheatro hoc (laus DEO) & ego Henricus Khunrath Lips. Med. Doct. Theosophia amator memoriam posteris relinqvam honestam & bonam; etiam in despectum diaboli (quam armumq; ipsius).

260 Disponam populos &c.) Tam doctrinaliter, quam politice. Nationes mihi erunt subdite. Quia Rex.

261 Timebunt me &c.) Hostibus & inimicis meis formidabilis ero; & terrorem eis SAPIENTIA (quæ mecum) inijciat, à DOMINO pro sponsa mihi concessa. In multitudine, &c.) In vulgus bonus apparebo tempore pacis, propter JUSTITIAM, ex qua viri boni appellantur; & fortis, temporis rebellis, propter SAPIENTIAM, quæ melior quam vires, Ps. 163.

262 Intrans in domum meam, &c.) Sic & Daniel ingressus est domum suam, Dan. 2. 17. Notandum: Omnia SAPIENTIAE adjumenta, aut sunt publica aut privata; de publicis egit hæcenus, nunc de privatis; indicans privatam delectationem, quam habet domi cum SAPIENTIA; exercendo Meditationes suas & Soliloquia, Theosophicè in Oratorio domo, tam externi aut visibiles, quod Sacellum Monasticii cum, à Monachis sic dictum; quam interni ac invisibiles, quod est cordis penitentialiter depurati, mentisq; Divinitus illuminati. Ps. 207. Intrans quoq; in domum Laboratorii Physico-Chemici. Monemur hic, quo pacto mens nostra, à terrenarum rerum contagio secreta, per arcanas contemplationes DEO penitus adhærescat, ita ut intra cubiculi sui penetralia super Celestibus, Macro & Micro Cosmicis delitiis, Christianos Cabalisticè, Physico-Magicè, & Physico-Chemice, perfruens, secretum meum mihi, secretum meum mihi cum Blasia 24. 16. ore ac corde (ovans) clamare possit. Lætitiam & gaudium.)

Gaudium internum, gaudium arcanum, gaudium solis ipsi cognitum, quibus contingit: quod deniq; cum Mundi gaudijs nec evanescit, nec aufertur, sed cumulat in gaudium æternum.

263 Hæc cogitans apud me, &c.) Non obiter, non superficialiter, sed studiosè ac sollicitè in corde meo hæc, id est, SAPIENTIAE thesauros, labores, fructus & utilitates, animi lance perpendens. Meditationem & Studium conjunxit SAPIENS noster, cum laboribus de SAPIENTIA susceptis, in quo etiam à nobis studiosè imitandus. Quoniam immortalis est, &c.) Synopsis hic instituit utilitatem SAPIENTIAE, de quibus in præcedentibus proluxit.

264 Circuibam quærens, &c.) Vbinam? In LEGE DOMINI, Libro Naturæ, & Memetipso. At quomodo quærens? Diligendo eam, vers. 7. 175. & 245. Timendo DEVM, vers. 16. vigilando ad fores eius, & observando ad postes ostii illius, vers. 118. Fidem habendo in illam, vers. 143. Concupiscendo eam, vers. 276. De luce vigilando ad illam, Ps. 177. Optando, invocando, Ps. 207. & 267. Proponendo mihi, pro lu-

PROLOGUS IN

Sed canities hominibus PRVDENTIA

est, & ætas senectutis vita nulla labe maculata.

256 Corona gloriæ est canities: in via iustitiæ invenietur.

257 Acutus inveniar in iudicio, in conspectuq; potentum ero admirabilis.

258 Me tacentem expectabunt, loquentemq; attentè audient, atq; dum pluribus differam, ori suo manum apponent.

259 Propter Hanc Immortalitatem obtinebo, ac relinqvam memoriam posteris sempiternam.

260 Populos gubernabo, nationesq; subdita mihi erunt.

261 Tyranni formidabiles quum audierint, me extimescent, in multitudine bonus videbor, & in bello strenuus.

262 In Hac, domum meam ingressus, conquiescam: nullam enim acerbiteriam habet consuetudo ipsius, nec ullam molestiam eius convictus, sed lætitiā ac gaudium.

263 Hæc apud me reputans, summaq; animi cura perpendens, esse Immortalitatem in cognatione SAPIENTIAE,

264 Et bonam in amicitia illius delectationem, DIVITIASq; inexhaustas in laboribus manuum eius, atq; in congressu colloquutioneq; eiusdem PRVDENTIAM, atq; in communicatione sermonum Gloriam, circumeundo quærebam, ut eam apud me reciperem.

265 Eram autem puer, eximii ingenii indole præditus, bonamq; animam sortitus.

266 Imò verò cum essem bonus, in corpus introivi impollutum.

267 Cum autem intellexissem, me non aliter ejus compotem fore, quam si DEVS eam daret, quod ipsum erat PRVDENTIAE, intelligere cujus hoc esset beneficium, adii DOMINVM, eumq; oravi, ac dixi toto corde meo:

268 DEVS Patrum ac DOMINE Misericordiæ, qui OMNIA creasti VERBO tuo,

ce habere illam, Ps. 210. & adducere eam mihi ad convivendum, vers. 252. Idem Nobis facientibus, secundum Leges atq; Doctrinam Amphitheatri hujus, quoq; aderit SAPIENTIA vera. Quæramus modò Theosophicè eam, præoccupabit qui se concupiscunt, Ps. 176.

265 Ingeniosus, &c.) Bona indole natus, sive Natura non mala præditus, & vocatione interna ad SAPIENTIAE studium vocatus. *Evphra* (quæ vox hoc loco legitur) naturalem significat ingenii animiq; bonitatem, quæ indoles à Latinis solet appellari. Non enim ex quovis ligno fit Mercurius, sed conveniente aptoq; nato. Obadientissimè sequatur, svas deo, qui sic Divinitus vocatur, quo Fata trahunt, ne, repugnan-

AMPHITHEATRUM

9 *Canis autem sunt sensus hominis: & ætas senectutis, vita immaculata.*

10 *Corona dignitatis senectus, QUAE IN VIIS JUSTITIÆ REPERTIVR.*

11 *Et acutus inveniar in iudicio, & in conspectu Potentum admirabilis ero, & facies Principum mirabuntur me:*

12 *Tacentem me sustinebunt, & loquentem me suspicient, & sermone me pluram, manus ori suo imponent.*

13 *Præterea, habebō per Hanc Immortalitatem: & memoriam æternam his, qui post me futuri sunt, relinqvam.*

14 *Disponam populos: & nationes mihi erunt subdita.*

15 *Timebunt me, audientes Reges horreidi: in multitudine videbor bonus, & in bello fortis.*

16 *Intrans in domum meam, conquiescam cum illa: non enim habet amaritudinem conversatio illius, nec tedium convivis illius, sed lætitiā & gaudium.*

17 *Hæc cogitans apud me, & commemorans in corde meo, quoniam immortalis est in cogitatione SAPIENTIAE.*

18 *Et in amicitia illius delectatio bona, & in operibus manuum illius, honestas sine defectione, & in certamine loquela illius SAPIENTIA: & præclaritas in communicatione sermonum ipsius: circuibam quærens, ut mihi eam assumerem.*

19 *Puer autem eram ingeniosus, & sortitus sum animam bonam.*

20 *Et cum essem magis bonus, & veni ad corpus incoquinatum.*

21 *Et ut sciri quoniam aliter non possem esse continens, nisi DEVS det, & hoc ipsum erat SAPIENTIAE, scire cujus esset donum: adii DOMINVM, et deprecatus sum illum, & dixi, ex præcordiis meis; Deus Patrum meorum, & DOMINE Misericordiæ, qui fecisti OMNIA VERBO tuo,*

Sap. 9. 1.

do ordinationi Divinæ, excitet contra se furorem DOMINI. vide vers. 18. & 188.

266 Veni ad corpus incoquinatum.) Studiū Corporis, Spiritus ac Animæ puritati: quæ nos maximè facit familiares Angelis; & Spiritus Sancti capaces. Etenim à nullo prorsus vitio sic reficit Spiritus ille Hlochmahel, puritatis amator, ut impudicitæ: nusquam ægve conquiescit ac delitatur, ut in mentibus, lotionē Theosophicā, virginis. Est enim IPSE SAPIENTIAE Spiritus incoquinatus, vers. 235. vide vers. 96. & 147.

Manè vestiti faciem abluimus, ne quid sordidum hæreat: Quanto majore est cura abluendus animus, ut hunc amabilem & formosum offeramus DOMINO;

267 Me non aliter ejus compotem fore, &c.) Quod non aliter poterit SAPIENTIA; quod vijs, medijs, modis alijs (cujuscunq; nominis) consequeretur, adipisceretur aut possiderem eam nullis. Non ex libris Ethnicè Philosophantium, nec Ne gromanticorum conjuratorijs; non à diabolico Spiritu familiari; nec humanitus, ingenij acumine, ratiocinatione superciliosā, aut ab ullo aliquo homine mundana sapientia insipiente turgente: sed apud unicum DEVM OPT. MAX. qui solus (ut docet Amphith. hoc totum) Theosophicè dat SAPIENTIAM; à quo omne donum perfectum. Notare hoc qui similitè quæritis Lapidem Philm, MOTVM PERPETVVM, ceterosq; SAPIENTIAE veræ thesauros; & (toties moniti) respicite aliquando. Fratrem interviā filijs Doctrinæ Amphitheatro hoc meo: sit vicissim apud eos memoria mei semper in benedictione. Erat SAPIENTIAE, scire cuius &c.)

Revera SAPIENTIAE est, scire ubinam quærenda SAPIENTIA, apud quem, quibus auxilijs, cur, qua methodo aut via: Quod tamen (DEI ductu) à nobis (absit vanè gloriæ) in Amphitheatro hoc nostro (rumpantur ista Momis) Theosophicè est demonstratum. Sit nomen IEHOVAE benedictum in seculorum secula, qui post longas, innumeras, laboriosas sumptuosasq; vanitates & tædiorum ambages, (vers. 230.) à falsitatem & errorum tenebris tandem in portum me aliquantulum deduxit cognitionis DEI, Naturæ, Metæ ipsius; normā veritatis SS: Scripturæ, libri Naturæ, & testimonij Conscientiæ propriæ rectæ; secundū corpus, Spiritum & Animam; in Oratorio Theosophicè Orando; in Laboratorio Sapienter Laborando; Divinitus, Macro & Micro Cosmicè, Hallelulā, Hallelulā, Hallelulā. Phy diabolico, & squamis ejus, Sapiens nihil facit mundum immundum. Spiritum Sanctum tuum ne auferas à me, o DOMINE; redde mihi lætitiā salutariū tuū; & Spiritu Principali confirma me. Psal. 51. 13. Adj. DOMINVM.) Non homines; non Pseudophilosophantiūm scolas; nec Spiritus malignos, quantumvis quasi in Angelos lucis transfiguratos, non diabolum ullum, Astaroth, Be rich, Floron, (phy) Mephostophiles, Barro, Remisses, non so rores foetide fædæ fædas; non (per se & simpliciter) Creaturam ullam, sive corporea ea sit, vel spiritualis, sed unicum & solum ENS illud SPIRITUALE, AETERNUM, SAPIENTISSIMUM, OPTIMUM, POTENTIS

SIMUM, INFINITUM, IEHOVAE ELOHIM ZEBAOth, Creatorem Spirituum, Celi, Terræ, Maris, OMNIVM, quæcunq; in se continet Univerſum creatum. Hujus SPIRITVS unici atq; solius ab usq; initio Mundi FVIT, nunc & semper EST ac ERIT dare SAPIENTIAM, nullius alterius; nisi sub modo delegatæ à PRIMO administrat ionis. Gloriam enim suam alteri non dat IPSE, Eia. 42. 8. quia Fortis, Zelotes: non potest ferre parem. Et deprecatus sum illum.) Convénit DOMINVM Theosophicè amator studiosissimus: DEVM, inquam, Altissimum, totius Univerſi Creatorem Omnipotentem accessit Vnicum & solum, alium neminem. At quomodo, dices, qua methodo, qua via? Orando; non nigromanticè, hoc est, diabolicè & superstitiosè consecrando, exorcizando, ad aut conjurando. Oratio in Spiritu ac veritate sufficiebat sola. Abeat, in malam rem, cum suo magistro, discipulis, totaq; schola pestilentissima, Nigromantia: cuius abolitionem extirpatoriū verèq; Magejæ miserimè deformatæ reformationem ac instaurationem duratioriam, Amphitheatri huius figura quarta posui Christianos Cabalisticè, quam accuratè contemplare. Nota: SPIRITVM quidem optat, citat, vocat ad assistentiā atq; familiarem SAPIENTIAE veræ studiosus: sed quem aut qualem? Re vera haud alium, quam Hlochmahel, hoc est, SAPIENTIAE DEI IEHOVAE ipsius, vers. 207. Tu, fili, fac similes literæ, & Sapiens eris. vide vers. 71. & 75.

Et dixi ex præcordiis meis.) Non superficialiter, non transcurſorie aut oscitanter, (ore solo, corde longè remoto, ut solet blaterare mundus immundus) verum in Spiritu ac Veritate (totus, hoc est, Corpore, Spiritu & Anima reformatus ad exemplar Archetypj, sermone ac vita cum representans) corde toto, mente elevata aut sublimata in DEVM, aliud nihil cogitans, præter DEVM & SAPIENTIAM ejus. Modum hic & ritum observa Theosophicum orandi, Sapienti nostro alijsq; sui similibus (ut possim probare ex Sacris) in magnis & arduis usitatum, quo in IHSV CHRISTO crucifigendo & crucifixo non frustra adorabatur IEHOVAM pia vetustas: is innoteſcet tibi, si ac curè intueberis & picturas & scripturas figurarum Amphitheatr tri hujus primæ, secundæ & quartæ. CLAVE hic opus esset secretissima. Dicam tamen quid: Cap. 19. & 20. Lib. 3. de verbo Mirifico doctissimi Capnionis mente contemplare Theosophicè purgata, te non penitebit. Noluit vir pius & doctus (ob derisorium & stultorum levitates) arcana velamenta & secretissima symbola in auram spargere, sed magis doctrinæ filijs in aurem susurrare. Sufficiant hæc Sapienti.

268 DOMINE Misericordiæ.) DEVM Miseris cordem implorat Misericordia egens; Iustitia, Iustum; Potentia, Omnipotentem. Vos, igitur, quibus est ea sollicitudo, cura, &

Fig. 2. 1. 2.

figura. 1.

modus orationis.

modus orationis.

SAPIENTIAE AETERNAE

cura, & qui mirabilium conficiendorum avidi estis, oculis & animo perstrate NOMINA DEI, fig. Amphith. hujus prima à me annotata, (possunt ex Sacris colligi plura) eligiteq; ex hoc conventu, de tali exercitio, ex hac ferme Nominum Sacrorum legione, qvo sit potissimum in ejusmodi operationibus pie utendum: Theosophicè enim potest illa Divinitatis symbola Celestium ingens chorus sequi. Qvia nullus Deorum aulit, juxta Homeri versum, in suis sedibus permanere, moto IOVE. Divina Nomina, qvanquam Hebraica & propterea nonnullis parum cognita, tamen prodesset credendum est, à quibus simplici & sincera fide purior affectu vel dicuntur vel audiuntur: Angelosq; qvafundat atq; intelligunt, ad opem ferendam ipsi invitari. Vide y 227. Plura de hisce (DEO annuente) loco etiam suo.

269 Ut dominaretur, &c.) Ita fieri oportuit, ut qui ad DEI imaginem (in Iustitia & Sanctitate vera, Ephes. 4. 24.) & similitudinem (unus, persona; trinus, Essentia, Corpore, Spiritu, Anima, tribus distinctis) Homo formatus, Multipotentia dominationis suae repraesentaret Archetypum Omnipotentem.

270 Ut disponat orbem Terrar. &c.) Non tantum juxta Legem DECALOGI scriptam, verum quoq; Conscientia (qvae scintilla Iustitiae Divinae) homini Divinitus inditam, ab ELOHIM conditore Iusto. Testimonium imaginis DEI.

271 Sedem tuam assitricem SAPIENTIAE ab aeterno, qvare & soli gloriae ejus assitrix, hoc est, SAPIENTIA (de qua in Prologo hoc Sapiens noster) aeterna; aliàs (ut blasphemia retundatur, sic loqui cogor) DEVS, quem (diabole) non negas aeternum, ab aeterno fuisset insipiens, stultus, & male sanus. Si hoc, qvomodo potuit insipiens aliquando creare SAPIENTIAM? Incepit te IEHOVAH, qvianfam praebes hac cogitandi, nedum loquendi. A pueris tuis.) Cupit numerari inter DEI pueros, Regis filius; servos, SAPIENTIAE amans; ministros, Rex, ut in omnibus Sapienter serviat DEO: qvare & SPIRITVM postulat SAPIENTIAE.

272 Minor ad intellectum, &c.) Omnis homo stultus, nisi SAPIENTIA praesit ei. Omnis homo mendax, nisi veritas Divina illustret ac regat eum: quantumvis etiam magnus coram mundo immundo. Cura, ut IEHOVAH tibi à consilijs.

273 Et si quis erit consummatus, &c.) Qvafi dicat: Qvavis sit aliquis (sive in aula sive in caula natus) mundana Sapiencia summè praedictus, vulpecula aulica astuta & fallax, aut sophista fallacibus contentiosissq; conclusiunculis, sciens & contra conscientiam ludens; attamen stultus & nullus esset, imò σκῦβαλον, in conspectu DEI; cum absit ab eo SAPIENTIA DOMINI. Vide qvæ supra de muliere extranea & aliena item, vers. 229.

274 Tu elegisti me Regem, &c.) Ad imitationem Oratoris hujus, qvavis THEOSOPHIAE amans & studiosus, mutatis tamen (pro vocationis uniuscujusq; diversitate) mutandis, formare quoq; potest ac debet suas præcationes: V. G. Tu, DOMINE, constituisti me Theologum, Iureconsultum, Medicum, Physicum, Gubernatorem, Scholasticum, Mechanicum, &c. & iussisti me edificare Ecclesiam tuam; docere iustitiam, sanare aegrotos; percontari Naturæ librum; Ius & Iustitiam administrare; informare juventutem; Preparare hoc vel illud, &c. da mihi SAPIENTIAM, ut, &c.

275 In monte sancto tuo.) Olim non sine mysterio in monte, nunc in Spiritu vult adorari Pater Spirituum. Sursum corda, in TE ut habeamus, benignè largire nobis, o DOMINE! Vtq; per VERBVM tuum Biblicæ, Macro & Microcosmice Scriptum, tanquam per scalam Iacob ad & in te mentas liter ascendere queamus, Amen.

276 Qvæ novit opera tua.) OMNIA enim per VERBVM (SAPIENTIAM, vers. 48. & 114.) facta sunt; & sine ipso factum est nihil, quod factum est, Iohan. 1. 3. Nota: Cum cuivis artifice sit credendum in sua arte; OMNIA autem per SAPIENTIAM facta sunt: Qvapropter eam pro præceptrice in OMNI scibili bono, tibi eligito; hujus unius ac solius DOCTRINAE fidem adhibeto. Hæc, Lege & Doctrina Amphitheatri hujus, te deducet in veritatē Physico-Chemicam, Magicam, Cabalisticam, OMNEM. Quid esset placitum, &c.) Cur non? Est enim SAPIENTIA PATRIS, sedium suarum assitrix, & consiliaria Aeterni ab aeterno.

277 Mitte illam.) Dat & mittit SAPIENTIAM DEVS; non homo, aut liber (humanitus) ullus: invenitur apud DEVM, non homines, vel creaturæ aliam ullam. y 17. & 230. Influentia, Lumine & Motu Solis Divini nobis communicatur. Clamemus igitur ex toto corde omnes: Rorate Celi Divini de super, & nubes SAPIENTISSIMI pluant SAPIENTIAM; aperiat terra Mentis meae, & germinet hominem novum, qui reformatus ad exemplar Archetypi vivat in aeternum. De CELIS Sanctis tuis.) MOSEH, Verissimus totius Naturæ historicus; à solo enim VERACE, influentia, lumine & motu SOLIS VERITATIS doctus & ductus, inquit Gen. 1. 1. In principio creavit ELOHIM CELVM. HOC, à Natura & substantia sua, Hebraicè appellatum proprie habet SCHAMAIM, qvafi ESCHVA MAIM; IGNIS & AQUA; Ignis aqueus vel

269 Et SAPIENTIA tua constituisti Hominem, ut dominaretur creatura, qvæ à te facta est,

270 Ut disponat orbem Terrarum in Equitate & Iustitia, & in directione cordis Judicium judicet;

271 Da mihi sedium tuarum assitricem SAPIENTIAM, & noli me reprobare à pueris tuis:

272 Quoniam servus tuus sum ego, & filius ancilla tua, homo infirmus, & exigui temporis, & minor ad intellectum Judicii & Legum.

273 Et si quis erit consummatus inter filios hominum, si ab illo abfuerit SAPIENTIA tua, in nihilum computabitur.

274 Tu elegisti me Regem populo tuo, & iudicem filiorum tuorum & filiarum:

275 Et dixisti me edificare Templum, & in monte Sancto tuo, & in civitate habitationis tuae altare, similitudinem tabernaculi sancti tui, quod preparasti ab initio.

276 Et tecum SAPIENTIA tua qvæ novit opera tua, cum orbem Terrarum faceres, & sciebat quid esset placitum oculis tuis, & quid directum in præceptis tuis.

277 Mitte illam de Celis Sanctis tuis, & à sede magnitudinis tuae, ut mecum sit, & mecum laboret, ut sciam, quid acceptum sit apud te.

Aqua ignea: Græcè Αἰὼν, qvafi αἰὼν, ex αἰὼν, ardeo, & ang. Spiritus; SPIRITVS ARDENS: Ein Geistfeueriges wasser; Ein Wasseriger feuertiger Geist; Ein feuertiges Geistwasser; LATEX AETHEREVS; qvicquid Aristoteles ineptissimè reprehendens alios, ut suas de mundi aeternitate stabiliter falsitates, contra garriat. HOC in totum UNIVERSUM Mundanum tripliciter distribuit ELOHIM:

Primo, INFERIVS, indidit TERRAE & AQUAE, ut ibi esset non tantum sedes & vehiculum ANIMAE Mundi; verum quoq; MEDIVM conjungens & VINCVLVM copulans atq; uniens duo extrema, qvæ sunt, MATERIA prima, & FORMA, hoc est, HYLE nec non ANIMA MVNDI, NATVRA, RVACH ELOHIM: ut latius videre est y 48. 230. & figuræ Amphitheatri hujus tertie Quæstionibus 5. & 6. Totus globus inferior plenus est SCHAMAIM, Celo, Spiritu aethereo; omnia enim corpora penetravit massa sublimaris, voluntate DEI diffusum per & in OMNIA; nec quicquam (Experientia teste) reperitur in toto orbe Terrarum ambituq; Oceani totius, quod ejus scintilla careat. Mixtum hic habitat, reperitur atq; versatur cum Elementis fructibusq; eorumdem; coagulatum & congelatum; in nonnullis etiam fixum. HOC, Ignis Gigas Naturæ Ius dicans Singula, à vinctulis coagulationum fixationumq; Physico-Chemicè relaxat atq; resolvit in SPIRITVM adspiciatibilem sensibusq; obviæ omnibus; separando, à superfluitatibus ei admixtis, depurat, & primordiali sic restituit libertati. HOC, CELVM INFERIVS, PRIMVM: cuius scintilla Alcohol vini, quod Spiritus, Aqua & Ignis. Ex re omni, qvam dare potes, Laboratoria Physico-Chemicorum manifestant & exhibent SCHAMAIM sive CELVM, artificio Physico-Chemico stis haudqvaviam cognito. Frenum, sophista, qui legis vel audis hæc, lingvæ injicito tuæ petulantia, & Physico-Chemice (præusquam reprehendas quid) studere memento; ne (qvod non est Sapiens) dicas aliquando, non putaram. Non pudeat te carbo. Nec enim DEVM IPSVM pudebit Ignis, tempore ultimi judicii; in quo CELI magno impetu transient, Elementa verò calore solventur, Terra autè, & qvæ in

SOLIVS VERAE, &c.
Atq; Hominem tua SAPIENTIA effecisti, ut rebus abs te conditis dominaretur;

Et administraret Mundum in Sanctitate & Iustitia, Rectitudineq; cordis Judicium exerceret:

Da mihi assidentem thronis tuis SAPIENTIAM, & me ne numero servorum tuorum summoveas:

Quoniam ego servus tuus sum ac filius ancillæ tuæ, homo imbecillus ac vitæ brevis, & minor qvàm ut iudicium ac leges possem intelligere.

Nam etiamsi quis fuerit perfectus inter filios hominum, tamen si SAPIENTIA absit tua, nihili aestimabitur.

Tu me elegisti Regem populi tui, & iudicem & filiorum tuorum ac filiarum.

Iussisti me edificare Templum in monte sancto tuo, & in Vrbe habitationis tuæ altare in star tabernaculi Sancti, quod preparasti ab initio.

Ac tecum unâ est SAPIENTIA, qvæ tua novit opera, qvæque tunc affuit cum Mundum efficeret, qvæ scit quid in oculis tuis gratum sit, ac rectum in tuis præceptis.

Hanc demitte è Sanctis Celis, atq; è SOLIO GLORIÆ tuæ eam mitte, ut præsens mecum laboret, atqve intelligam quid acceptum sit apud te.

illa sunt opera, exurentur. 2. Pet. 3. 10. MVNDVS PHY-SICOCHEMICE INDICATVR, & THEOSOPHICE INDICABITVR IGNE.

Secundo, SUPERIVS, non mixtum Elementis eorumdemq; superfluitatibus, sed per & in se (animatum tamen NATVRA) congelavit, solidavit, corpus durum ac solidum constituit atq; effecit, hoc est, firmavit. Nam VERBO DOMINI CELI firmati sunt, & SPIRITV oris ejus (Ruach Elohim, Emanatione Divina, y 238.) omnis virtus eorum, Psal. 33. 6. Spiritus ejus ornavit Celos, Iob. 26. 13. Dixit enim DEVS, Gen. 1. 6. Fiat RACHIA (hoc est, extensio sive expansio solida, firma & compacta; Vnde Latini FIRMAMENTVM, Germani etne Deste rectè dixerunt: nam qvovis ære & adamante est durior & durabilior; Celi solis dissimili, qvafi ære, suli sunt, Iob. 37. 18. qvare nec Lucis aut Ignis sui calore, nec motus pernecitate immutationem patitur, nedum, antè diem novissimum DOMINI, consumatur. Extendit IEHOVAH Celos solos, Iob. 1. 8. Esa. 44. 24. & 45. 12. Qvi extendit velut nihilum Celos, & expandit eos sicut tabernaculum ad inhabitandum. Esa. 40. 22. Proprie Eliaias 34. 4. Et tabesceat, inqvies, omnis militia (ornatus) Celorum, & COMPLICABVNTVR, werden zusammen gerollet, sicut LIBER, hoc est, cortex interior ligno adhaerens, CELI & omnis militia eorum defluet sicut defluit solum de vinea, & de scru.) in medio aquarum, (qvoddam interstitium & discrimen inter aquas) & dividat aquas ab aquis. Et fecit DEUS Firmamentum, (ut sic tanquam firmissima fornix, qvæ DEVS subiecit aquis, & per qvam retineret eas in sublimi) divisiq; aquas, qvæ erant sub Firmamento, ab his qvæ erant super Firmamentum, Et factum est ita. Vocavitq; DEUS Firmamentum (Rachia, Extensionem, Expansionem) CELVM. (hoc est, Schamaim; à Natura & substantia aquarum ignearum; sicut Rachia, à quantitate & qualitate externa, hoc est, extensione & firmatione materia.) Dubiter nunc ergo omnium nemo, Aquas veras esse supra Firmamentum. Benedicite aquæ omnes, qvæ super CELVM sunt, DOMINO. Dan. 3. 60. Extendens CELVM (Schamaim, dictum Firmamentum) sicut pellem; qvi regis aquis superiora (superius)

ciem extimam) ejus, Psal. 104. 3. Laudate DOMINVM Celi Celorum; & Aquæ, qvæ sunt super Celos (videlicet, primum & secundum) laudent Nomen DOMINI. Psal. 148. 4. Qvales sint autem AQUAE SVPERCELESTES; cuius generis, substantiæ atq; Naturæ, nobis Theosophicè percontandum. Influentia, igitur, Lumine & Motu SOLIS DIVINI doctus ac ductus, in Nomine DOMINI dico, AQUAS SVPERCELESTES esse unius ejusdemq; generis & substantiæ, cuius erat LATEX ille aethereus incombustibiliter ardens, repertus, patrum nostrorum memoria, Patavij in Italia, in monumento vetustissimo, intra urnulam scitilem, intra duas altera ex auro altera ex argento ampullas, cuius liquoris purissimi virtute per plurimos annos lucerna hæc arsit, ut annotarunt in suis antiquarum inscriptionum collectaneis Petrus Apianus & Bartholomæus Amantius. Meminit hujus rei etiam Herimolaus Barbarus in corollario in Dioscoridem, ubi de Aqvæ in commune agit: Est & Celestis aqua, inquit, sive potius Divina Chemitarum, qvam & Democritus & Mercurius Trismegistus novère, modo Divinam aquam, modo Scythicum laticem appellantes, modo αἰὼν, hoc est, Spiritum ætheris Naturæ, & Essentia rerum Quintæ: Vnde Aurum potulentum, & iactatus ille nec dum inventus (à Chemisophistis puta, qvovis, pro dolor, plena ferè sunt omnia, nec in perpetuum ab istis invenitur: de Theosophis contrarium sufficienter demonstratum est in Amphitheatro hoc) Philosophorum Lapis, & fabulum constat. Hoc genus laticis, ut arbitror (inquit idem) significat, Epigramma nuperrimè in agro Patavino, juxta oppidulum Aestæ inventum, opere laceritum ac perinde fragili, per imprudentiam manus rusticæ proscindens ibi terram, corrupto, Hæc ille. Conradus Gesnerus Medicus Tigurinus pag. 5. de Lunarijs herbis, & rebus noctu lucentibus Epigramma prælatum, Ethniscum vetustissimum redolens, sic refert: Pluroni sacrum munus ne attingite fures, Ignorant est vobis hoc, qvovis in urna latet. Metaris qvæ Namq; Elementa gravi clausi digesta labore tuorelementa Vase sub hoc modico Maximus Olibus, tri loquatur. Adit fecundo cultos sibi copia cornu, Ne præcium tanti deperat laticis.

(Notate hoc Chemici hys drargyrici.) Vos quid vultis cum vestris oculis emisistis? Abite hinc vestro cum Mercurio petasato cadus ceatocq; Maxumus Maxumo donum Pluroni hoc sacrum fecit.

Hæc ibidem. Graviter hujus aquæ veritatem confirmat Auctor vetustus in Apocalypsi SP RITVS MVNDI SECRETI, sanctè inter alia affirmans, Spiritum hunc (Schamaim, Celum,) æthereum in corpore aqvoso plusqvamperfectè glorificato existentem, sensibilibiter ardere in lampade artificiosa, sine diminutione aut consumptione sui, in perpetuum. Nostra quoq; ætate hujusmodi lampades, sine affusione nutrimenti novi perpetuò ardentes latice aethereo fragrantissimo refertas, in monumentis & antris vetustissimis Germaniæ Inferioris ac Græciæ fuisse repertas, scimus restari historias & viros fide dignos. Tantæ & tam mirabilis, imò qvafi supernaturalis conditionis est Ignis laticis hujus superCelestis, ut ardeat vase altissimè clauso, extingvatur flamma ejus ab & in ære nostro, vase aperto. Es ist gahr ein ander wasser vnd sewer / als vnser gemetne wasser vnd sewer. Hinc Philosophi Physico-Chemici: Aqua nostra ignis est; (Est enim Schamaim, de aqua ignea superCelesti.) Corpora magis comburens, qvam ignis vulgi. Hanc Aquam verè mirabilem & mirificam CREATOR ELOHIM Omnipotens ordinavit atq; concessit (cui soli Sapiens; haudqvaviam Physico-Chemistis) invenire, etiam in regione hac Elementari. Vbinam verò? In unica, certè solaq; SAPIENTIAE Minera, qvæ Magnesia Sapiantum, & Materia Lapidis Philm. debita ac genuina, in qvam IEHOVAH DEVS non tantum posuit Sapienciæ reservavit Celum, Verum etiam Terram & Aquam, hylin nimirum aut semina Mundi hujus totius, in statu primordiali catholico adhuc hodiè existentia, animata ANIMAE MVNDI scintilla Catholica; (fig. Amphith. hujus 3. Qvæst. 7.) ut inde, tanquam in & ex subjecto Macrocosmico Catholice synoptico, Physico-Chemice preparando nec non Christiano Cabalisticè tractando eam, Catholice indagaret erueretq; cognitionem Creatoris, & quem misit IHSVH CHRISTI crucifixi; Naturæ & Creaturæ omnis, ac per consequens (est enim veritatè consentaneum) eorum quoq; qvæ sunt supra Celos (primum videlicet atq; secundum) hoc est, Aquarum supra Celestium, Schamaim, Aquarum ignearum vel Celi tertij, tabernaculi DEI & Sanctuarij Angelorum; nec non Suisipius; innotesceretq; sic, ex Libro Naturæ synoptice Catholico, Theosophico, qvanam sit mira Creatoris Sapiencia, Potentia, Bonitas. Causas VSVS Lapidis Philosophici Christiano Cabalisticè DIVINI (fig. Amphith. hujus quarta, ubi de VRIM & THVMIM) ex hisce facillimè ostendere possem sufficientes, si fas esset sigillum frangere

Aqua supercelestis y mil.

4. Reg. 3. 9

Psal. 115. 16.

2. Paralip. 28. 5.

2. Paralip. 1. 9.

Prov. 8. 22 Ioh. 1. 9.

118.

Figura 3. qualis.

frangere Celeste, mysteriaque divulgate DEI. Sufficiat filio Doctrinae (cujus meditationi Theosophica etiam aliquid indagandum relinqueretur) in praesentia ea, quae passim suppediat Amphitheatrum hoc; & quod ostenderim (non enim de Celorum tantum VSV, verum etiam Substantia, Essentia & Natura Philosophari Theosophum decet) AQVAS SVPERCELESTES esse, (reperiri quae a Sapiente in rerum Natura inferiorum) purissimas, subtilissimas, igneas, lucidissimas, plusquamperfectas, quare incorruptibiles, perpetuo in se fixas, hoc est, permanentes, liquidas tamen & fluidas, inflammabiles, minime combustibiles: in VSVM hunc, ut in regione supersuperma sint atque constituent Schamaim sive Celum Tertium; quod in superficie citra aequum est; extrinsece, ignis flagrans, aqua ardens. Quid? Hicce, in hisce puta inferioribus (quamvis in solo Macrocosmico synoptice Catholico) Aqua contra communem stylium ac rationem extat tam nobilissima, ignisve aqueus tam mirandus, superCelestis Substantia atque Natura, reperitur quae a solo Sapiente Sapienter; quanto magis in regione supersuperma, hoc est, supra Firmamentum, in Mundo (ob usum sic dicto Divinum) hyperphysico. Ni hoc; Minera SAPIENTIAE typo reali haud repraesentaret Catholicon Macrocosmicum. Absit, inter Physico-Chemice Sapientes contrarium cogitare, nedum statuere vel loqui. PERGO: In CELI, VERBI IEHOVAE virtute tanquam prehensio ne quadam & cochlea, in altum sublevatione FIRMAMENTI: (ut dictum) constitutione, confestim, mox & e vestigio atque simul extitit spaciolum quoddam magnum altumve intervallum, inter Celum & Terram, quod est & dicitur LOCVS: ut enim nec mons sine valle; aut manus primum junctae, postea vero disjunctae & separatae, sine spacio inter eas medio; ita nec Celum & Terra, facta hac separationis, deductionis & secretionis a se invicem sublimatione, absque interstitio & distantia esse poterunt. Ezech. 8. 3. Elevavit me Spiritus inter Terram & Celum. Locum VAGVVM quidem primum extitisse oportuit, postea vero humoribus aqueis, & vaporibus exhalationibusque continuis (meteororum variorum materijs) e regione inferiore dictum evaporantibus sursumque tendentibus, nec non terrenis corporibus innumeris, ut ibi essent, in longum & latum crescerent, spirarent, & moverentur, impleri. Mirabile DEI Mirabilis Laboratorium Macrocosmicum, Natura praesidente aut Laborante, perpetuum, Catholicon. DIXIT praeterea DEUS: Fiant Luminaria in Firmamento Celi, (hoc est, Rachia Schamaim, in expansione Celi, sive Spiritus aetheris aquei firmati) & dividant diem ac noctem; & sint in Signa & Tempora, & Dies & Annos: ut luceant in Firmamento Celi, & illuminent Terram. Et factum est ita. Fecitque DEUS duo luminaria magna: luminare majus, ut praesent nocti: & Stellae. Et posuit ea in FIRMAMENTO Celi (hoc est, in Rachia, extensione sive expansione Schamaim firmata) ut lucerent super Terram, & praesent diei ac nocti, & dividerent lucem ac tenebras. NOTA: Quomodo ASTRA sint in Signa, (Heb. AOT) hoc est, Signa indicantia, et Alphabeta quae in tomolibri Mundi majoris Celestis, quibus DEVS (nostri cura paterne habens) de varijs ac magnis nobiscum loquitur, futura quae sunt & imminet, antequam eveniant, ostendit, praenuntiat, praedicat; alibi (DEO concedente) latius declarabo. Vide 78. & 231. HOC, CELVM SECVN- DVM, sublimis; Regio pure aetherea. HOC, Solem, Lunam & Stellae habet; revera etiam PRIMVM & Inferius (suo modo) astra sua: id quod sciunt atque testantur Sapientes. Motu harmonico sive sympathico (erga se invicem) movetur utrumque: id quod inferius, sicut id quod est superius, & contra. Qui motus, certitudinem suadet (quam dixi) indicationum, DEVS Mirabilis in operibus suis. Summa: Confluxibilia, conspirabilia, consentientia, OMNIA. Denique: Firmamentum Celi, teste Esaia 41. 6. (resolutis IGNE coagulationum vinculis) sicut fumus liquefecit. Reducetur enim in id, quod erat ante sui congelationem, solidationem ac firmationem, hoc est, fit SPIRITVS Liber.

Tertio, SVMME, supra Rachia Schamaim, hoc est, Firmamentum Celi, SCHAMAIM non Elementis (ut Primum) miscuit, multo minus superfluitatibus eorumdem excrementitijs inquinavit; neque in corpus solidum (ut Secundum) ac durum congelavit atque firmavit; verum (virtute sua Omnipotente) per & in se plusquamperfectando, AQVAS SVPERCELESTES constituit tales, quales paullo ante docuimus, & in perpetuum PERMANENTES; manifestandoque ignem earum, in superficie citra consumptionem sui semper ardentes, & sine fumo luce candidissima splendentes: HOC, CELVM Em- pyreum, lucidissimum; imo, LVX, quam (tanquam rem Divinitati consentaneam) DEVS inhabitat inaccessibilis, 1. Timoth. 6. 16. QVEM idcirco in ignea esse Essentia Divinus Plato ab Indorum Brachmanibus didicit, Quintamque Essentiam Divinitatis statuit mansionem. Eodem, fortassis, sensu Thomas de Aquino, quamvis Auctor Aurorae Philosophorum contrarium censet cap. 19. absque blasphemia dixit, DEVM & Angelos suos carere non posse igne aquae ardentis, sed eos in dies uti, Carere non potest, quia noluit; Voluit, Summe,

P R O L O G U S I N

278 Novit enim ac intelligit OMNIA, ac me deducet in actionibus meis moderate, atque in gloria sua custodiet.

279 Et erunt accepta opera mea, ac recte populum tuum dijudicabo, eroque dignus solio Patris mei.

280 Qvis enim homo CONSILIVM DEI intelligat? aut, quid velit DEVS, animo comprehendat?

281 Nam cogitationes mortalium timidae sunt, ac nostrae opiniones fallaces.

282 Corpus enim corruptioni obnoxium aggravat animam, ac terrenum domicilium plenam curarum mentem deprimit.

283 Ac vix, quae in Terra sunt, conjectura assequimur, & quae in manibus versantur, cum labore invenimus: quis autem ea per- vestigabit quae sunt in Celis?

284 CONSILIVM autem tuum quis novit, nisi Tu dederis SAPIENTIAM, ac de Altissimis SPIRITVM SANCTVM TVVM miseris?

Superius, Inferius ea uti, pro sede ac throno Majestatis suae, Mediocri in usus varios conveniente. Placuit sic DOMINO; placeat idem tibi. HOC, CELVM vel CELI (Schamaim) CELORVM, Deut. 10. 14. 3. Reg. 8. 27. Psal. 115. 16. Nehem. 9. 6. respectu duorum, inferioris & inferioris, TERTIVM, ad quod Paulus 2. Corinth. 12. 2. tractu magnetis Divini Mentis raptus, in quo arcana audivit verba, quae non licet homini loqui: Immensum; Summum, Deut. 4. 32. Ultimum; non enim ulterius aut superius meminit Ssa. Scriptura. ΑΥΑ- ρΗΓΙΟΝ h. e. Sanctuarii Angelorum nostrorum, faciem DEI PATRIS nostri semper videntium, Matth. 18. 10. Paradysus felicitatis summae; Sedes & Thronus beatarum mentium. O praeclearum diem (Christiani utar verbis Ciceronis de Senect.) cum ad illud animarum concilium ceterumque proficiscar! Quid? DOMINVS DEVS IPSE (HV) in Celo sursum, Deut. 4. 39. Ad quod & super quod D. N. IHSVVS CHRISIVS crucis fixus quae dragemulo a Resurrectione die ascendit, & ΑΥΓΛΟΠΕΡΟ- ΑΥΓΛΟΝ sublimior Celis factus, Hebr. 7. 26. Ascendens supra omnes Celos, Ephes. 4. 10. sedens ad dexteram DEI Patris, inde venturus est, Act. 1. 10. Matth. 26. 64. iudicare vivos & mortuos, Matth. 25. 31. Act. 10. 42. & Seculum per Le- GNE M. Esa. 66. 15. 2. Petr. 3. 7. De hisce CELIS SANCTIS, Psal. 102. 20. in quibus DOMINVS DEVS IPSE sursum, Deut. 4. 39. Ios. 2. 11. Eccle. 5. 1. de hoc Sanctuario suo, de excelsu hoc Celorum habitaculo, Deut. 26. 15. 2. Paralip. 30. 27. Sancto, Solio gloriae suae, Esa. 63. 15. de Do- mo Sancta sua, Baruch. 2. 16. de Templo Sancto gloriae suae, de Throno Regni sui, Daniel. 3. 53. petita IEHOVAH sibi mit- ti SAPIENTIAM Theosophus noster Regius: Petamus ab EO & nos, in ORATORIO THEOSOPHICO nostro, in Spiritu ac Veritate, mittitur revera, modo Theosophico, etiam nobis. COROLLARIUM: SCHAMAIM, hoc est, CELVM, Doctrina hac nostra genuine expositum, salu- berrime te docebit, unde & quid sit LVX, (Hebraice, AOR) Gen. 1. 3. Authrix splendoris atque illuminationis, nec non (dis- positionis modo) DIEI. 7. 242. Quomodo e TENEBRIS 2. Corinth. 4. 6. (erat enim Schamaim sive Celum, & per cons- sequens CHAOS universum, ob Lucem suam igneam internam Divinitus nondum manifestatam, tenebrosam & non conspi- cibilem) vi iussu Divini rati ac firmi, splenduerit, (non secus atque in tenebroso loco ex Spiritu vini manifestatur ignis) DIESE- exortus; ob cuius LVCS absentiam vel carentiam ignotum & obscurum nobis futurum erat Universum DEI opus hoc im- mensum: Quomodo quotidie naturaliter fiat & arte manifes- stetur VR sive IGNI; Qui, cum absque calore esse nequeat, Effectum suum semper exhibet atque demonstrat CALOREM: hic, certe, in Omnibus (extat enim in Omnibus Schamaim an- tiquum NATVRAM) totius Formae ac Speciei est custos, Na- turaliumque in Rebus actionum & Rerum gignendarum ac pro- ducendarum stimulus. ΕΡΩΤΗΜΑΤΩΝ (tam externae quam internae)

A M P H I T H E A T R U M

11 Scit enim ILLA OMNIA, & intelligit, & deducet me in operibus meis so- brietate, & custodiet me in sua Potentia.

12 Et erunt accepta opera mea, & dispo- nam populum tuum iuste, & ero dignus se- dium Patris mei.

13 Qvis enim hominum poterit scire CONSILIVM DEI? aut quis pote- rit cogitare, quid DEVS velit?

14 Cogitationes mortalium timidae, & incerta providentiae nostrae.

15 Corpus enim quod corrumpitur ag- gravat animam, & terrena inhabitatio deprimit sensum multa cogitantem.

16 Et difficile estimamus, quae in Terra sunt: & quae in conspectu sunt, invenimus cum labore: quae autem in Celo sunt, quis investigabit?

17 Sensum autem tuum quis sciret, nisi TU DEDERIS SAPIENTIAM. & miseris SPIRITVM TVVM SANCTVM de altissimis?

Naturale & Artificiale Principium, & impulsivum seu κινη- τήν aut ενεργητικήν a DEO constitutum, ac ANIMAE, quae sic (mediante Schamaim) dotes suas (ut infinitum) multiformiter largitur Rebus, instat obstrictis cujusdam fidelissimae Micro- & Macrocosmice attributum: Cur, vel quo respectu CA- LOR sit atque dicatur Divinus; Celestis, Elementaris; Natu- ralis, institus sive innatus, proportionem quadam Soli siderumque calori respondens; Vnde actiones horum (IPSIVS) tam de- verse: Quo sensu (minime vulgari, attribuendo unicuique suum) interpretanda phrasae Philosophorum haec: CELVM est animatum; Influens, Lumine & Motu agit in Inferiora; Celum est potissima causa, cur Elementa, quamvis suapte Na- tura contraria, permiscantur atque invicem conjungantur; Ad primam Materiam eandem, quam vir ad sibi dilectam conjun- gunt, obtemperant rationem; Res adamat inferiores; In Terram non secus ac Mas in feminam semen transfundit suum; Corpora gignit inferiora; Omnium est parens; Instrumentum est quo DEVS agit nobiscum; Est causa omnium, quae gignuntur; Consert Formam, & Speciem in Materiam apparatus immittit, Regit omnia, quae hic continent Mundus; facundat semina; Omnis fecunditas a CELO spargitur; ALIAEque hisce similes: TVNC RECTE PHILOSOPHARI POTE- RIS DE NATURAE SECRETIS. Bene docet & dicit, qui bene distinguit. A sede magnitudinis tuae.) Dicit DOMINVS Esa. 66. 1. Celum sedes mea, Psal. 103. 19. DOMINVS in Celo paravit sedem suam. Psal. 123. 1. Ad te levabo oculos meos, qui habitas in Celis, Psal. 10. 4. DO- MINVS, in Celo sedes ejus. Matth. 6. 9. Pater noster qui es in Celis. Notandum: A throno celestutinis Divinae, nil nisi Divinum, aeternum: SAPIENTIA (Emanatio Divi- na, 7. 238.) igitur non creata, non formata, non orta aut facta ut Creatura, sed genita ab Aeterno Patre Divino Divina AE- terna; modo nobis mente fidei potius Christiane credendo, quam fanatica imaginatione comprehendendo, Mecum sit, &c.) Ut mihi sit praesto SPIRITVS FAMILIARIS; 7. 207. Ut sit SPIRITVS ASSISTENTIAE mihi; mecum Oret, mecum Laboret: Mentem, Intellectum, Rationem, Cogita- tiones & Sensus, Actiones atque Labores omnes Sapienter insti- tuat, dirigat, disponat, adjuvet, promoveat, fortunet, beer, 7. 71. 96. 148. 150. 190. & 212. Mysterium hoc magnum, a per- paucis observatum, sine quo Lapidem Philosophorum ad finem optatum (quamvis in & ex Principijs Naturalibus, juxta Na- turae methodum, artificialiter recte progrediaris) tu qui Chris- tianum te profiteris, nunquam perduces 7. 148. Esto, vita, & fas- ctis, qui vis videri, dicit, ac esse Philosophus Christianus. Do- num DEI est; cuius secretum Hermes & alij habuerunt ex in- spiratione Divina; Macrocosmice constans Corpore, Spiritu & Anima: Super quo etiam Nobis Microcosmice, secun- dum Leges atque Doctrinam Amphitheatri huius, Corpore, Spi- ritu & Anima; Theosophice Laborandum, Cabalistic, Magic, Phy- sico-Chemice ludandum vel Laborandum, VI IEHOVAH

Triunus, cooperando Tibi trium tuisque Laboribus, in opere Physico-Chemico Catholico triumpho consequendo, inspirare, dare atque largiri dignetur bene velle, nosse, esse & posse, Theosophice opera- ri memento. Qui potest capere, capiat, lat dixi. Observa: Scien- tia & Artes quaedam bonae interdum sunt & vocantur IN- CERTAE; non quod per & ex se incertae illae sint, aut nonnullam quam male noscent eas tractare sibi hoc praesumentes; Verum quod DESIT artificii operanti VOLUNTAS DEI. In Goet- tes legen/ ist alles gelegen. Mann muß auch das Götze von Gott haben. Idem si. Si voluit magnus ille Picus Mirandula Co- mes, (quamvis propter hanc vocem iniquè laceretur a viro quod- dam magnae auctoritatis) cum dixerat: Frustra Naturam as- dit, qui PANA (hoc est, DEVM totius Naturae) non at- traxerit: Quod secundum Leges atque Doctrinam Amphitheat- ri huius, DEO annuente, in Oratorio Theosophice fieri pos- test. 7. 289. SVMMA: Incertae sunt & manent Scientiae ac Artes secretiores, nisi subdelegat a SVMMO juncta nobi- lioris operationis virtute; nisi, inquam, VIRTUTE DIVI- NA animentur aut roborentur. Hoc idem est, quod dixit Solomon, (7. 119.) haurire voluntatem a DOMINO, & in- habitare cum SAPIENTIA. 7. 241.

278 Scit enim illa OMNIA.) Qvare, facta amica, soror, & sponsa tua, de omnibus te Sapienter instituire potest ac vult: quia promittit, 7. 230. Cuius iusti sermones omnes: non est in eis pravum quid, neque perverbum, 7. 92. Sobrie.) Dextrè; Sapienter; super linea veritatis recta.

279 Et erunt accepta, &c.) Qvando? Non nisi SA- PIENTIA sit, Oraverit, Laboraverit secum. Sic & nos in DEO Sapientes, possumus OMNIA quae volumus; vo- lumus autem, Theosophice studiosi, quae DEVS IPSE. Qvare propter, quaecumque, iuxta Leges atque Doctrinam Amphitheat- ri huius, faciemus, prosperabuntur, Ut est Psal. 1.

280 Qvis hominum, &c.) Objecto eadem, quae su- pra vers. 233. Ad quam vide vers. 284. responsum.

281 Cogitationes nostrae, &c.) Qvatenus nostrae per- se, & absolute ex nobis, quoad nostrae dumtaxat innititur Prus- dentiae, opinamur, non scimus. Cogitationes, Speculationes, ratiocinationes, inventiones & operationes nostrae omnes incerti sunt, nisi veritatis atque virtutis Divinae inspiratione animen- tur ac roborentur. Sonst sind es phantasia.

282 Corpus quod corrumpitur, &c.) Sic etiam Paulus externum hominem φθισόμενον dicit, qui cum desiderijs suis corrumpit & corrumpitur. BINARIVS ergo reijciendum. Vide fig. Amphith. huius secundam. Terrena inhabitatio deprimit, &c.) Mens nostra in corpore posita propter peccas- tum mortali, quasi in carcere quodam tenebroso tenetur reclusa, ita, ut nec DEVM rectè agnoscere, Naturam & Seipsum cog- noscere queat ex & per se homo. Qvamore crandus DEVS, ut ererit in DEI amore Theosophico (panentialiter victis ac superatis affectibus carnis) ad Divinarum, Spiritualium & Naturalium rapiatur contemplationem atque tractationem, & quasi de profundo carceris Divinitus extracta sursum, ita cae- mine domicilij collocetur: hinc quae prius in imo posita videri non poterat, eernere jam incipiat, & suo modo colloquio secreta fruat dulcissimo IEHOVAE Spirituumque honorum a DEO subdelegatorum; inebrietur Nectare Divino, sicque perveniat ad cognitionem & fructum totius VNIVERSI. vers. 190. Hoc, non nisi studiosus Amoris Divini fidelis intelligit.

283 Difficile est estimare, &c.) Vide vers. 230.

284 Nisi tu dederis SAP.) Ad objectionem vers. 237. & 280. Sapientis ipsius Sapientis responso. Solus enim DEI SPIRITVS, & cui IPSE parefacit sive revelat, novit arcana DEI, inquit Paulus 1. Cor. 2. 11. DEVS in Celo est revelans mysteria, profunda & abscondita, Dan. 2. 28. SVM- MA: In SAPIENTIA DEI scimus, intelligimus & pos- sumus (IEHOVAH volente) OMNIA. Quomodo autem DEVS fiat nobis a Consilijs, Theosophice docet Amphith. hoc nostrum. Ibi Pythagorice studere memento; ne sis filius ante- patrem; fraternè monco. Miseris.) Huc refer verba figurae Am- phith. huius secundae: decebit vos igitur prius pie lotos, &c., & quae sequuntur. Spiritum tuum Sanctum.) SPIRITVM SAPIENTIAE, vers. 207. & 277. Non diabolicum, ma- lum; de altissimis, non inferni profundis; MEDIATE etiam, & quidem vel per Angelum Lucis, non bestiam tenebrarum; vel per ORGANA Naturalia aut Artificialia, (agit enim DEVS per varia MEDIA nobiscum, eaque mirabilia, quia ipse Mirabilis) SAPIENTIAE verae in scena Mundana hac fideliter ancillantis, quo commodius DIVINA humanis- tus percipiamus, noscamus & intelligamus. Sunt enim Scien- tia & artes bonae ministræ aut Apostolæ (liceat mihi docendi causa sic loqui) quaedam SAPIENTIAE, quas misit in Mun- dum, ut praedicarent de DOMINAE suae mirificae thesauris in exhaustis Evangelium, id est, nuntium laetum ac bonum, filijs disciplinae atque Doctrinae, SAPIENTIAE haecibus fidelibus dilectis.

285 Nam ita via eorum, &c.) Vide vers. 21. 96. 115. 172. & 230. Quod cum ita sit, ut ITA, hoc est, hac methodo, hac via, didicerint alij, V. G. Sapiens noster, imò verè Sapiens omnes, (nemo enim unquam vir magnus sine afflatu Divino) etiam Nobis erit insilendum vestigijs eorum, ut eodem modo Sapienter discamus ab eodem SAPIENTIAE SPIRITU, à quo illi, Sapientesq; fiamus. Quæcunq; enim sunt scripta, ad Doctrinam scripta sunt nobis.

286 Quæcunq; placuerunt tibi, &c.) Cum autem nemo placeat DEO, nisi qui cum SAPIENTIA inhabitat vers. 241. Theosophicè nobis studendum, ut cum Ea inhabitemus: Et tunc placebimus DEO, diligemur ab Eo, impetramusq; secundum Leges atq; Doctrinam Amphitheatri huius, Orando & Laborando, in fide vera, OMNIA. Efficacissima res mente pura Fides firma.

287 Domum.) Quænam est illa? TRIVNA, videlicet, Primò, NATURA atq; CREATURA, hoc est, Mundus major totus, cum creaturis spiritualibus; & Corpus ac Spiritus Hominis, id est, Mundi minoris: Secundò, MENS five ANIMA homini Divinitus inspirata: Tertiò, SSA. Scriptura; quod est VERBUM DEI Biblicè scriptum. Columnas septem.) Super quas fundavit atq; extruxit SAPIENTIA domum suam trianam: quæ sunt

CORPVS SPIRITVS ANIMA } Columnæ Macro } Cosmo. En Cos }
CORPVS SPIRITVS ANIMA } in } Micro } lumnas, SEX.

LITERAE, quibus VERBUM in BIBLIIS scriptum, Columna una & septima. Ecce, SEPTENARIUS sacer.

288 Immolavit victimas.) Id est, Sponte sua & ex meræ Liberalitatis suæ gratia, invitatis omnibus obtulit & offert, clementer largiri gaudet, potest ac vult, Bona & Dona sua inexhausta, tam spiritualia quàm Corporalia, temporalia atq; æterna: Vt, nimirum, repleti Nectare Divino, & saturati Manna Sophiæ Celestis, thesaurorum SAPIENTIAE inexhaustum fiant participes Theosophiæ amatores veri, fideles dilecti omnes; in quorum numero (laus DEO) & me esse verè scio. Hallelulàh; Hallelulàh; Hallelulàh. phy diabolò.

289 Misit Ancillas.) Ancillæ SAPIENTIAE verae sunt SCIENTIAE & Artes bonæ omnes, per exercitiorum nem cognitæ experientiamq; probatæ, ad finem honestè utilem vitæ humanæ. In bonis enim Artibus bonam de DEO & SAPIENTIA ejus sparsam esse famam docta rectè censuit Antiquitas: per illas enim nobiscum agit de mysterijs, secretis atq; arcanis suis. V. 172. & 277. Annuerandæ sunt autem SAPIENTIAE verae ancillæ, ultra maximè usitatas multis passim cognitæ atq; vulgares, adhuc aliæ eaq; secretiores, & quæ si virgines cubicularæ quædam, (quamvis pro dolor! ferè ut per originis peccatum in homine DEI imago, foedissimo sophistice ceno à diabolò & organis ejus sint asperæ ac summe desfordatæ) hæc videlicet, CABALA, (non literalis illa, vulgaris ludæis, puta Notariæ, Gimetria, Tevos rasche, & si quæ inferior; sed reconditor illa & longè superior, Solis Divinitantum Influentia, Lumine & Motu cognita Theosophis) MAGIA, & huic cognatæ PHYSIOGNOMIA, METOPSCOPIA, CHEIROMANTIA, atq; Doctrina de SIGNATURA Rerum Naturalium omnis: ALCHEMIA; ASTROLOGIA quocunq; cum filia sua GEOMANTIA, & ALIAE nonnullæ, DOMINAE suæ mirificæ mirabiliter & quavis miraculosè famulantes ac administrantes. Cave tamē, oro mi frater, mendacia principis Mundi huius immundi, vitiaq; sive errores pseudoartificum, quæstionibus VERITAS mundanis nondum Theosophicè lotis atq; purgatis, hoc est, fatuellis, jussu ac voluntate SAPIENTIAE verae, pro VERITATE (in penam justam ac dignam) sese libenter prostituentes, Scientijs & Artibus ipsis, per se non immundis, falsò imputes.

Sic enim pro vitio virtus crimina sæpè tulit. Sacra, verè dicitur, prophanantur, quoniam à prophetis prophane usurpantur. Etiam bonum, conversum in abusum, fit malum. At mundis omnia munda, Tit. 1. 15. Rom. 14. 20. Et scimus, quod diligentibus DEVM, omnia cooperantur in bonum, Rom. 8. 24. & 277. Omnia bona sunt ac mala, respectu usq; diverso. Reformat DEVS hominem ex peccato defœdatur; reformandæ sunt quocunq; Scientiæ & Artes secretiores conspurcatæ: IPSAE, tanquam Media Theosophica, retinendæ, ipsæ in DEI timore Sapienter utendum; sophistica & impia rejicienda. Mann muß das besuete Kind wasschen / vnd nicht mit dem vneinen bade hinweg schütten. Nec tu, Calumniator, si quid nescis, reliquis id scire negatum est.

Distinctione abusus ab usu legitimo, sufficienter respondimus ad objectiones garrulorum omnium omnes. Miseris ignorantibus peccatum est condonandum; respicientia optanda. Vide v. 115. & 230. Fufius de hisce alia vice. Vt vocarent, &c.) Vt deducerent; ut mediantibus illis pervenirent, Theosophiæ amatores fideles dilecti, in Agnitionem, Cognitionem, Unionem ac Fruitionem DOMINAE suæ Divinæ, fierentq; participes thesaurorum SAPIENTIAE inexhaustorum, in domus suæ triumvis (Biblicæ, Macro & MicroCosmicæ) arce, mænis ignorantie ac superfluitatum, propter hominum peccata altissimis fortiter munitorum & absconditorum.

285 Et si correctæ sint semitæ eorum, qui sunt in Terris, & quæ Tibi placent didicerint homines?

286 Nam per SAPIENTIAM sanati sunt, quocunq; placuerunt tibi DOMINO, à principio.

SAPIENTIA HÆC

287 Edificavit sibi Domum; excidit Columnas septem.

288 Immolavit victimas suas, miscuit vinum, & proposuit Mensam suam.

289 Misit Ancillas suas, ut vocarent ad arcem, & ad memia civitatis,

290 Si quis est parvulus, veniat ad me; & insipientibus loquuta est,

291 Venite, comedite panem meum, & bibite vinum, quod miscui vobis.

292 Relinquit infantiam & virginitatem, & ambulate per vias PRUDENTIÆ.

293 In auribus (suoadeo) insipientium ne loquaris: qui despicient DOCTRINAM eloquii tui.

294 Qui enim erudit derisorem, ipse injuriam sibi facit: & qui arguit impium, sibi maculam generat.

295 Illusor non audit cum arguitur.

296 Non amat pestilens eum, qui se corripit; nec ad Sapientes graditur.

297 Noli arguere derisorem, ne oderit te. Argue Sapientem, & diligit te.

298 Da Sapienti occasionem, & additur ei SAPIENTIA: doce justum, & festinabit accipere.

299 Cor Sapientis quærit DOCTRINAM, & os stultorum pascitur imperitiâ.

300 SAPIENTIAM atq; DOCTRINAM stulti (pro dolor) despiciunt.

301 In corde Prudentis requiescit SAPIENTIA.

302 Via stulti recta in oculis ejus: qui autem Sapiens est, audit CONSILIA.

303 Quid igitur prodest stulto habere divitias, qui superbus & arrogans est irrisor, qui in ira operatur superbiam, cum SAPIENTIAM emere non possit?

304 PRINCIPIUM SAPIENTIAE TIMOR DOMINI: & SCIENTIA SANCTORVM PRUDENTIA.

gnitionem, Unionem ac Fruitionem DOMINAE suæ Divinæ, fierentq; participes thesaurorum SAPIENTIAE inexhaustorum, in domus suæ triumvis (Biblicæ, Macro & MicroCosmicæ) arce, mænis ignorantie ac superfluitatum, propter hominum peccata altissimis fortiter munitorum & absconditorum.

18 Nam ita via eorum, qui Terram incolunt, directæ fuerunt, ac quæ Tibi placent didicerunt,

19 Et sunt SAPIENTIA conseruati.

2 SAPIENTIA edificavit domum suam, excidit Columnas septem:

2 Immolavit victimam suam, miscuit vinum, & apparavit Mensam suam.

3 Misit puellas suas, vocavit super summitates excelsum civitatis dicendo.

4 Quisquis est simplex, declinet huc, carenti corde, dixit quocunq;

5 Venite, & comedite panem meum, & bibite de vino, quod miscui.

6 Relinquit simplices viam vestram, & vivetis: & incedite per viam INTELLIGENTIAE.

9 In auribus stulti ne loquaris: quia contemnet PRUDENTIAM eloquiorum tuorum.

7 Corripit derisorem, accipit sibi ipsi ignominiam: & increpans impium accipit maculam suam.

11 Derisor non audit increpationem.

12 Non amat illusor increpationem se; ad Sapientes non accedit.

8 Ne increpes igitur derisorem, ne forte odio habeat te: increpa Sapientem, & diligit te.

9 Da Sapienti increpationem, & Sapientior erit: doce justum, & addet DOCTRINAM.

14 Cor Intelligens quærit SCIENTIAM: & os stultorum pascitur stulticia.

7 SAPIENTIAM & ERUDITIONEM stulti despexerunt;

14 In corde Intelligentis requiescit SAPIENTIA.

15 Via stulti recta est in oculis ejus: & qui obtemperat CONSILIO, Sapiens est.

16 Vt quid est prætium in manu stulti, ut emat SAPIENTIAM, & COR non est ei? superbus arrogans, derisor est nomen ejus, qui facit opera sua in superbia.

24 PRINCIPIUM SAPIENTIAE TIMOR JEHOVÆ: ET SCIENTIA SANCTORVM PRUDENTIA.

20 Parvulus.) Simplex, Vt est vers. 79.

201 Venite, &c.) Sic SAPIENTIA incarnata: Venite ad me omnes, qui laboratis, ego reficiam vos. Matth. 11.

28 Si quis sitit, veniat ad me, & bibat, Joh. 7. 38.

292 Per vias prudentiæ.) Vias PRUDENTIAE &

&c. INTELLIGENTIAE, hoc est, Gradus COGNITIONIS ac SCALAM cum DEO UNIONIS, per quam IEHOVAE SAPIENTIA (cui delicta esse cum filiis hominum) benignæ voluntatis suæ clementiâ descendente, Nobis contra vestitu Regenerationis Denario (perfectiois SIGNATURA) penitentialiter amictis, Theosophicè ascendentibus, Spiritus sancti interventu approximamus, conjungimur & unimur DEO, ut hic & in æternum IEHOVAH fruamur; vias, inquam, has vide figuram Amphitheatri huius secunda.

293 In auribus insip. &c.) Præcepti huius ne obliviscaris, fraternè moneo. Non enim apud omnes, nec omni tempore, nec omnia de DEI, Hominis, Spirituum, Naturæq; mysterijs, arcanis atq; secretis sari & philosophari convenit ac par est, nec omnino tutum; sed est (quemadmodum jam sæpius dictum) quibus, quando, & quantum. Loquendum interdum ut multis, statuendum ut paucis. Intervendum tempori, loco & personis. Cave quocunq; ut bene monuit vir quidam Religiosus, Saturnus aliquis adspiciat libros tuos arcanorum testes; ne boum calcibus (quod plerisq; præcepti huius immemoribus contigit) ignominiosè subiciaris & conculceris. Veniam ipse semper memor huius! Margaritas, porcis diabolò obfessis, non obijcto.

294 Qui erudit derisorem, &c.) Caute igitur circumspiciendum, quales sint ij, quibus concedimus mysteria, arcanas, secreta: ne diabolus sulcitet cuculum ingratum.

295 Illusor, &c.) Sublannator, sciolus præcox, mundanus immundus, qui securus Timorem spernit DEI, DEIq; amantium correctiones fideles, leviter præterens ipsi (contra Leges Scholæ Theosophorum) mundanè viventes.

296 Nec amat pestilens, &c.) Hæc mundi immundi gratia, bona remunerari malis. Respicite, quæso, ô mortales, vos, vos, præsertim (cujuscunq; ordinis vel status) qui Doctrinæ filij esse ac dici gaudetis, & correctiones, admonitiones, à virijs dehortationes (v. 65.) Præceptorum vel amicorum tam paternas, fraternas atq; amicas, ne spernite. Nam revera, ut inquit Sapiens, neminem diligit DEVS, nisi qui cum SAPIENTIA inhabitat: quod absq; DISCIPLINA, hoc est, Timore DEI fieri nequaquam potest. Da, DOMINE, ut nunquam reuicam veritatem coram Principibus, Nobilibus, vel quovis status genere: cum sciam ex Job. 13. 15, quod in conspectum tuum non veniet omnis hypocrita.

297 Noli arguere derisorem, &c.) Laterem enim vel AEthiopè lavabis. Cogita Germanorum illud: Hat mich dein der Teuffel mit Narren beschissen. Es müste auch einer viel stüben haben / der alle Narren solte Flug machen. Hos devita.

298 Et festinabit accipere.) Etiam cum gratiarum actione ingente, debitaq; laborum remuneratione. Hæc SIGNATURA hæredum SAPIENTIAE fidelium dilectorum. Qui autem obliviscuntur beneficiarum, aut filij ineptæ volunt esse ante patrem, Dasß das Ey wil flugeln sein denn die Henne / ij ingrati sunt, à quorum domo non recedet malum.

299 Pascitur imperitiâ.) Verè Ethnicus; Homine imperito nusquam quicquam injustus. Er bleibe ein Narr / wie er gewachsen ist.

300 SAPIENTIAM atq; DOCTRINAM.) Stulti igitur sunt, qui despiciunt AMPHITHEATRUM hoc nostrum; ratio est, quod ex fontibus SAPIENTIAE (res ipsa loquitur) DOCTRINA Ejus emanavit.

301 In corde.) Animo: qui Hagiafterium vel Sanctuarium SAPIENTIAE; Minervæ templum MicroCosmicum.

302 Via stulti recta, &c.) Einem jeden gefelt sein Zollen wol / Darumb ist die Welt Narren voll. Was solcher lente unverständ nicht gemess ist / Müß Reuerey vnd vnrecht sein. Ja scilicet. Sapiens absq; testimonio SSA. Scripturæ, Libri Naturæ, & Conscientiæ rectæ, erubescit loqui.

303 Stulto, &c.) Stultum vocat hoc loco Sapiens non tantum vacuum timore DEI, Vt v. 35. Verum etiam superbum, arrogantem, irrisorem, & sine justa causâ iracundum, Einem Startöpfgen eigensinnigen phantasten vnd vnbilligen Polterer / quantumvis etiam opibus valentem. Es ist doch ein Narr: Vnd wenn er noch so reich vnd hoch geachtet were.

Ratio sequitur. Cum SAPIENTIAM emere, &c.) SAPIENTIA non venditur pecuniâ; nec hæreditate transfit ad liberos: precibus ex toto corde ad IEHOVAM fufus os portet nos eam à Benignitate Benigni (Benignè ut mittat) petere ac impetrare. SVMMA: In Spiritu & Veritate pro Ea est Orandum; proq; thesauris Ipsijs feliciter consequendis, Sapienter Laborandum. ORATORIVM igitur & LABORATORIVM, juxta Leges atq; Doctrinam Amphitheatri huius, Sapienter ingredienda. Vide v. 178. Nota: Stultus hoc loco potest etiam intelligi prophane doctus: Et divitiæ, ingenij dotes, sine Timore DEI: Ein gelehrter Narr.

304 Principium SAP.) Vide v. 16. & 191. Job. 28. 28. Ecce TIMOR DOMINI ipsa est SAPIENTIA, & recedere à malo, INTELLIGENTIA. Timor DEI filialis ipsissimus est AMOR: Timere DEVM, amare est. O frustuosiss!

SAPIENTIAE DOMUS.

CONVIVIVM.

ANCILLAE.

HOSPITIUS.

Invitatio.

Vbi, & cur Sapiens non loquendū

Signatura Sapiens

O divitiæ stultum!

TIMOR DOMINI.

ctuosissimam ARTEM AMANDI hanc Iqyam fideliter docet Amphitheatrum hoc nostrum. DIVINA hæc; mun-
dana, illa Ovidiana immunda.
305. & 306. Qui verò declinat, &c.) Qui aures has
bet ad audiendum, audiat, quid dicat filius hominum Spiritus
VERITATIS; declinet à malo, & faciat Bonum; Timeat
DEVM, & operetur Iustitiam: obtemperetq; bene monenti,
alias nihil impetrabit aut efficiet Boni, siue in ORATORIO,
siue in LABORATORIO. Scito: Quoties legebam, à prima
statim ætacula, verba Prologi præfati in libris Regij Sapientis,
semper animum meum (procul dubio monitu vocis DEI in me
loqvntis) subijisse cogitationem hanc: Sunt quidem magna &

PROLOGUS IN

305. Qui remouet aurem suam, ne audiat
LEGEM, etiam Oratio ejus erit abomi-
natio.

306. Et, Vir increpatus, qui indurat cervi-
cem, repente conteretur, nec erit illi sa-
nitas,

AMPHITHEATRUM, &c.

28. 9. Qui verò declinat aures suas, ne au-
diat LEGEM, Oratio ejus erit execra-
bilis. Et,

29. 1. Vir qui corripientem dura cervice con-
temnit, repentinus ei superueniet interitus,
& cum sanitas non sequetur.

DIXI.

serè non credenda hæc, quæ de SAPIENTIAE fructibus
atq; thesauris hic legis; minimè tamen falsa, ficta, aut ementi-
ta. Ah! quomodo ad horum cognitionem perventes? DEVS
scit, dicere non possum, quantopere stiterim veritatem. In-
vocavi igitur DEVM, mihi ut ostenderet VERITATEM;
deduxit me RVACH HHOCHMAHEL, SPIRITVS
SAPIENTIAE DIVINAE, methodo, quæ dixi v. 230.
in veritate Eorum OMNEM, de quibus ago in Amphitheatro
hoc Vniuerso. Gloria DEO in excelsis, quod manifestaverit
taliam Theosophiam amatoribus, SAPIENTIAE AETERNÆ,
solius veræ, hæredibus fidelibus dilectis.

A D D O.

VNC igitur, ô mortales, Vos, Vos obsecro, qui JEHOVAM colitis, quibus SAPIENTIA aliquantulum cordi est, SAPIENTIAE AETERNÆ, so-
lius veræ, DOCTRINAM, in SSA. Scriptura, Libro Naturæ, & Conscientia homini Divinitus infusa, sanam, à me THEOSOPHIAE amatore (absit invidia dicto) fideli dilecto, instinctu & gratiâ DEI
(cui sum id quod homini manus) in AMPHITHEATRO HOC, CATHOLICISMO VERITATIS simplici & SIMPLICISMO VERITATIS Catholico, CHRISTIANOCABA-
LISTICE, MAGEJCE, ac PHYSICO-CHEMICE, in scriptura & pictura non ficta aut ementita, sed tali de qua Sanctè testantur SSA. Scriptura, Naturæ Liber Vniuersus, & Conscientia hominis recta, methodo
triuna tali, quæ hæcenus ante me à nullo, (sinè gloriacione inani cur Veritatem non faterer?) graphicè exhibitam, toties moniti haud temnite; sed oculis tam Mentis quàm Rationis ac Corporis poenitentialiter nec non à rudita-
tum sordibus ritè purgatis, accuratè contemplantini, inq; salutem vestram, & temporalem & æternam, Sapienter sequimini, Amen.

DIXI.

BONAM ITINERIS PERPLEXI PARTEM CONFECIT,
QUI VIAM PROBE DIDICIT.

AD MOMVM, & Zoilum.

Unden Naseweisen Meister klügling:

μωμῶσαι facile est cuiusvis, durumq; μωμῶσαι.
Quæq; sequi nescit, carpere quisq; potest.

Kanstu es besser/ So mache es besser/ vnd zeige es auff; So du es wol troffen hast/
Alldem/ Tadele erst das meine.

Incivile est, ex una Libri alicujus particula judicare de toto, nisi prius toto
Libro benè perspecto & ritè cognito.

HENRICVS KHVNRATH LIPS.
THEOSOPHIAE Amator,
& Med. Doct.

SVM
MA O
PERIS
TOTI
VS.

A quo intelligatur
Amphis
theatrum
hoc: à quo
non.

Qualis
hic requi-
ratur Les-
ctor, Aus-
ditor, Cōs-
templas-
tor, Iudex

Qvibus
commu-
nicandū
Amphis
theatrum
hoc; qvibus non,
IDIO Tæ.
Was sol-
len der
Zhu Mo
schaten?
LEVES.

PRO-
PHANI.

DISCIPLINÆ
atq; DOCTRINÆ
filij.

VVL
GVS.

Lapis
Lydius
VERI-
TATIS.

Soli Sapi
enti place
bit Am
phith, hoc.

Amphitheatro) lu
ficoChemica Sapi
ipfi quoq; ageretis
oxidia, nortum.

periculis, portum appellat ventalis et cyprius biblicè, macro & micro Coemice in CATHOLICIS MUNIFICENTIA TRINUM, NON DEUM, NATURAM, CREATURAM ac SEMETIPSUM. Soli Dñs (ELOHIM) geniti potuere: hoc est, si, qui (ut est figurà secunda) reijciendo Binarium, Ternarium per Quaternarium reduxerunt reducere ad Monadis Simpliciter (Divina cooperante gratià) ex animo fundant. Non fatuum sed vatem vobis dixisse scitote, eum, qui poenitentialiter nondum locus atq; purgatus; qvi non Ignis, partem Libri NATURAE inferiorum Physico-Chemicè explicatis, DEI professoris in Universitate Mundi hujus auditor indefessus; qvi non Bibli-cè, Macro & MicroCosmicè Catholicus; qvi SPIRITU SAPIENTIAE non illuminatus; illum, inqva, medullam & Nectar Amphitheatri hujus haud gustaturum. Impurus; in fihola crucis ac tribulationum piè non exercitatus; non Physico-Chemicè vulcanicus; fohpistia pseudophyfici; cacoMedicus; labyrinthus; circumferentialis; deceptoris particularis; praefigiator seu diabolicus, de DEI myste-rijs Naturaeq; secretis qvid veri intelligeret, solidi sciret, qvid fructuosè tractaret? Qvi minus DISCIPLINAE atq; DOCTRINAE hujus tam Sanctae filius, abeat, & TheoSophicè discat, praeqvam de Amphitheatro hoc cenfat, Lectorem posco, Auditorem volo, Contemplatorem desiderio, Iudicem requiro in TheoSophicis, Physicis, PhysicoMedicis, PhysicoChemicis, PhysicoMagejicis, Hyperphysicis, Magejicis, Cabalisticis, Biblicè, Macro & MicroCosmicè Exercitatum, Orthodoxum, Catholicum; Influentià, Lumine & Motu SOLIS DIVINI irradiatum, illuminatum, accensum, & stimulum in charitate ad Bonum; Pythagoricum; non filium, ante patrem, praecocem; TheoSophicè, hoc est, ad Legem & Testimonium SSae Scripturae, Libri Naturae Conscientiaeq; rectae, non Ethnicè aut prophane disputantem atq; philophantem. Talis addit lector, auditor, contemplator, iudex; non alius. Procul hinc abeste prophani. Vi-gilanter ergò circumspiciendum, Qvi, Qvales & Qvanti sint proci Amphitheatri hujus, & JEHOVAH TheoSophicè confulendus, qvibus concedamus PHILOSOPHIAM VERAM, Catholicam, Tertriunam, PHILOSOPHANDIq; Methodo verè & Catholicè Sapienitibus usitatam. Non, certè, in omnem aurem peregrinam, haecce temerè sunt proferenda. Nam sic, uti, dicente Gregorio Nazianzeno, non licet semper & publice de DEO disputare: ita nec tutum prorsus, de DEI Naturaeq; mysterijs, arcanis atq; secretis: sed est Cui, Qvibus & Qvantum. Neq; enim ita vilis est SAPIENTIAE fermo, ut IDIOTIS (alto quamvis stemmate natis) mundanè-immundè viventibus, etiamfi Christifano nomine censentur, ineptè pateat, cum nihil omninò Sapieniter subli-me intelligat, capiant aut sapiant; cum indociles sint, & per terram repentes homunculi, fudoq; cerebello phantastica omnia perversè me-ntiantur. Perinde esset, ac si qvis stercori Nectar infunderet, aut margaritas objiceret porcis, seu asino subferneret rosas. Arcana publi-cata vilescunt; & gratiam prophana amittunt. LEVIBUS, & hominum vocabulo minus dignis, inconstantibus, vita fordids, ser-mone obcensis, mendacibus, morionum, eqvorum canumve curam SAPIENTIAE Legi atq; Doctrinae praesentibus, qvibus Secretum omne fabula est, nec non alia mundana immunda admirantibus, Gazophylacium pandere Arcanorum, honestumne factu sit nec ne, jure quaro? Categoricè respondeat, qvaelo, Domini mei. Sacrilegium, mea sententia, committit, qvi hoc facit. PROPHANUS, qvaelo, atq; Studio & Amore SAPIENTIAE VERAE prorsus alienis, qvi captionibus vanis qvaeli aranearum telis semetipfos cum alijs in-irmioribus simplicioribusq; illaqueant: qvi Dialecticorum observationes contra veritatem peruliter effutunt; qvi, garrulitate sua super-ba, ingenia impediunt bona, ne ritè investigent percontenturq; reconditoria; qvi, sicut ferventes eqvi & inqvieti facere solent, cervicè, immittere nolunt VERITATI duras, sed auriga nostro, hoc est, TIMORE DEI in Charitate Christiana, lascivè ac petulante excusso, procul à SAPIENTIAE semitis deviant, lineaq; VERITATIS recta Centrove VERI ad circumferentiam mendaci lubentes evagantur; ad hoc unum spectantes atq; prospicientes, si qvid fortè in qvæstionibus seductorie captiosis alligent, aut simpliciter ac fideliter dicta perversè dissolvant: His, inqvam, SAPIENTIAE offerre thesauros, nonne est turpissimum simulq; inutile? Praefertim, cum PHI-LOSOPHIAE VERAE Christianaeq; Charitatis non tam ignari sint, qvam inimici accerrimi. Qvid fieret si acculatores atq; adeo Ju-dices, hoc in negotio, constituerent tales? nonne de scintillis DOCTRINAE sanæ non rectè intellectæ, aut sinistrè interpretatæ, statim ingentia niterentur inflammare calumniarum incendia, qvæ ad extremos usq; Indos disseminarentur Celumq; reparentur? Rapiat eos GENIUS bonus ad mentem meliorem. Impossibile, hos pura mente ac vero sensu vel verbum unum de mysterijs DEI Naturaeq; se-cretis audire, judicareve posse. Qvonam igitur me convertam? apud Qvos talentum hoc meum dignè deponam? Non nisi apud solos DISCIPLINAE atq; DOCTRINAE filios, hoc est, eos, apud qvos Studium SAPIENTIAE VERAE Hoc, in Triunitate Catho-licae, in prætio est: Qvibus ex animo in delitijs. Flores modò, qd AMPHITHEATRUM, partus (Divina obfetricante gratià) inge-nit me Divinitus insulsi, inter verè Sapientes: Vulgum non curo prophancam. VULGUM ego non loco, sed peiore metior. Vul-gus sunt, qvicumq; inanes rerum imagines pro verissimis rebus demirantur: sint etiam cujuscunq; velint Status, Ordinis, Conditionis, Non ideo aliquid vel verum vel rectum puta, qvia seniores, qvia primores, qvia maxima pars hominum statuit vel facit, sed ita demum ut verum aut rectum est, si qvaderat ad Regulam VERITATIS Catholicam, Triunam, videlicet, Legem atq; Doctrinam SSae Scripturae, Naturae, & Conscientiae testimonium puræ ac rectæ. Imò, hoc ipso tibi, mi frater, suspectum qvid esse oportet, quod plurimis placet. Pessimus enim jam olim tum vivendi tum sentiendi auctor vulgus est. Neq; enim unquam, proh dolor, ita benè actum est cum rebus humanis, ut non pessima placerint plurimis; interdum, etiam contra Conscientiam, eminentioribus. Cave si cogites: hoc nemo non statuit; his vestigijs majores mei sunt ingressi: hac in sententia est ille tantus Philosophus, tantus Theologus, tantus Gubernator, &c. Sic loceatur in Academicis; hoc Professorum omnium dogma; ita docent Ecclesiastici; sic sentiunt & judicant Politici; hi, profecto, vulgus non sunt. O fatanicum illum philosophandi modum, qvi se extollit supra VERITATEM SAPIENTIAE DEI omnem, qvi sanè dignus est catenis in tartarum praecipitur, Omninò nihil te movent ingentia nomina. Pessimissimum, auctoritate inniti homi-num. Ad Legem & Testimonium SSae Scripturae, Libri Naturae & Conscientiae rectæ examinat, probat, judicat Theosophus O-MNIA. Hoc qvi non facit, auroram non videbit VERITATIS, in qvocunq; vis scibili. Hic lapis Lydius VERITATIS unicus; hoc Archetypum five Exemplar Catholicon, Triunum, solum authenticum; unde qvisq; vis vel ungum dedisserit minimum, à recto, à vero discedit, curritq; extra viam. Animus igitur tuus, mi frater, qvi ad VERITATIS culmen anhelas, à vulgi tum factis tum opinionibus qvam maxime dissentiat. Fallitur & fallit, vulgi qvi pender ab ore. Solus mihi placet Sapiens; placebit ideo Amphitheatri SAPIENTIAE VERAE nostrum: praefertim verò lectione ejusdem crebro repetita, contemplationeq; de eo TheoSophicè susce-pta, nec non Doctrina illius, in Oratorio & Laboratorio, ad usum Sapieniter translata. Qvòd, si PARTICULARIA me omisit con-

quater quidam multa, sciatille velim, AMPHITHEATRUM hoc effe CATHOLICUM sivè UNIVERSALE: secundum Leges atq;
 Doctrinam ejus TheoSophicè ingreditur ORATORIUM, Sapienter LABORATORIUM; revelabit atq; docebit DEUS (si placuerit Si-
 bi, & proderit tibi) mirabiliter PARTICULARE OMNE. Hui! nonne crabrones irritò, & fortassis cuculos ingratos? *Ich mache*
die Narren tolle/ und jage die Phantasten wieder mich in Narrißh. Atq;v, SAPIENTIAE SPIRITU auxiliane, non deerit mihi a-
 lijsq; PHILOSOPHIAE verè alumnis, clava VERITATIS Catholica, Triuna, qvæ affultus isforū, tam publicè qvàm privatim, repellamus
 coereamusq; petulantes, Quantum verò UTILITATIS habeat Amphitheatrum hoc nostrum, non tantum ex oratione mea, fed re-
 ipsa (qvæ per se sufficienter loquitur) æstimari volo. Martialis: Videtur Genium debet habere liber, GENIUM
 habet AMPHITHEATRUM, BONUM. Das Werk lobet (Gott sey danck) den Meister/ Das weiß ich. Ridiculum & ferè
 ardelionicum Ciceronis illud Lib. 4. Tufcul. Quæstion. Quid enim ei, dicentis, videatur magnū in rebus humanis? cui æternitas omnis,
 totiusq; Mundi nota sit magnitudo? CONTRA, TheoSophicum hoc nostrum: Quid non ei videatur magnus, in lucis hujus usura, cu-
 Bibliæ, Macro & MicroCosmicè notus DEUS IPSE Aeternus, notaq; NATURA & CREATURA omnis: cui non solum Mathemati-
 ticè (qvemadmodum fortassis Ciceroni) nota sit totius Mundi utriusq; magnitudo, Verum qvoq; Physicè, PhysicoMedicè, PhysicoChir-
 micè, PhysicoMAGICè, HyperphysicoMAGICè, Cabalicè, TheoSophicè, Natura, Proprietas, & Qualitas omnis. Ad hoc enim, ò Homo, Crea-
 tor te plasmavit, Salvator redemit, Spiritus sanctus sanctificavit, SACROSANCTUM TRIUNUM ut noscas CATHOLICON, eodē in
 Triunitate TheoSophica, hic & in æternum fructuosa, Sapienter fruaris; Creatore mirificum & Creaturam ejus mirabilem in humilitate ad-
 miteris. Qvò profundius in contemplationem Creaturæ, nedum Creatoris descendit Sapient, èd plus anæ fibi præberet, cur SA-
 PIENTIAM, BONITATEM & OMNIPOTENTIAM IEHOVÆ dignè miretur. Hic, Amphitheatrum nos-
 trum. Hic, Catholicè OMNIA. *Ernestu hirauf niches/ so isst in secretioribus mit dir vergewene.* Moneo autem vos, fratres
 charissimi, Doctrinæ filios, ut Sanctæ, juxta Leges atq; Doctrinam Amphitheatri hujus, Sanctè tractetis; ne apud vulgus imperitum, velin
 publico, mysteria prophetantur, vosq; ipsi boum calcibus conculcemini. Vetusit DOMINUS & Magister noster Sacrum dare ca-
 nibus: & tantum Discipulis dixit, VOBIS (non vulgo) datum est nosse mysterium regni DEI, CETERIS autem (vulgo) in parabolis,
 Luc. 8. jo. Inter vos de magnis DEI fraternè conferatis: in cætu TheoSophorum, hoc effe, VERITATEM SAPIENTIAE
 VERÆ ex animo amantium, sitientium atq; sequentium, etiā in defectum diaboli sq;varumutq; istius. Bone DEUS! qvot
 & quantis impenditorum machinis annis multis me aggressus effe diabolus, hostis VERITATIS (IAH testor Summum, ferè in-
 numeris) qvibus deterreret à proposito meo tam pio, ab opere laboriosè sumptuosèq; suscepto, ne scilicet extruerem AMPHITHEA-
 TRUM hoc, erigeremq; in eo SAPIENTIAE, OMNIPOTENTIAE & BONITATIS IEHOVÆ Monumentum
 honoris, laudis, gloriæ, insigne; PROXIMO *Μνημονεύων* Charitatis; MIHI IPSI Memoriale, labili inserviens memoria meæ;
 DIABOLO Testimonium odij publici, & phy sempiternum: DEUS bone, inqvam, qvot me seductionum & tentationum machi-
 namentis aggressus effe tenebro isse! obijciens modò summatè Doctrinæ jam, ingenij imbecillitatem; mox, sumptuum copiam laborumq;
 difficultatem; nunc, notam affectatè novitatis aut singularitatis; iterum, calumnias prophanè philophantium; obloquia propter Scien-
 tias & Artes reconditores ferè infamia; invidiam fratrum in facultate & studio simili falsorum; imò, aliquot myriades horum: attamen
 roboratus & animatus SPIRITU SAPIENTIAE & FORTITUDINIS Divino, qvi mentem ut meditatus fuerim illu-
 minavit, confidentiam veram ut scripserim dedit, os ut loqvutus fuerim aperuit, & ut jam loqvar aperit, sequutus sum qvò Fata vocabant;
 ductuq; & virtute SPIRITVS hujus in Zelo perseverans pio, machinas illas TheoSophicè superavi omnes, ita ut suppeditante JEO-
 VAH facultates ac vires, tandem per tædiā, impedimenta, infortunia, tanqvam per mare rubrum, felicitas transgressus, ex labyrintho er-
 rantium salvus & incolumis eaverim. Ecce, TERRAM VIDEO! Qvapropter, ò IEHOVÀ, ENS SPIRITVS
 ALE, TRIVNV, Aeternum, Sapientissimum, Optimum, Potentissimum, EHIEH ESER EHIEH, IAH, IEHO-
 VAH ELOHIM, EL, ELOHIM GIBOR, ELOHAI, IEHOVÀ ZEBAOth, SCHADAI, ADONAI MELECH,
 Terribilis, Verax, Fortis, Zelotes, Juste, Longanimis, Misericors, multe Benignitatis, omnia Videns, PATER, FILI, SPIRITVS
 SANCTE, Creator Celi, Terræ, Aquarum, & OMNIUM qvæ totum continet VNIVERSVM Conditor, ego HENRICVS
 KHVNRA TH in Sapientia, Bonitate, Iustitia, Veritate, Sanctitate, Multipotentia, Immortalitate (in ADAM protoplasco, sicuti ho-
 mines omnes) ad Imaginem; Unus verò in persona, Trinus in Essentiis, ex Corpore nimirum terreno, Spiritu Celsi (SCHAMAM) &
 Anima Divinitus inspirata, ad Similitudinem tuam, HOMO formatus: ex gratia, in CHRISTO, reformatus; gratias ago tibi Altissi-
 mo humillimè ingentes & summas, qvòd clementer exaudieris preces, lachrymas, vota & suspiria mea, blaventure prima, pro SA-
 PIENTIA VERÀ impetranda, ad TE potentialiter expisimè fusa; & qvòd ex mera benignitate tua mihi offenderis VERITA-
 TEM eorum, de qvibus agit Amphitheatrum Tertriunum, Catholicon, præfens. Oro ex toto corde MISERICORDIAM tuam, ut
 mitas mihi de Celis Sanctas tuas RVACH HHOCHMAHEL, SPIRITVM SAPIENTIAE tuæ, qvi mihi familiaris semper
 adsistet, me dextrè regat, Sapienter moneat, doceat; mecum fit, Oret, Laboret; mihi det bene velle, nosse, esse & posse in Physicis, Physico-
 Medicis, PhysicoChemicis, PhysicoMAGICis, HyperphysicoMAGICis, Cabalicis, TheoSophicis qvibuscunq;, OMNIBVS; in omni vitæ me-
 actione. Vt tibi, ò IEHOVÀ, in Bonis & ad Bona fide id, qvòd hominifusa est manus; SAPIENTIAE tuæ unicè sequar VEs
 RITATEM Catholicam; Tertriunum, Biblicam, Macro & MicroCosmicam; inq; Gazophylaciò EIVS Catholico, Tertriuno, Li-
 bris nimirum SSæ, Scripture; Natura & Conscientia pure ac rectæ, SAPIENTIAM & PHILOSOPHIAM VERAM PHILOSOP-
 PHANDIQ; modum legitimum (amicus factus DEI) legitimè vener. Influentiā, obsecro, Lumine & Motu SOLIS TVI SUPERCEO
 LESTIS me totum bea. Benignè mihi concede, qvæso, ut mente sana in corpore sano mihi suppetant & facultates & vires perducendū
 ad finem perfectè completum ca, qvorum Theoriam & Praxin veram mihi mirabiliter notas fecisti; cum fructu atq; liberrimè, donec vixero, ad
 ijs, uti; in Tui honorem, laudem & gloriam; Proximis (juxta votum meum Christianum) Meisq; ipsius utilitatem honestam; diaboli verò iqvæ
 marumq; illius phy æternum. Sit, ò DOMINE, mihi à dextris ANGELVS meus, minister tuus flammeus, bonus, qui sub modo des-
 legata à TE administrationis spiritus fuget malignos, malitiam illorum coerecet, meq; circumdant malo, ne peream, moneat, custodiat, Li-
 bera me, ò DOMINE, à malo OMNI; utq; scis, concede, transream per temporalia, ne interim amittam Aeterna; fruarq; IEHOVAH Pæ-
 terno, Fraternali atq; Amico, ad salutem Catholicam, hic & in omnem Aeternitatem fructuosissimam: Per & propter SAPIENTIAM
 PATRIS incarnatam, D. N. IHSV CHRISTVM CRVCIFIXVM; qvi in TRIVNITATE vivis & regnas
 DEVS in secula seculorum, A M E N.

PARTI
CVLA
RIVM
cognitio
qvomo
do adipi
scenda.
VTILIT
TAS Am
phithea
tri hujus.

Admonitio fraterna.
na.

Machina
diaboli
impedi
mentorū.
Amphi
theatrum
hoc cur
extructū.

ORA-
TIO.

HENRICVS KHVN RATH LIPS.
THEOSOPHIÆ AMATOR,
Et Med. Doct.

קדוש קדוש קדוש
 QVI ERAT; QVI EST; QVI ERIT.
 PLENI SVNT CELI, PLENA EST OMNIS TERRA,
 MAIESTATE GLORIAE EIVS.
 הללֵיהּ: הללֵיהּ:
 הללֵיהּ:

QVOD, SI FORTE,
 PETITIO AD INTERIORES,
 PROCESSERIT, NISI
 SVB MODO DELEGATA,
 PRIMO,
 ADMINISTRATIONIS INTENTIO
 NON ESTO.

LATAMINI,
 MUNDI

ESTOTE.

OMNIVM EFFECTOREM;
 CETERAS POTESTATES,
 MINISTRAS HABETOTE,
 VNVM,
 VNI

AD
 PRIMVM
 VOTA PRÆCISO;
 AD
 INTERIORES
 HYMNI SVNTO.

(Karlshausen)

1787

Philos. v. 11.

16
91

1786

1787

